TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 27 (1222) 1973 LIEPOS - JULY 5 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA • Tel. 368-6813

Lietuviai Lenkijoj

Tautoms nėra lemta pasirinkti kaimynus — reikia gyventi su tokiais, kokie yra. Jei kaimynai yra žmoniški, vidinis tautos gyvenimas klesti, plaukdamas ramia kūrybos vaga, bet jeigu kaimynai yra neramūs, provokuojantys, — pajunta visas tautos gyvenimas. Kai reikia kovoti su vienu ar kitu kaimynu ištisus šimtmečius, didžioji tautos energijos dalis lieka nukreipta alinantiem karam, nuskursta vidinis tautos gyvenimas. Istorikai sako, kad pvz. Lietuva savo galybės laikotarpyje turėjo visą dėmesį telkti išorinei savisaugai bei pastangoms išlaikyti savo valdžioje didelius žemės plotus ir tuo būdu nuskurdinti kultūrinį savo gyvenimą. Pagaliau kaip ten bebūtų, Lietuva išorės priešų nestokojo ir savo valstybę atkakliai gynė. Vieną žymiausių pozicijų Lietuvos gyvenime užėmė Lenkija. Tai kraštas, kuris lietuviams turbūt turėjo didžiausios įtakos. Su lenkais teko atkakliai kovoti ir ištisus šimtmečius kartu, netgi unijoje, gyventi. Dėlto lenkų pėdsakai Lietuvos istorijoje yra labai žymūs. Ir ne tik istorijoj, bet ir tautos psichologijoj. Lietuvių širdyse lenkams glūdi atkakli pasipriešinimo ir kartu savotiško artimumo dvasia. Tai matėm pvz. II D. karo metu, kai lenkų kariai ir civiliai užplūdo Lietuvą. Nežiūrint ilgo ir atkaklaus ginčo dėl Vilniaus, lenkai rado Lietuvoje svetingą priėmimą.

★ ★ ★

Pastaraisiais metais iš lenkų šviesuomenės pasigirdo palankių bei dėkingų pareiškimų lietuviams. Tokių tarpe buvo L. Mitkiewicz, buvęs Lenkijos karinis atstovas Kaune, ir kiti, ypač besitelkią apie žurnalą "Kultura" Paryžiuje. Iš okupuotos Lietuvos oficialių sluogsnių skelbiamos žinios, kad santykiai su dabartine Lenkija yra geri, kad palaikomi draugiški ryšiai. Iš kitos betgi pusės ateina žinios, kad Lenkijoj gyveną lietuviai yra skriaudžiami. Jų esą apie 20.000, bet daugelis bijo pasirodyti esą lietuviais. Jie ten gyvena sulenkinę savo pavardes ir niekur lietuviškame gyvenime nesirodo. Jei taip yra, reiškia žmonės yra įbauginti. Jeigu reikia slėptis, matyt, yra pavojus. Iš kur gi jis eina? Daugiausia iš pačių lenkų, kurie ne tik lietuviams, bet ir slovakams, ir gudams, ir ukrainiečiams yra labai kieti. Toks nusistatymas plaukia iš oficialios politikos, kuri mažumų nenori pripažinti. Kad taip yra, rodo leidinys "Rocznik Statystyczny 1972", išleistas G. U. S. Varšuvoje. Jis visiškai nemini mažumų. Mat, vyriausybė mano, kad dabartinės Lenkijos gyventojai sudaro vienalytę lenkų tautą. Mažumų klausimas buvęs išspręstas pokarinėm repatriacijom. Pagal tai rikiuojama ir visa vidaus politika. Tautinės mažumos yra ne tik ignoruojamos, bet ir sąmoningai varžomos, nors raudonoji spauda kartais komunizmo vardu prabyla apie toleranciją, kuri betgi iš laikraščių puslapių netoli tenueina.

★ ★ ★

Taigi, susidaro keista situacija: lietuviai Lenkijoj yra spaudžiami, o Lietuvoje, nors ir okupuotoje, globojami. Pvz. Lietuvoje lenkai, net ir po repatriacijos, turi savo gausią spaudą, netgi dienraštį, o lietuviai Lenkijoj — beveik nieko. Leido neva spausdinti "Aušrą", paskui "Varsnas", bet nė vienas negalėjo tapti reguliariu laikraščiu. "Varsnos", rodos, jau uždraustos, o "Aušra" jei ir pasirodo, labai retai. Kiek geriau su mokyklomis: veikia lietuvių gimnazija Punske, taipgi yra pradžios mokyklų lietuviškuose kaimuose. Ypač liūdna būklė religinėje srityje — lietuviams kunigams neleidžiama dirbti lietuvių parapijose. Ypač skaudžiai varžomi Seinų-Punsko lietuviai, gyvenę lietuviškose apylinkėse. Jie daug kartų kreipėsi į atitinkamus vyskupus, bet gavo vis neigiamą atsakymą. Lietuviai kaltina vyskupus, o šie teisinasi civilinės valdžios politika. Antai, lenkų žurnale "Kultura" 1973 m. 5 nr. rašoma, esą Lomžos vyskupas Sasinowski norėjęs pastatydinti šventovę lietuvių gyvenvietėj, bet negavęs valdžios sutikimo, nes tuo būdu esą būtų skatinamas "lietuvių nacionalizmas". Seinų-Punsko srityje esama tik 6000 lietuvių, kurie kalba "lenkiškai-lietuviška" tarme. Jau iš to posakio matyti, kad tvirtinimas neteisingas, nes tokios "tarmės" iš viso nėra. Žinant lenkų dvasiškijos tradicinį pertemptą tautiškumą ir civilinės valdžios nacionalizmą, aiškėja išvada, kad lenkų autoritetai varžo lietuvių veiklą. Tokia politika nėra nei komunistiška, nei krikščioniška. Ir kada gi lenkai išmoks būti gerais kaimynais bei toleruoti kitus?

KANADOS ĮVYKIAI

KARŪNA - JUNGTIES SIMBOLIS

Karalienė Elzbieta su princu Pilypu savo trečią vizitą Kanadai nuo 1970 m. pradėjo Toronte. Jos atvykimo išvakarėse CBC radijas diskutavo monarchijos klausimą, leisdamas pasisakyti senatoriui E. Forsey už monarchiją, L. Lapierre — už respubliką. Oficialiame priėmime Toronto Royal York viešbutyje daugelį kanadiečių nustebino karalienės Elzbietos kalba, primenanti Kanadai karūną laikyti jungties simboliu ir girianti daugiakultūrę mozaiką. Ligšioliniuose savo vizituose karalienė vengdavo tokių temų. Vėliau paaiškėjo, kad ši kalba buvo parašyta Otavoje kanadiečių pareigūnų ir patvirtinta P. E. Trudeau. Daug torontiečių nusiskundė, kad juos nuo karalienės Elzbietos atskyrė perdidelės saugumo priemonės. Policijos sutraukimu karalienės apsaugai pasinaudojo du bankų plėšikai, išsinešę iš dvieju Toronto banku apie $2.000. Kanados Monarchistų Sąjungos įsteigėjas J. Aimers Montrealyje apkaltino premjero P. E. Trudeau vyriausybe, kad ji yra nusistačiusi neleisti karalienei lankytis Kvebeko provincijoje dėl 1964 m. vizito metu įvykusių demonstracijų bei išsišokimų. Premjero įstaiga ši kaltinimą paneigė ir atmetė. Oficialiuose priėmimuose Toronte ir Ontario provincijoje karalienė Elzbieta buvo apsupta valdžios ir miestų pareigūnų bei rinktinių asmenų. Jos laukia staigmena Saskačevano provincijoje, Reginos mieste, kur jai gėles įteiks ne burmistro dukra, bet 5 metų amžiaus indėnukas, ir kur priėmime dalyvaus Saskačevano gyventojų atstovai iš kiekvienos rinkiminės apylinkės. Jie buvo parinkti originaliu būdu — smeigtuko įsmeigimu į provincijos žemėlapį. Tame smeigtuko taške gyvenantis asmuo buvo pakviestas į priėmimo balių, nepaisant jo profesijos, išsilavinimo ir turto.

Manitobos provincinio parlamento rinkimus laimėjo E. Schreyer NDP socialistų partija, padidinusi atstovu skaičių 57 vietų parlamente dviem iki 31. Dar negalutiniais duomenimis, konservatoriai parlamentan pravedė 21 atstovą, liberalai — 5. Abi šios grupės savo pozicijas rinkimuose sustiprino vienu atstovu. Premjeras E. Schreyer, ūkininko sūnus, tikėjosi gerokai didesnės pergalės, bet jos nesulaukė. Per pastaruosius ketverius metus jo vyriausybė yra įgyvendinusi eilė didelių reformų. Ji panaikino sveikatos draudos mokestį, įvedė valstybinę draudą automobilių vairuotojams, metinį $100 grąžinimą iš mokesčių namų savininkams bei nuomininkams ir padidino mėnesines pensijas iki $170 asmeniui. Rinkiminiam vajuj premjeras E. Schreyer pažadėjo mėnesines $200 pensijas, nemokamą dantų gydymą vaikams iki 12 metų amžiaus, pagal receptus perkamų vaistų 80% kainos grąžinima, kai bendroji suma prašoka $50.

Energijos išteklių ministeris D. Macdonald pateikė parlamentui savo ministerijos per dvejus metus paruoštą studiją, kurios viena kopija pateko į konservatorių atstovo P. Bawden

Nukelta į 10-tą psl.

Sudaryta daugiakultūrė Kanados taryba

Didžioji Kanados spauda, kad ir šykščiai, paskelbė patariamosios daugiakultūrės tarybos (Canadian Consultative Council on Multiculturalism) sudarymą. Spaudai buvo pateiktas ir tarybos narių sąrašas, tačiau viešumą išvydo tiktai valdybos žmonės. Pirmininku paskirtas Julius Koteles, vengras iš Winnipego, advokatas ir įvairių organizacijų veikėjas, gimęs Kanadoje, bet gerai kalba vengriškai. Vicepirmininkai — dr. A. Lacourcière-Lacerte, prancūzė iš Kvebeko, Lavalio universitete dėstanti kalbas; dr. L. Magagna iš Port Credit, Ont., italų organizacijų veikėjas, ateivis, mokslus baigęs Kanadoje.

Kadangi daugiakultūrė taryba turi ir penkis sritinius savo padalinius, kiekvienas jų turi ir savo pirmininką. Pajūrio sričiai paskirtas L. MacIntyre iš Sydney, N. S., žurnalistas; Kvebeko provincijai — dr. S. Hayes, teisininkas, Kanados žydų kongreso vicepirmininkas; Ontario sričiai — T. Glista, lenkų visuomenės veikėjas; prerijų ir šiaurės vakarų teritorijai — prof. M. R. Lupul, ukrainietis; Br. Kolumbijai ir Yukonui — H. Koehler, vokiečių kilmės televizijos programų specialistas iš Vankuverio. Tie asmenys taip pat įeina tarybos valdybon.

Marga sudėtis

Daugiakultūrės tarybos narių sudėtis labai marga. Dauguma jų — augštąjį mokslą baigę žmonės ir dalyvaują savo etninių grupių veikloje. Vyrauja didesniųjų grupių žmonės — lenkų, ukrainiečių, italų. Pvz. yra net šeši lenkai. Sudarant daugiakultūrę tarybą, atrodo, buvo stengtasi, kad būt apimtos visos tautybės. Vieni nariai paskirti trejiem metam, kiti dvejiem, treti — vieneriem. Paskirtieji trejiem metam galės būti skiriami dar vienai kadencijai, bet nedaugiau. Iš baltiečių tėra trys asmenys — estų muzikas bei chorvedys R. Toi, latvių teatro draugijos veikėja J. Purvs, lietuvių — "TŽ" red. kun. Pr. Gaida. Visi jie gyvena Toronte. Kitose srityse tarybos narių sudėtyje baltiečių nėra. Dėlto jų balsas kituose sritiniuose tarybos posėdžiuose nebus girdimas.

Delegavimas ar skyrimas?

Daugiakultūrė taryba sudaryta iš įvairių šakų kultūrininkų skyrimo būdu. Ankstyvesniuose posėdžiuose Otavoj, kur buvo svarstomi daugiakultūrės tarybos sudarymo klausimai, kaikurių grupių žmonės reiškė pageidavimą, kad taryba būtų sudaryta delegavimo būdu, t. y. kad kiekviena tautybė parinktų atitinkamą asmenį, kuris atstovautų jos reikalams. To ypač pageidavo tautybės, turinčios visus jungiančias organizacijas. Tolimesniuose svarstymuose betgi paaiškėjo, kad ne visos tautybės turi visus jungiančias organizacijas ir kad jos negalėtų susitarti dėl asmens dalyvavimo. Dėlto daugiakultūrių reikalų min. dr. St. Haidasz pasirinko skyrimo būdą. Tarybon buvo parinkti įvairių kultūros šakų žmonės, kurie, ministerio nuomone, gali būti tinkami tarybos nariai. Jie visi dalyvauja savo tautybių veikloje, tačiau joms neatstovauja. Dėlto jau girdėti kaikurių nepasitenkinimų. Tautybės, turinčios centrines organizacijas, norėtų pačios deleguoti savo parinktus žmones, kurie galėtų kalbėti jų vardu. Dabartinėje struktūroje paskirtieji kalba tiktai savo vardu. Prie nepasitenkinimo balsų reikia priskaityti ir tuos, kurie mano, kad perdaug asmenų parinkta iš didžiųjų grupių. Jos vyrauja ir sritiniuose, ir centriniuose posėdžiuose. Mažųjų grupių visai nėra kaikuriose sritinėse tarybose. Pvz. Kvebeko provincijoj, kur lietuviai gana gausūs, jų žmogaus taryboje nėra.

Spaudos konferencija

Ontario daugiakultūrės tarybos posėdžio proga įvyko ir spaudos konferencija. Gausiems etninių laikraščių atstovams dr. Haidasz kalbėjo apie savo ministerijos darbą, daugiakultūrės tarybos sudarymą, tautinių grupių entuziazmą. Jis taipgi atsakė į spaudos atstovų klausimus. Posėdžiai užbaigti bendra vakariene, kurios metu min. dr. Haidasz pasakė kalbą. Joje, kaip ir kitose kalbose, ministeris pabrėžė, kad ministerio pirmininko P. E. Trudeau pareiškimas parlamente 1971 m. spalio 8 d. yra istorinis, reiškiąs posūkį daugiakultūrės Kanados linkme. Tada jis pareiškęs: "Yra dvi oficialios kalbos, bet nėra oficialios kultūros. Nė viena etninė grupė nėra pirmesnė už kitą. Visi piliečiai ar jų grupės yra kanadiečiai, ir visi turėtų būti traktuojami teisingai". "Daugiakultūrė politika dviejų kalbų rėmuose vyriausybei yra tinkamiausia priemonė kultūrinei kanadiečių laisvei užtikrinti".

Didžioji spauda į šią politiką žiūri su tam tikra nepasitikėjimo doze. Kaikurie laikraščiai neigiamai pasisako apie daugiakultūrę veiklą. Etninė spauda priešingai — tuos dalykus pasitinka su entuziazmu. Tai, ko buvo laukta ištisą šimtmetį, realizuojama dabar. **Bvs.**

Tautybių savaitės - karavano pradinėje iškilmėje Toronte lietuvių atstovai — "Vilniaus" burmistras Marius Rusinas ir "Miss Vilnius 1973" Jūratė Kobelskytė Nuotr. J. Kreilio

Užduotis ir posėdis

Kokia gi daugiakultūrės tarybos užduotis? Kaip jau pats pavadinimas rodo, jos užduotis yra patariamoji. Daugiakultūrių reikalų ministeris jai pateiks svarstyti įvairius projektus, lauks jos nuomonės bei sugestijų įvairiais klausimais. Visos tarybos posėdžiai numatyti kartą į metus, sritinių tarybų — dažniau.

Birželio 16 d. Toronte įvyko pirmasis Ontario daugiakultūrės tarybos posėdis vokiečių "Harmonie" klubo patalpose. Jis truko visą dieną. Buvo svarstomi daugiausia organizaciniai reikalai. Pranešimus padarė min. dr. St. Haidasz, daugiakultūrės tarybos pirm. J. Koteles ir Toronto burmistras D. Crombie. Pirmieji du kalbėjo apie naujosios tarybos darbų apimtį, dvikalbiškumą ir daugiakultūriškumą, o pastarasis — apie senosios miesto rotušės atidavimą visuomeniniams miesto reikalams, kur savo vietą turės ir tautinių grupių vienetai įvairiai veiklai. Rotušė numatoma taip patvarkyti, kad tiktų naujajai paskirčiai.

LEONAS KOSSARAS, etninio meno tarybos direktorius, žurnalistas ir ukrainiečių veikėjas, sako kalbą Toronto tautybių savaitės - karavano atidaryme. Nuotr. J. Kreilio

Pasaulio įvykiai

L. BREŽNEVAS IR PREZ. R. NIKSONAS PASKELBĖ SAVO POKALBIŲ baigminį pranešimą, kuriuo abu kraštai įsipareigoja bendradarbiauti atominės energijos panaudojime taikiems reikalams, keistis žemės ūkio informacijomis. Maskva dabar pateiks savo numatyto derliaus duomenis, kad amerikiečiai ūkininkai galėtų atitinkamai tvarkyti savo pasėlius ir patenkinti Sovietų Sąjungos poreikius. Abu kraštai taipgi keisis transporto technologija, plės vandenynų srovių ir biologijos studijas, tęs ligšiolinius kultūrinius mainus. Abiejų kraštų piliečiams ir bendrovėms panaikinami dvigubi pajamų mokesčiai. Lig šiol privačiais reikalais Sovietų Sąjungoje gyvenantys amerikiečiai mokėdavo pajamų mokestį savo kraštui ir 15% uždarbio atiduodavo sovietams. Ryšiams tarp amerikiečių prekybininkų ir sovietų šios srities pareigūnų bus įsteigti abiejų kraštų bendri Prekybos Rūmai. Sovietų Sąjungos ambasada Vašingtone ir JAV ambasada Maskvoje bus papildytos specialiais patarėjais prekybos reikalams. Be to, nuolatines atstovybes Maskvoje galės atidaryti 10 amerikiečių prekybos bendrovių ir bankų. Sovietų orinio susisiekimo bendrovei bus leista dabartinius skrydžius į Niujorką papildyti Vašingtonu, amerikiečių bendrovei prie Maskvos pridedamas Leningradas. Baigminiame pranešime taipgi buvo paskelbta, kad Atlanto Sąjungos ir Varšuvos Sąjungos konferencija kariuomenėms sumažinti bus pradėta š.m. spalio 30 d. Grįždamas į Sovietų Sąjungą, L. Brežnevas aplankė Prancūzijos prez. G. Pompidou ir užtikrino, kad nebuvo padaryta jokių slaptų susitarimų. Atrodo, jis bandė prišnekinti prez. G. Pompidou, kad Prancūzija taip pat dalyvautų kariuomenių sumažinimo konferencijoje ir prisiimtų atominių ginklų suvaržymus. Kai L. Brežnevas grįžo į Maskvą, prez. G. Pompidou viešai pareiškė, kad atominių ginklų srityje Prancūzija ir toliau laikysis visiškos nepriklausomybės, nepaisydama JAV ir Sovietų Sąjungos nutarimų. Abu prezidentus — R. Niksoną ir G. Pompidou L. Brežnevas pakvietė sekančiais metais apsilankyti Sovietų Sąjungoje.

PREZIDENTO PROBLEMOS

Nors senato komitetas buvo sustabdęs Watergate incidento tyrimus L. Brežnevo viešnagės metu, spauda garsino turėsiančio liudyti J. Dean sensacingus pareiškimus. Kai pagaliau tyrimai buvo atnaujinti, buvęs prez. R. Niksono patarėjas J. Dean nieko ňuostabaus neatskleidė. Su pačiu Watergate incidentu jis prez. R. Niksono neįstengė susieti, tik tvirtino, kad jau pernai rudenį prezidentui buvo žinomi Watergate įvykiai ir kad jis juos stengėsi nuslėpti nuo amerikiečių visuomenės, nors tokių savo pastangų nėra prisipažinęs. J. Dean liudijimo metu senato komitetas gavo Baltųjų Rūmų memorandumą, kuriame teigiama, kad už visą žvalgybą prieš demokratus yra atsakingas anuometinis teisingumo sekr. J. Mitchell ir kad J. Dean atliko pagrindinį vaidmenį nesėkminguose bandymuose nuslėpti incidentą. Prez. R. Niksonas buvo suplanavęs spaudos konferenciją, bet jos atsisakė ir nežada daryti pareiškimų Watergate klausimu iki rudens. Žymiai svarbesnę problemą jam sudarė JAV atstovų rūmų ir senato nubalsuotas lėšų sustabdymas Kambodijai bombarduoti, prijungtas prie papildomų lėšų biudžetiniams metams užbaigti. Prez. R. Niksonas buvo priverstas pasinaudoti veto teise ir tas lėšas patvirtinusį įstatymą su jo papildu grąžinti į atstovų rūmus. Prezidento veto gali panaikinti atstovu rūmai ir senatas dviejų trečdalių balsų dauguma, bet tokios daugumos atstovai neįstengė sudaryti. Tada buvo priimtas prez. R. Niksono kompromisas, leidžiantis Kambodijos bombardavima iki š. m. rugpjūčio 15 d. Po šios datos prez. R. Niksonas bombardavimams turės gauti JAV kongreso pritarimą.

NESĖKMINGAS SUKILIMAS

Čilės marksistą prezidentą S. Allendę bandė nuversti dalis tankų pulko, apsupusio prezidentūros rūmus sostinėje Santiago. Plk. R. Souper vadovautą sukilimą numalšino vyriausybei ištikimi kariuomenės daliniai. Galimas dalykas, kibirkštį sukilimui davė kariuomenės vado gen. C. P. Gonzalez kvailokas elgesys Santiago gatvėse. Kai viena automobiliu važiuojanti moteris jam parodė liežuvį, jis pradėjo šaudyti į jos automobilį ir buvo apsuptas įtūžusių čiliečių, nuo kurių jam pavyko pabėgti su taksisto pagalba. Vėliau visas šis incidentas buvo išpūstas ir pavadintas pasikėsinimu prie kariuomenės vadą. Prez. S. Allendės teigimu, sukilime žuvo 6 čiliečiai, buvo sužeista 18. Visoje Čilėje dabar paskelbtas karo lauko stovis. Prez. S. Allende prasitarė savo šalininkams, kad dėl prezidentystės jis gali pravesti tautos plebiscitą.

NAUJA DIKTATŪRA

Urugvajaus prez. J. M. Bordaberry, kraštą pradėjęs valdyti 1972 m. kovo 1 d., įvedė karinę diktatūrą, kongresą pakeisdamas 20 narių valstybės taryba. Naujoji valdžia uždarė mokyklas bei universitetus iki liepos 20 d., uždraudė politinius susirinkimus ir paskelbė spaudos cenzūrą. Šio nekruvino sukilimo pagrindinė priežastis — kongreso atsisakymas pašalinti iš savo eilių kairiojo sparno senatorių E. Erro ir atiduoti jį teismui už ryšių palaikymą su Montevideo mieste siaučiančiais tupamarais, kairiaisiais teroristais. Kaltinimus buvo iškėlusi kariuomenė, ir kongresas juos ignoravo grynai politiniu tikslu. Senatorius E. Erro spėjo pabėgti Argentinon. Prez. J. M. Bordaberry demokratiją Urugvajui žada grąžinti 1976 m., kai baigsis jo prezidentavimo terminas.

SVEČIAS IŠ RUMUNIJOS

Bonnoje lankėsi komunistinės Rumunijos diktatorius ir kompartijos vadas N. Ceausescu. Rumunija jau 1967 m. yra užmezgusi diplomatinius ryšius su V. Vokietija, kai Maskva dar nebuvo linkusi pradėti suartėjimo su Bonna. N. Ceausescu viešnagė buvo užbaigta jo ir W. Brandto pareiškimu, įpareigojančiu V. Vokietiją ir Rumuniją plėsti bendradarbiavimą ekonomijos, kultūros, pramonės, mokslo, švietimo, spaudos ir turizmo srityse. Pareiškimas yra labai panašus į pilną draugystės sutartį. Jame taipgi pabrėžiamas rumunui N. Ceausescu labiausiai rūpintis principas, kad jokia valstybė neturi teisės kištis į kitos valstybės vidaus reikalus. Ši pareiškimo dalis, be abejonės, buvo skirta iš didelės kelionės Maskvon sugrįžusiam L. Brežnevui ir jo prieš Čekoslovakiją panaudotai doktrinai. Ji taip pat liudija, kad Rumunija, siekdama savitos politinės linijos, vis dar nepasitiki Maskva ir bijo invazijos. Kancleris W. Brandtas vėl buvo priverstas padidinti vokiečių markės vertę 5,5%. Taigi, šiemet ta markė jau buvo pabranginta net 8,5%. Šį žingsnį padiktavo ne tik dolerių, bet ir Prancūzijos, Belgijos, Olandijos, Danijos piniginių vienetų masinis keitimas į markes. Per 12 dienų V. Vokietija tų kraštų valiutos turėjo nupirkti net už 4 bilijonus markių. Jos vertės padidinimas bus žalingas vokiškų gaminių eksportui.

PABĖGO LAKŪNAS

Sovietų "Aerofloto" bendrovės lakūnas P. Vasiljevas tuščiu 12 vietų lėktuvu iš Rostovo prie Dono pabėgo į Turkiją ir pasiprašė politinės globos. Įdomiausia, kad jis bandė nusileisti Trabzono aerodrome, kuriame su pagrobtu lėktuvu yra nusileidę P. A. Brazinskai. Matyt, pritrūkęs kuro, aerodromo nepasiekė ir nusileido kukurūzų laukę. Haber žinių agentūros pranešimu, bėglys P. Vasiljevas skelbiasi esąs turkų kilmės, bet turkiškai nemoka kalbėti. Sovietų Sąjungoje jis yra palikęs žmoną su vienu vaiku.

Tėviškės Žiburiai – lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata $7, pusmetinė — $4. Rėmėjo prenumerata $10

Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc. Subscription rates: $7 per year, $4 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ont., Canada
M6J 1W4 Tel. 368-6813

RELIGINIAME GYVENIME

★ **Tik keturios oficialios eucharistinės maldos** (kanonai) gali būti vartojamos lotynų apeigų Mišiose, o visokia eucharistinių maldų sava kūryba nebuvo ir nėra leistina Mišiose. Tai pranešė Vatikano liturgijos kongregacija visų kraštų vyskupų konferencijoms ir pavedė rūpintis, kad jų teritorijų kunigai nepažeidinėtų šios taisyklės. Eucharistine malda (kanonu) vadinama toji Mišių dalis, kuri prasideda po prefacijos ir baigiasi "Tėve mūsų" malda. Liturgijos kongregacijos sekretorius arkiv. Annibale Bugnini pareiškė, kad visa eilė neoficialių eucharistinių maldų atsirado, kai buvo norėta paruošti studijinius modelius liturginei komisijai. Deja, tie studijoms parengtieji eucharistinių maldų modeliai bei jų imitacijos kaikurių kunigų buvo lengvapėdiškai pradėtos naudoti Mišiose be K. Bendrijos vadovybės leidimo.

★ **Neteisėtoje santuokoje gyveną katalikai** negali priimti sakramentų (Atgailos ir Eucharistijos), nebent būtų pasiryžę gyventi kaip brolis ir sesuo. Tokio pobūdžio laišką doktrinų kongregacijos vardu visiems pasaulio vyskupams išsiuntinėjo tos kongregacijos prefektas kard. Franjo Šeper. Laiške pabrėžiama, kad pradėtos paskutiniu metu skleisti nuomonės, keliančios abejones santuokos nesuardomumu, esančios neteisingos.

★ **Katalikiškoji Sąjunga** už Religines ir Pilietines Teises, kuri neseniai įsisteigė ryšium su JAV valdžios nerėmimu katalikiškųjų mokyklų bei reikalavimu žudyti negimusius kūdikius katalikiškose ligoninėse, nori visų katalikų bendradarbiavimo. Sąjungos pirmininkas kun. Virgil Blum, SJ, pareiškė, kad sąjungos personalui esą beveik neįmanoma sekti visą JAV spaudą bei televizijos ir radijo stotis, todėl prašo pastebėtus visokius šmeižtus bei propagandą prieš katalikus bei jų institucijas pranešti šiuo adresu: The Catholic League, Box 884, New York, NY 10023.

★ **Episkopalų vysk. William H. Folwell** griežtai pasisakė prieš negimusiųjų žudymą, kviesdamas visus tikinčiuosius reaguoti prieš JAV augščiausiojo teismo sprendimą, pasisakantį už abortus. Esą nesvarbu ką įstatymai bevadintų žmogumi, visiems yra aišku, kad nuo pat žmogiškosios gyvybės pradėjimo yra visi elementai, iš kurių ta gyvybė išauga. Todėl tuo metu žmogiškoji gyvybė jau yra prasidėjusi, o vėliau — tiktai vystosi, plėtojasi. Kaip krikščionys esą mes žinome, kad skirtumas tarp negimusio kūdikio ir suaugusio žmogaus yra daug mažesnis, negu skirtumas tarp nusidėjėlio ir šventojo. O visdėlto ir nusidėjėlį ir šventąjį laikome žmonėmis. Todėl mes turime gerbti kiekvieną gyvybę ne vien atsižvelgdami į tai, kokia ji yra, bet ir į tai, kokia ji dar gali būti.

★ **Vakarietiškojo pasaulio krikščionys** baigia pamiršti kančias savo brolių, pavergtų komunistiniuose kraštuose. Šį priekaištą padarė jėzuitų žurnalas "Civilta Cattolica". Viena priežastis, kodėl vakariečiai taip viską pamiršta, esanti Vakarų religinio gyvenimo krizė. Prie to labai prisidėjusi ir taikios koegzistencijos su komunizmu politika, kuri atradusi labai puikią dirvą religinėje srityje, nušviesdama dabartinį komunizmą kaip nebe tokį žiaurų ir sužmoniškėjusį. Be to, labai stiprią propagandą Vakaruose yra išvystę patys komunistai, pabrėždami įvairias diplomatines sutartis, kurias Vatikanas yra pasirašęs su komunistiniais kraštais. Tos sutartys esą įrodančios, jog krikščionija tuose kraštuose nepersekiojama. Tačiau tokios sutartys, anot "Civilta Cattolica", leidžia K. Bendrijai tuose kraštuose tik minimalinę gyvybę palaikyti, o ne religinėje laisvėje gyvuoti. Katalikų Bendrijos vadovybė tylinti apie religinį persekiojimą komunistiniuose kraštuose ne dėlto, kad yra komunistams parsidavusi ar jų nesuprantanti, bet todėl, kad bijanti pabloginti jau ir taip tragišką savo kenčiančiųjų krikščionių padėtį.

★ **Vatikanas** atšaukė savo nuncijų vysk. Bruno Torpigliani iš Zaire (Belgų Kongo) valstybės, o jo vietą paliko tuščią. Vysk. Torpigliani dabar paskirtas Manilon.

★ **Devyni Čilės vyskupai** pasirašė pareiškimą, kad jų valstybės gyvenimas atrodo kaip po didelio ir nuostolingo karo. Milijonai žmonių stovi ilgas valandas eilėse prie krautuvių, kad gautų maisto. Kard. Raul Silva, vienas iš pasirašiusiųjų, išleido naują knygą. Joje kritikuoja tuos asmenis, kurie tiki, jog marksizmas gali išspręsti P. Amerikos problemas.

★ **Kun. Eugen Weiler,** buvęs Dachau koncentracijos stovyklos kalinys, baigė studiją, pradėtą kito kalinio — kun. Emil Thoma apie tos stovyklos kalinius. Pasirodo, kad stovykloje iš viso buvo kalinti 2,798 dvasiškiai, kurių 94.7% sudarė katalikai kunigai. 66% tų katalikų kunigų buvę lenkų tautybės. Vienas tuometinių kalinių esąs dabartinis Miuncheno augziliaras vysk. Johannes Neuhaeusler.

★ **Brežnevui lankantis JAV,** kard. John Krol JAV vyskupų konferencijos vardu paskelbė pareiškimą, kuriame griežtai pabrėžė, jog žmogaus teisės labai žiauriai varžomos Sovietų Sąjungoje bei jos valdomuose kraštuose. Ypatingai jis pabrėžė dvi žmogaus teises, kurios popiežiaus Jono XXIII buvo pavadintos visuotinėmis, nepažeidžiamomis ir neatimamomis, būtent, teisė garbinti Dievą pagal savo sąžinę ir išpažinti savąjį tikėjimą privačiai bei viešai, ir teisė emigruoti į kitus kraštus.

★ **Zagrebo rajono teismas** Jugoslavijoj uždraudė katalikiško žurnalo "Glas Koncilia" leidimą. Žurnalo redaktorius kun. Zivko Kustič jau anksčiau buvo nuteistas už pasisakymus žurnale, kad katalikai yra komunistų persekiojami.

Kun. J. Stš.

MEDUS – reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas
Induose ar koriuose. Iš bityno:
30 Dewson St., Toronto 4, Ont.
Eagles Nest
Telefonas 534-0563

MOHAWK
FURNITURE LTD.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS
ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI
ĮVAIRŪS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.
SIUVAMOS MAŠINOS • RAŠOMOS MAŠINĖLĖS
Nemokamas į namus pristatymas.
KRAUTUVĖS:
Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. OX 9-4444
Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Milijonai ir tarša

PROF. ANTANAS MUSTEIKIS

1. Kasdieniai paradoksai

Jau keletas metų prabėgo tarša besirūpinant. Pradžia buvo gana dramatiška. Vienu ypu visos susižinojimo priemonės įsiliejo į šauksmą, kad pasauliui nereikės jokio apokaliptinio žemės galo, kad žmonija pati visas žemės gėrybes išnaudos, ir nesant jokių galimybių gyvybei palaikyti, išnyks. Gerai atsimenu, kai studentai ruošė žemės dienas (gera proga nelankyti kasdienių paskaitų!), kur savi profesoriai ir svečiai, staiga prisigraibę reikalingų žinių, dėstė paskutines užteršimo, nuodijimo aktualijas ir reikalavo, kad vyresnieji bei valdžia gelbėtų kraštą. Nevienas važinėjo ir po specialias ekologijos konferencijas, o grįžęs dalinosi su kitais sava apšvieta apie tai, jog gal neverta gelbėti Biafros vaikų nuo bado, nes pasaulis vistiek negali visų išmaitinti, tad kam tuščios pastangos. Žinoma, maži ir dideli politikai pirmieji naudojosi patogia proga pagarsėti. Vienas maloniai sutiko būti vežiojamas po viso miesto užkampius bei skurdynus, kai suinteresuotų piliečių grupė tam išnuomojo specialų autobusą. Tartum niekas nežinojo, kad esama negyvenamų namų, pylimo šiukšlynų ar sulūžusių tvorų. Kitas jaunokas miesto trybos narys iškilmingai patikino vietinės konferencijos dalyvius, kad savivaldybė daro visa, kas galima, ir kaip konkretų savo asmeninį įnašą paminėjo sumanymą pateikti įstatymą, draudžiantį rūkyti, nes nikotinas esąs didelis oro teršėjas. Kandidatas į miesto burmistrus išsinuomojo naro apdarą, prisikvietė televizijos ir laikraščių atstovų ir pasinėrė į Erijos ežero dumblą. Kai iškilo į paviršių, pirmiausia iškėlė stiklinį įsotį purvino vandens. Taigi, jis įrodė, kad vanduo yra ne tik šlapias, bet ir užterštas. Tartum be naro drabužių jis negalėjo pasisemti nešvaraus vandens. O kai prezidentas Niksonas pasiūlė pravesti švarinimo įstatymą, paskiriant 10 bil. dolerių tam reikalui per keletą metų, vietinis kongreso narys pasišovė būti dešimteriopai geresnis: jis pažadėjo 100 bilijonų. Ir aš beveik apsidžiaugiau, kad gal koks turčius iš tikrųjų nuskaistins pasaulį. Deja, nei jis pats nebuvo perrinktas į kongresą, nei kas daugiau girdėjo ką nors apie $100 bilijonų. Man bene didžiausią įspūdį padarė miesto studentai, paskelbę švaros dieną. Mažomis grupelėmis jie v a i k š č i o j o, šniukštinėjo po užkampius viešose vietose, rinkdami popiergalius, tuščias ir sulankstytas konservų dėžutes, butelius bei kitų stiklų šukes ir kt. Kai užėjau į universiteto svečių kambarį, minkštose kėdėse ir ant kilimo voliojosi apdriskę basiokai suveltais plaukais, netvarkingom pozom, skleidžią kažkokį (tik ne švaros) kvapą ir visai nekreipė dėmesio į savo svetainės šiukšles. Mat, jie buvo studentai. Tuo pat metu mano mažos kolegijos bibliotekininkės (tada vyrai nebuvo lygūs su moterimis . . .) padarė savo eksperimentą. Iš vakaro išvalė, iššveitė visas bibliotekos patalpas, o kitą dieną po pietų — švaros savaitės dienomis — surinko naujai atsiradusias šiukšles. Joms išstatyti prireikė poros didokų stalų, kur sausakimšai vienas šalia kito rikiavosi nešvarūs derliaus radiniai: gniužulai popierių, suglamžytos rūkalų dėžutės, sulūžę segtukai, sulaužyti rašomieji ir dažymosi pieštukai, cigarečių nuorūkos, pelenai ir kt.

2. Ožkos ant palinkusio medžio

Pasipylė straipsnių ir knygų banga apie taršą. Dažnas žurnalistas skubėjo prasimušti į pirmųjų eiles ir persūdė rimtus dalykus. Juk skaitytojai ir klausytojai mėgsta sensacijas! Jais paseke ir nevienas jaunas mokslininkas. Kraštutinumai traukia kaip sensacijos. Nors pirmasis žmonijos pertekliaus pavojaus šauklys Malthus nevartojo empiriškai patikimų duomenų ir klaidingai išpranašavo artimą ateitį, kraštutinumu jis pagarsėjo, ir dabar ne vienas vadovėlis apie gyventojus ir jų apiplėštą žemę negali jo neminėti. Jeigu Marksas būtų bandęs išlikti mokslo rėmuose ir nebūtų atmetęs tų tikrovės duomenų, kurie prieštaravo jo hipotezei, šiuo metu jis būtų žinomas kaip eilinis mokslininkas, o ne pranašas ir galingos pseudoreliginės ideologijos kūrėjas. Tai marksizmas. Istorija atrodo esanti palankesnė kraštutinumams.

Štai, po ranka turiu Stanfordo universiteto profesorių Paul R. Ehrlich ir Anne H. Ehrlich knygą "Population, Resources, Environment", išspausdintą W. H. Freeman leidyklos 1970 m. Jau pirmasis skyrius, pavadintas "Krize", stumia skaitytoją į problemos krizę. Autoriai rašo, kad daug žmonių "atsilikusiuose kraštuose"—Kolumbijos moterys, bado priverstos, praktikuoja kūdikių žudymą, Biafros vaikai tebėra paskutinėj bado stadijoj, Indijos moterys neperseniai Biharo badmety ištisas dienas karštyje saulėje sėdomis rinko paskirus kviečių grūdus nuo geležinkelio pylimo. Keli tūkstančiai Kalkutos gyventojų, kurie gyvena gatvėse, iš tikrųjų jau nieko negali prarasti, tik sagyvybę . . .

Civilizuotų kraštų gyventojai esą gali daug ką prarasti (tartum necivilizuotieji neturi sielos . . .). Žmonių perteklius šiuo pat metu esą žemina gyvenimo kokybę, ypač tose šalyse, kur jų kova išsaugoti gausą ir išauginti didesnę maisto gamybą veda į aplinkos nualinimą. Daugumoje civilizuotų kraštų oras vis labiau pašvinksta, ir vanduo kasmet darosi vis mažiau gertinas. Narkotikai, nusikaltimai ir pilietinis nepaklusnumas auga, o individinės laisvės vis labiau varžomos, kad valdžia galėtų tvarką ir sveikatą išlaikyti. Žinoma, autoriai nepamiršta paminėti branduolinių bombų, nuodingų dujų ir bakterijų, kurios gali būti pavartotos prieš mažėjančių išteklių varžovus . . .

O visų svarbiausia, kad autoriai turi paruoštus visus atsakymus. Jie atranda, kad protestantai ir žydai atsisako senų dogmų ir prisideda prie girtinos gimimų kontrolės ir abortų legalizavimo pažangos. Jie pastebi, kad, kaip jie išsireiškia, ir "apsišvietę" katalikai kariauja tuo reikalu su popiežium Pauliu VI.

Autoriai nepamiršta paminėti ir Sovietų Sąjungos, kuri yra statoma toje pačioje pakopoje drauge su JAV. Ši analogija vis pradedama su Amerikos veikla, įtarinėjimu, nepasitikėjimu, o tik po to paliečiami sovietai. Sudaromas įspūdis, kad pastarieji tik seka amerikiečius, o savo jokių planų lyg ir neturi.

Amerikiečių "militarinis-pramoninis kompleksas" autoriams atrodo turįs tam tikrą pasibjaurėjimą taika, nors ir nesąs sudarytas iš grupės kenkėjų, kurie būtų susimokę napalmu žudyti kūdikius ir laikytų pasaulį ant branduolinio kataklizmo briaunos. Autoriai ragina amerikiečius tiksliau įvertinti galiojančias bei pateisinamas sovietų priešvakarietinės paranojos šaknis. Ir t. t. ir t. t. (nusiginkluoti, sudaryti sutartis, tarptautinę kontrolę . . .) Tartum Marksas ir Leninas nebūtų užkorę pasauliui savo palikimo — jie visai neminimi. Ir Juozapo Stalino vardas tik vieną kartą užsimintas, lyg jis būtų buvęs kažkokia nepakartojama išimtis anoje, autoriaus žodžiais, "neorientuotoj į realybę" sistemoj. (B. d.)

Šviesiaplaukis padangių riteris

J. Vaičeliūnas

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Pokalbis su Hitleriu

Erichas su Belowu nuėjo. Priėmimo kambaryje Erichas nusiėmė diržą su pistoletu, kepurę ir pakabino ant stovo. Kai atėjo Hitleris, nekreipė dėmesio į ginklą. Erichas pastebėjo, kad Hitleris atrodo blogiau, negu anksčiau. Jo akys buvo įdubusios ir blankios. Veidas bailus, pavargęs. Kai įteikė Deimantus, Erichas pajuto, kad jo ranka dreba.

— Aš norėčiau, kad daugiau būtų tokių, kaip jūs ir Rudel, — tarė Hitleris, sveikindamas Hartmaną.

Po oficialios dalies Hitleris su Hartmanu išgėrė kavos. Paskui jie turėjo pereiti į kitą patalpą užkandžiui. Erichas užsidėjo diržą su pistoletu ir pasiėmė kepurę. Hitleris žiūrėjo į jį, bet nieko nesakė. Paskui abu perėjo į valgomąjį. Čia abu susėdo prie stalo ir užkandžiaudami kalbėjo apie karą. Šį kartą Hitleris kalbėjo kiek kitaip, negu anksčiau, kai Erichui teko priimti pasižymėjimo ženklus Berchtesgadene. Hitleris sakė:

— Kariniu atžvilgiu karas pralaimėtas. Jūs tai galite žinoti, Hartmanai, bet politiškai padėtis kitokia. Vakariečiai su rusais nesutaria. Mums reikia užtęsti karą, kad tuo nesutarimu galėtume pasinaudoti. Greitai rusai kariaus su anglais ir amerikiečiais. Viena didelė alternatyva yra ta, kad bolševikų ordos gali užplūsti mūsų tėvynę. Rusai turi daug partizanų. Partizanai, partizanai, Hartmanai.

— Man neteko susidurti su partizanais, nors du kartus buvau pašautas bolševikų pusėje. Tik girdėjau, kad Rumunijoje partizanai nurodinėja taikinius amerikiečių bombonešiams.

— Iš kur tai žinai, Hartmanai?

— Tai bendra žinia mūsų aviacijos grupėje.

Paskui Hitleris pasuko kalbą apie oro karą Vokietijoje:

— Jūs skraidote rytų fronte, Hartmanai. Ką galvojate apie vakariečių bombonešius, kurie puola Vokietiją?

— Iš to, ką esu matęs ir girdėjęs, man rodosi, mes einame klaidingu keliu prie tų problemų sprendimo.

— Kodėl?

— Reicho maršalas Goeringas įsakė pulti atskrendančius bombonešius visuomet, nežiūrint laiko nei oro sąlygų.

— Ar tai klaidinga, Hartmanai?

— Mano nuomone, tai yra klaidinga. Neapmokyti aklo skridimo lakūnai dažniau žūna nuo oro sąlygų, negu nuo priešo. Pasiekti pilną lakūnų apmokymą dabar pervėlu. Geriau pulti priešo lėktuvus normaliose oro sąlygose. Būtų galima daugiau laimėti su mažesniais nuostoliais.

— Sakote, kad jauni lakūnai nėra gerai apmokyti, Hartmanai?

— Taip, mano Vade. Į mano eskadrilę atvyksta lakūnų su mažiau kaip 60 valandų skraidymo. O su Me-109 yra skraidę gal apie 20 valandų. Dėlto ir rytų fronte turėjome lakūnų ir lėktuvų nuostolių. Prie to prisideda ir perdėta propaganda.

— Kaip?

— Su tokiu paruošimu jauni lakūnai su Me-109 gali pakilti ir nusileisti, bet ne stoti į kautynes su patyrusiais priešo lakūnais. Bet jie, propagandos skatinami, veržiasi į frontą, kur dažnu atveju perlengvai atiduoda savo gyvybę ir lėktuvą.

— Taip, Hartmanai, ką sakei gali būti tiesa, bet dabar pervėlu.

Atostogos

Hitleris atsistojo. Erichas suprato, kad jo pasikalbėjimas baigtas. Hitleris ištiesė ranką atsisveikinti. Erichas išėjo iš paslaptingų bunkerių, atvyko į aerodromą, sėdo į lėktuvą ir grįžo į savo dalinį. Erichas parsivežė Deimantus. Jis buvo 18-tas Vokietijos karys iš 27 apdovanotų tuo pasižymėjimo ženklu šio karo metu. Draugai jį apipuolė dar kartą sveikinti ir apžiūrėti Deimantų.

Erichas gavo dvi savaites atostogų. Kai kitą dieną transporto lėktuvas jį nešė Berlyno link, jis leidosi į svajas. Netrukus pamatys savo mylimąją Usch. Jis turi 301 laimėjimą. Usch turėtų būti jo 302 laimėjimas. Jie turi susituokti, nesvarbu, kad karas.

302-sis laimikis

Berlyne-Gatow Erichas užsuko į naikintojų štabą. Naikintojų inspektorius gen. Gallandas norėjo Erichą perkelti į naujai organizuojamą Me-262 sprausminių naikintojų dalinį, nes Erichas turėjo didelį oro kautynių patyrimą. Bet Erichas nebuvo linkęs persikelti į kitą dalinį. Gallandas pasiuntė Erichą į naikintojų lakūnų poilsio namus (Jagdfliegerheim), kurie buvo Bad Wiessee, netoli Alpių kalnų.

Iš Berlyno į Stuttgartą Erichas važiavo traukiniu. Piršosi mintis vedybas dar atidėti. Kai jis prieš metus su Usch susižiedavo, manė tuoktis tada, kai Erichas bus pakeltas į kapitono laipsnį. Vėliau buvo nusprendę susituokti per Kalėdas. Dabar vėl daug kas pasikeitė.

Stuttgarto geležinkelio stotyje jo laukė Usch. Jų susitikimas buvo nuoširdus.

— Mieloji Usch, susituokime dabar, per šias mano atostogas. Nėra tikslo ilgiau laukti,—tarė jis be didelių įžangų. Būsimoji Hartmanienė su nustebimu pažiūrėjo į jį.

— Bet, Erichai, mes praėjusį mėnesį nusprendėme tuoktis per Kalėdas . . .

— Aš žinau, brangioji, bet daug dalykų pasikeitė. Mūsų grupėje yra daug vedusių vyrų. Jie norės per Kalėdas atvykti pas savo šeimas. Gal tada aš neturėsiu galimybės parvykti namo.

— Bet aš dar neturiu vestuvinių drabužių, — kalbėjo ji susirūpinusi.

— Drabužius tu gali nusipirkti šiandien. Bet mes turime susituokti dabar. — Erichas paaiškino, kad susituokti bus gera proga lakūnų poilsio namuose Bad Wiessee.

Kai jiedu ilipo automobilin, jis jai pašnabždėjo į ausį:

— Tu būsi mano 302-sis laimikis. — Usch veidas pailgėjo.

— Tu tai dabar sakai visiems, kad aš būsiu tavo 302-sis laimikis?

— Ne, ne, tik taip sau, — nusijuokė Erichas.

(Bus daugiau)

Penkerių metų mirties sukaktis

Ilsisi toli nuo brangios Tėvynės,
Nesulaukęs grįžtant jai laisvės laikų,
Kur amžina taika visad viešpatauja,
Kur nebėra klastos, nei jokių skriaudų.
A. Keliačius

Begalinis skausmas tebeslegia mus, kai prieš 5 metus — liepos 9 d. buvo išplėštas iš mūsų tarpo vienas iš Dainavos jaunimo stovyklos steigėjų, pirmasis jos administratorius ir uolus veikėjas lietuviškuose reikaluose tremtyje mūsų mylimas

a. a. kunigas Bronius Dagilis

Už jo vėlę bus atnašaujamos šv. Mišios: liepos 8 dieną, 10.30 v. ryto Šv. Antano bažnyčioje, Detroite. Pradedant liepos 20 d. — gregorinės šv. Mišios pas T.T. pranciškonus Greene, Maine, ir liepos 9 d. Kaune, Lietuvoje.

Prisiminkime mylimą a.a. kun. Bronių savo maldose, kuris su pasišventimu dirbo ir gyveno tremtyje kenčiančiam lietuviui.

Nuliūdę giminės

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju žemiau išvardintiems savo draugams bei bičiuliams, kurie mano 60-tojo gimtadienio proga suruošė netikėtas vaišes bei pagerbimą mūsų namuose: A. J. Pūkams, B. M. Raškauskams, B. M. Rickevičiams, V. D. Simonavičiams, A. M. Radžiūnams, V. P. Melnykams, J. J. Šarūnams, J. A. Raškauskams, J. V. Lėveriams, A. G. Stankams, V. V. Nausėdams, L. D. Stosiūnams, O. K. J. Kanapkoms, W. M. Pėteraičiams, p.p. Motūzams, O. M. Pėteraičiams, M. Žaliauskui, J. Birgeliui.

Už atskiras dovanas dėkoju savo krikšto dukroms G. Stankutei ir K. Pėteraitytei, už gėles — sūnui Juozui.

Ačiū visiems už vertingą dovaną ir pasakytus gražius žodžius bei sveikinimus.

Jūsų parodyto nuoširdumo aš neužmiršiu niekada.

A. Kanapka

PADĖKA

Nuoširdžiai d ė k o j u visiems, kurie užjautė mane žodžiu ir raštu, užprašė šv. Mišias ir jose dalyvavo už mirusį mano brolį **a.a. Romualdą** Lietuvoje.

Dar kartą ačiū visiems —

O. Kanapkienė ir šeima

PADĖKA

Mano brangiai žmonai

a†a Genovaitei Dubininkienei

m i r u s, reiškiame nuoširdžią padėką abiejų parapijų kunigams, broliukui, seselėms, tretininkėms, KLK Moterų Draugijos Prisikėlimo par. skyriui, lietuviškos radijo programos vedėjui ir visiems dalyvavusiems laidotuvėse bei pareiškusiems užuojautas.

Vyras ir dukros

Didžio skausmo valandoje, mirus

AGUTEI KOCHANKIENEI,

jos vyrą DOMĄ, dukreles ir sūnų, seserį MARYTĘ, brolius — PRANĄ ir JONĄ nuoširdžiai užjaučiame —

E. Kaunienė
J. ir D. Kaunaitės

A†A

Agotai Kochankienei

mirus, jos v y r u i DOMUI, sūnui TOMUI, dukrelėms TERESEI ir RAMONAI, broliams JONUI ir PRANUI, sesutei MARIJAI ir visiems giminėms reiškiu nuoširdžią užuojautą —

Bronius Jurevičius

A†A

Agotai Kochankienei

mirus, jos vyrą DOMĄ, dukreles TERESĘ, RAMONĄ ir sūnų TOMĄ nuoširdžiai užjaučiame —

Beržinų šeima

PADĖKA

Mirus mūsų mylimam vyrui ir tėveliui

a. a. Dominikui Balaišiui

birželio 10 d. Londone, Ont., nuoširdžiai dėkojame visiems mūsų bičiuliams už šv. Mišias, gėles, dalyvavimą laidotuvėse, pareikštas užuojautas, parodytą nuoširdumą ir visokeriopą pagalbą mūsų sunkiose valandose. Ačiū kun. B. Pacevičiui ir kun. dr. J. Gutauskui už maldas bei suraminimo žodžius.

Jums visiems dėkingi —
žmona Ona Balaišienė
duktė Diana ir sūnus Edvardas su šeima

"Aukuro" žygis į Niujorką

Keliavo autobusu "Audronė" ir "Šiapus uždangos"

Vėsi gegužės naktis. Gatvėje tylu, nes ankstyva po vidurnakčio valanda. Dangus nubertas žvaigždėmis, iš augštai į žemę žiūri baltas, bejausmis mėnulis. Atrodo ir žemėje, ir ten augštai tylu, tylu . . . Tik retkarčiais suardo tylą sustojus mašina, užtrenkiamos durys ir žmonių žingsniai, skubantys į K. Mikšio namus Hamiltone. Tai aukuriečiai su lagaminais renkasi į sutartą vietą laukti užsakyto autobuso. "Aukuras" išvyksta vaidinti į Niujorką J. Jankaus "Audronės" ir V. Alanto "Šiapus uždangos".

Kiek pavėlavęs atvažiavo autobusas. Sukrovę į autobusą dekoracijas ir lagaminus kiekvienas skubėjo susirasti vietą ir patogiai įsikurti tolimai kelionei.

Režisorė E. Dauguvietytė-Kudabienė, kuri buvo ir globėja kelionėje, perėjo keletą kartų per autobusą su sąrašu rankoje, patikrindama ar visi susirinko, kartu paklausdama, ar visi patogiai įsirengė. Pranešus šoferiui, kad viskas tvarkoje, užsidaro autobuso durys ir "sudiev" K. Mikšiui, liekančiam ant šaligatvio.

Autobuse — mažutė Lietuvos saujelė, riedanti per angliškai kalbančius kraštus, drauge su savimi vežanti tiek daug Lietuvai sielos turto. Tai lyg mažutis gabalėlis gintaro didžiulėje jūroje, kuris slepia savyje gimtojo krašto meilę. Tai žmonės, kurie vežasi su savimi ne tik išmoktas roles, bet ir didelį sielos turtą.

Iki Amerikos sienos autobuse vyko dienos įspūdžių pasidalinimas, skambėjo juokas. Nė vienas nesijautė pavargęs, kad miegotų, nors kaikurie, atrodo, stengėsi snausti, nes žinojo, kad Niujorke nebus kada pailsėti.

Kadangi šoferis jau nekartą aukuriečius yra vežęs, jautėsi labai draugiškai — per garsiakalbį pranešė pageidaująs lietuviškų dainų. Ir štai viena po kitos skamba autobuse lietuviškos dainos. Netoli Ročesterio sankryžos, sutartoje vietoje sustoja autobusas paimti aukuriečių grimuotojo Stasio Ilgūno. Ir čia pasirodė režisorės gabumai, mielas jos būdas, greita orientacija sutikti savo grimuotoją su jam tinkama daina: "Metų 20 turįs, jaunas ir dailus Stasys. . ."

Gražiai, su daina pasveikinę savo grimuotoją, patogiai jį pasisodinę, aukuriečiai dainuodami leidžiasi tolyn Niujorko link, retkarčiais pakelėse sustodami restoranuose kavos puodukui ar lengvai užkandai. Pagaliau prieš rytą nutarė visi valandėlei pailsėti ir nors kiek prisnūsti.

Bet, pasirodo, netoli jau buvo sustojimo vieta pusryčiams ir gal net paskutinė stotis prieš Niujorką. Nors ir be miego, tačiau veiduose matėsi šypsena, o lūpuose — juokas. Kviečia vienas kitą pusryčiauti, drauge pakviesdami šoferį, vienas kitam net užsakydami, apmokėdami.

Laimingai pasiekę Niujorką, aukuriečiai buvo sutikti Bendruomenės valdybos atstovų ir paskirstyti į namus poilsio. Apie 5 valandas pailsėję artistai rinkosi į Woodhaven Šv. Tomo salę, kur ruošėsi J. Jankaus "Audronės" vaidinimui. Kadangi man neteko "Audronės" pamatyti Hamiltone, su dideliu smalsumu sėdau į žiūrovų tarpą.

* *

Nesu dramos kritikas, bet iš karto pajutau, kad niujorkiečiai, nors ir labai rezervuotai, pasidavė šiltai lietuviškai kaimo atmosferai. Salėje pasijuto didelis susidomėjimas.

"Audronės" turinys nėra sudėtingas. Jis vaizduoja Panemunės ūkininko gyvenimą prieš I-jį pasaulinį karą, kai Vengrijos pirkliai keliaudavo per Lietuvą. Veikalas įdomus ne tik Audronės asmenybe, bet ir kitų intriguojančiais charakteriais, kaip tetulės (E. Dauguvietytė-Kudabienė). Meile ir pavydu reiškiasi Skirmutės charakteris (L. Verbickaitė). Tėvo (A. Enskaitis) ir motinos (M. Kalvaitienė) rūpestis bei skausmas, neprašyta meilė buvusio bernelio (K. Bungarda). Svarbiausia — nusivylimas suvedžiotojo Andriejaus asmenyje (A. Stanevičius). Audronė (A. Žilvitienė), įvelta į kitų ir savo jausmų tinklą, nebeišlaiko ir nusiskandina Nemune. Režisavimas buvo gyvas, nenuobodus, jautrus. Nors ir mėgėjų aktorių teatras, bet kiekvienas aktorius atliko savo roles įtikinančiai. Malonu, kad jų tarpe buvo daug jaunimo, kuris paįvairino sceną savo grakštumu bei gyvumu. Gaila, kad nebuvo tinkamo apšvietimo, ypatingai III veiksme. Tai sudarė didelius šešėlius, kurie gadino gražias A. Trumpicko dekoracijas.

Po vaidinimo pirm. A. Vakselis dėkojo aukuriečiams visų 500 žiūrovų vardu, linkėdamas "Aukurui" neužgesti.

Po spektaklio visi aktoriai ir svečiai buvo pakviesti į Kultūros Židinio namus, kur jų laukė su turtingomis vaišėmis Niujorko lietuviai. Lietuvos generalinis konsulas A. Simutis sveikino atvykusius aukuriečius, palinkėdamas sėkmės lietuviško žodžio skleidime. Vadovė-režisorė E. Dauguvietytė - Kudabienė padėkojo organizatoriams ir priminė kad ji viena per 23 metus be pasišventusių žmonių nebūtų pajėgusi atlikti to kūrybinio darbo, kuris palaiko lietuvišką teatrą.

Baigėsi šeštadienio vakaras, niujorkiečiams sugiedant "Ilgiausių metų" mieliems artistams. Tačiau aukuriečių rūpestis nesibaigė, nes sekmadienį laukė pasiruošimas komedijai — Vyt. Alanto "Šiapus uždangos". Ši premjera buvo vaidinta Hamiltone gegužės 12 d., o Niujorko Apreiškimo parapijos salėje — 3 v.p.p. už savaitės. Salė buvo mažesnė, negu šeštadienį, bet prisirinko žiūrovų pilna — virš 300.

* *

"Šiapus uždangos" — linksma komedija su farso priemaišomis buvo tikrai nenuobodi, mielai žiūrima ir dažnai žiūrovų palydima garsiu juoku. Komedijos veikėjai — tik 7 asmenys. Komedija vyko sklandžiai, geru tempu.

Režisorius Grina užsako rašytojui Žvynakiui parašyti komediją, siūlydamas paimti veikėjus savo pažįstamus žmones. Rašytojui ypač rūpi įtraukti savo našlę uošvę ir senberį Švilpą, bet nepaliesti savo žmonos. Tačiau nejuntamai į komediją įsivelia rašytojo žmona ir visi jo artimi draugai. Rašytojas nori supiršti našlę uošvę su senberniu profesorium Švilpa. Tačiau profesorius, kaip ir dailininkas Kaulakis, domisi rašytojo žmona Vida ir pradeda prie jos suktis. Rašytojas ir dailininko žmona Alė daro jiems trukdymus.

Tai scenos, kurios vyksta kasdienianiame mūsų gyvenime. Tai visa pynė įvairių jausmų sūkurių, kur randamas žaismingumas, pavyduliavimas, flirtavimas, priekaištai, susišaudymai, muštynės ir net hipnotizmai.

Vyriausias veikėjas — Alfonsas Stanevičius, kuriam teko svarbiausias vaidmuo. Puiki buvo jo išvaizda ir laikysena. Jis pilnai įtikino žiūrovus, kad yra flegmatikas, mąstantis rašytojas, bet nepakankamai įtikino žiūrovus, kad yra vyras, mylintis savo žmoną. Taip pat jam trukdė balso silpnumas, nors vietomis balsas praskambėjo gana garsiai. Reiškia balsas yra geras, bet jis jo neišnaudoja.

Rašytojo žmona — Marytė Kalvaitienė, gražios išvaizdos aktorė, savo rolę atliko gerai, bet kaikuriose vietose norėjosi daugiau komiškumo.

Rašytojo uošvė Elena Dauguvietytė-Kudabienė iš karto pagavo žiūrovus. Jos judesiai, išvaizda ir visas vaidmuo buvo visų labai šiltai priimtas. Jos dėmesys senberniui Švilpai ir noras jį sau laimėti sukėlė daug garsaus juoko. Ji yra profesijonalė aktorė, ir tai buvo labai aiškiai pastebima.

Profesorius Švilpa — Kazys Bungarda be priekaištų atliko pedantiško, pilnai savimi pasitikinčio senbernio rolę. Jo išvaizda ir jausmai buvo įtikinantys.

Dailininkas Kaulakis — Algis Ulbinas gražiai atvaizdavo pagyrų puodą moderniškame senstelėjusio hipio asmenyje. Pas šį aktorių matėsi daug komiškumo. Ir jo išvaizda, ir charakteris visus įtikino. Dailininko žmona Alė — Liuda Sungevičienė, nors ir nedideliame vaidmenyje, įrodė turinti gabumų. Scenoje jautėsi jos laisvumas, grakštumas ir komiškumas.

Režisorių Griną — vaidino Antanas Laugalys. Jo rolė buvo atlikta ryškiai, įtikinančiai, karštai, nors momentais trūko žodžiuose aiškumo.

"Aukurą" visur lydi profesijonalas grimuotojas Stasys Ilgūnas, kuris savo uždavinį visuomet atlieka labai kruopščiai. Jo pasišventimą "Aukuras" labai įvertina ir džiaugiasi turėdamas savo tarpe.

Komedija labai lengva, įdomi — buvo greit žiūrovu pagauta. Buvo malonu girdėti, kai po vaidinimo Bendruomenės pirm. A. Vakselis iškėlė didelius "Aukuro" nuopelnus palaikant lietuviško žodžio gyvastinguma.

Po spektaklio įvyko vaišės ir malonus pabendravimas su lietuviais niujorkiečiais. Taip nejuntamai prabėgo ir sekmadienis. Laikas krauti dekoracijas, lagaminus. Lauke jau lijo lietus. Kad kelionė per Niujorką iki išvažiavimo į greitkelį būtu lengvesnė, autobusą palydėjo niujorkiečiai lietuviai automobiliu. Parodę krypti į plentą dar kartą pamojo ranka ir palinkėjo visiems laimingos kelionės. E. L.

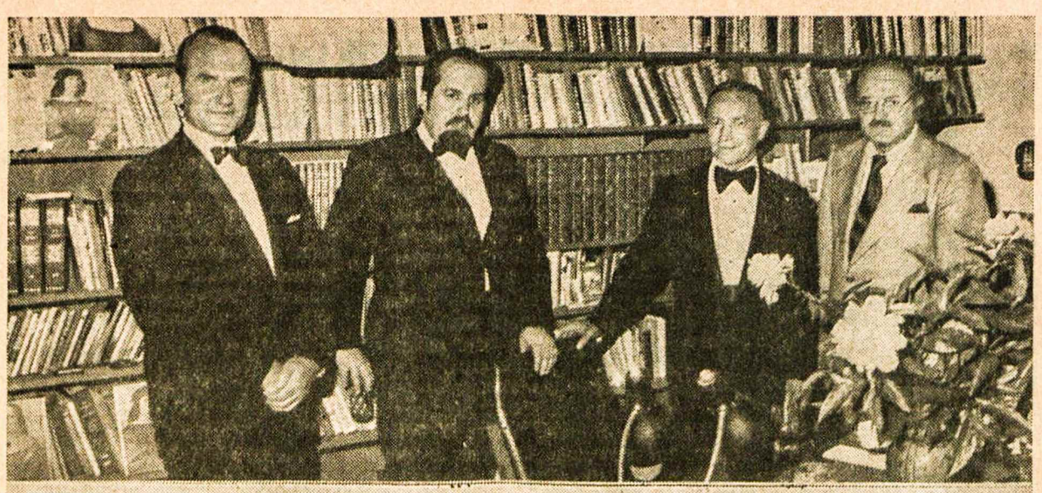

Kanados vyriausybė priėmė naujo Latvijos konsulo paskyrimą Toronte. Viršuje iš kairės: Estijos konsulas J. Heinsoo, Latvių Bendruomenės pirm. T. Kronbergs, naujasis Latvijos konsulas medicinos dr. Ed. Upenieks, daugiakultūrių reikalų min. dr. St. Haidasz. Apačioje priėmimo metu: dr. Ed. Upenieks su žmona, buvęs darbo min. O'Connell su žmona, A. Kalinš su žmona ir gen. Lietuvos konsulas dr. J. Žmuidzinas ir H. Žmuidzinienė

Humanizmas kuklių žodių fone

AL. GIMANTAS

Labai jau tuščiai skamba teiginys, kad lietuviškosios knygos kelias išeivijoje yra ne tik akmenuotas, bet ir pilnas duobių. Su pasitaikančiom maloniom išimtim jau pripratome prie fakto, kad daugelis nemėgsta ir nebrangina lietuviškojo dailiojo žodžio. Esą lietuviškos knygos neįdomios, nemodernios, turinys sodžium kvepiantis, perbrangios ir t. t. Paprastai daroma sekanti išvada: esamomis sąlygomis tegalimas pateisinti ne vidutinių, ne gerų, bet tik pačių geriausių knygų leidimas. Jei tai yra tiesa, su savotiško nepasitikėjimo jausmu turi būti pasitinkama kiekviena nauja knyga.

Ne su kitokiomis nuotaikomis buvo sutiktas ir Petro Česnulio "Nužmogintieji" pasirodymas knygų rinkoje. Būtų naivu šį leidinį vertinti literatūriniu mastu. Tai nėra grožinės kūrybos knyga. Visdėlto nėra abejonės, kad P. Česnulio vilnietiškieji atsiminimai ras tinkamą vietą tokio pobūdžio skaityboje. Gal kaikam atrodys pervėlu ir beprasmiška priminti sanąsias žaizdas, bet netaip jau gausioje vilnietiškos lietuviškos knygos lentynoje tie atsiminimai liks gyvi, vaizdingi ir pamokantys. Jaunesnioji karta, kuriai, regis, Vilniaus problema jau neegzistuoja, ras vaizdžių liudijimų, kad norint išlaikyti savąją tautybę ir norą likti lietuviu, neužtenka saloninių ar akademinių diskusijų, bet reikia kūno ir kraujo aukos, kančios.

Be jokių literatūrinių prašmatnybių, be jokios rafinuotos manieros, tik su lietuvišku paprastumu, gal net ir kuklumu, aprašyti asmeniniai nutikimai ir kasdienybė vilniečių lietuvių gyvenime lenkiškosios okupacijos metais. Tai vaizdingas įnašas visoje mūsų tautos kovų grandinėje.

Dar vis girdime balsų, lyg ir abejojančių anų dienų Vilniaus lietuvių pasišventimų, jų kova ir jų visa lietuvišką ja akcija. Tuo pat metu, kai nepriklausoma Lietuva džiaugėsi ir naudojosi laisvu gyvenimu, vilnietiškoji krašto dalis visomis priemonėmis buvo lenkinama, persekiojama ir fiziškai kankinama. Kiekvienas toks liudijimas turėtų būti branginamas ir laikomas tautos istorijos dalimi. Nebūtinai reikia praeitimi gyventi, bet nėra reikalo viską lengvai pamiršti ar išbraukti lyg visai nebūtą dalyką. Žvelgiant į ateitį, pravartu atskleisti ir vieną kitą vakar dienos puslapį, kurio mintys gali padėti naujų klaidų išvengti. "Nužmogintieji" yra vienas tų praeities dienų liudininkų, padedančių ne tik geriau suprasti praeitį, bet ir pasiruošti ateičiai. Šiandien itin daug kalbama apie humanizmą, žmoniškąsias vertybes, pagarbą ir meilę žmogui, jo kilmei, jo nusiteikimams. Ar žmonija šiandien (po tiek metų!) jau padarė toje plotmėje pažangą? Netiesioginis atsakymas galimas matyti ir P. Česnulio knygoje.

ČESNAKAS — geras vaistas

Česnakas (garlic) yra natūralus kraują valantis vaistas — padeda jam laisviau tekėti, apsaugoja nuo nešvarumų, nuo puvimo bakterijų bei jas sunaikina. "ADAMS GARLIC PEARLES" turi savyje reikalingos česnako alyvos, kuri medicinoje jau seniai vartojama. Per ištisus šimtmečius milijonai žmonių vartojo česnaką kaip vaistą, tikėdami jo gydomąja bei stiprinamąja galia. Stenkis būti stiprus ir sveikas. Dar šiandien nusipirk "ADAMS GARLIC PEARLES" dėžutę vaistinėje. Jausies geriau, stipriau ir mažiau slogų turėsi. Šios česnako kapsulės neturi nei kvapo, nei skonio.

Sėkminga tautybių savaitė Toronte

J. VAIČELIŪNAS

Tarp 50 paviljonų buvo įrengtas ir "Vilnius", rodęs savo meną kitataučiams lankytojams

Norint apvažiuoti pasaulį, aplankyti daug tautų ir pamatyti jų gyvenimo būdą, papročius, reikia sugaišti daug laiko ir išleisti daug pinigų. Šiais laikais įvairių tautų gyvenimo būdą matome filmuose, televizijoj ir kitomis progomis. Viena tokių progų — Kanadoje ruošiami tautinių grupių pasirodymai — karavanas. Mažose vietovėse tie pasirodymai trunka 1-3 dienas. Toronte jie truko net 9 dienas. Šiais metais prisidėjo vienuolika paviljonų, pakeldami jų skaičių iki 50.

Karavano atidarymas

Oficialus karavano atidarymas įvyko birželio 22 d., 12 v., prie Toronto rotušės — N. Phillips aikštėje. Čia jau vyko meno paroda. Pilna aikštė lankytojų, turistų. Dar prieš 12 v. į aikštę atvažiavo keli gražūs, bet seni automobiliai. Vienas jų — 1934 m.

Estradoje susirinko oficialūs pareigūnai ir 17 tautiniais drabužiais pasipuošusių gražuolių, atstovaujančių tautinėm grupėm. Pirmuoju kalbėjo meno parodos vadovas, po jo — Ontario gubernatorius Ross Macdonald. Jis savo kalboje priminė, kad atstovauja karalienei ir senajai kartai. Miesto burmistras D. Crombie tarp jų atrodė pats mažiausias ir pats jauniausias — tikras "berniokas". Paskutinuoju kalbėjo karavano organizatorius L. Kossar.

Po oficialios dalies gubernatorius ir burmistras praėjo pro gražuoles, o burmistras kiekvienai padavė ranką. Estradoje prasidėjo linksmoji dalis: bavariškas orkestras grojo tiroliškas melodijas, ispanės šoko temperamentingus šokius, o nedidelio ūgio, bet gero balso italas traukė — "Santa Lucia". Neveltui ir per garsiakalbį jis buvo pavadintas — "Caruso from Toronto".

Meno paroda

Meno parodoje pasirodė keliasdešimt menininkų, atstovaudami įvairioms meno šakoms. Tapybos mene geriausiai pasirodė: R. Schul-Lenhardt, J. Strauberg, G. F. Neubaher, metalo skulptūros — Kramer.

Ši lauke surengta meno paroda priminė Paryžių su Senos pakrantėje vykstančiais menininkų pasirodymais arba JAV, New Orleans, kur menininkai savo kūrinius turi išdėstę parko pakraščiuose. Ši meno paroda Toronte yra 12-ji. Gražus, šiltas oras ir daugybė žmonių šią aikštę padarė didžiuliu bazaru.

Paviljonai

Toronto burmistras karavano atidarymo kalboje pasakė, kad Toronte gyvena per 100 atskirų tautų žmonių. Didžiausia mažuma yra italai — per 350.000 ir mažiausia — 66 kubiečiai. Iš kitų mažumų: apie 100.000 vokiečių, 80.000 ukrainiečių, 50.000 vengrų, 50.000 portugalų, 50.000 juodosios rasės, indiečių per 20.000. Kitų mažumų gal kiek mažesni skaičiai.

Kaikurios mažumos įrengė net po keletą paviljonų: ukrainiečiai — 4, makedoniečiai — 3, vokiečiai, kroatai, italai, ispanai ir kaikuiros kitos mažumos po du.

"Vilnius"

Lietuvių paviljonas "Vilnius" buvo vienas iš pirmaeilių. Gal ateityje, kai bus daugiau patalpų, nevertėtų užblokuoti salės vidaus įvairiais pertvėrimais. Praktiškiau eksponatus laikyti pasieniuose, kad būtų aiškesnis bendras vaizdas.

Lietuvių eksponatai buvo gražūs ir įvairūs: Velykų stalas, rankdarbiai, audiniai, mezginiai, pjaustiniai, meno kūriniai, spaudiniai. Gražiai sudėti stiklinėse spintelėse lietuviški smūtkeliai, koplytėlės. Ypač gausus ir gražus gintarinių dirbinių rinkinys.

Gražūs lietuvių tautiniai šokiai. Įspūdingi ir ukrainiečių tautiniai šokiai, bet jie daugiau pasižymi kazokišku tonu, o lietuvių — grakštumu, romantiškumu. Vertingas Vilniaus paviljono leidinėlis, kuriuo svetimtaučiams trumpai nušviečiama lietuvių tautos praeitis.

Ukrainiečių paviljonai

Ukrainiečiai įrengė net 4 paviljonus. Visi jie skirtini prie pirmaujančių, nors visuose yra pasikartojimų: tautiniai šokiai, dirbiniai, drabužiai ir t.t. Iš jų įspūdingiausias "Kolomaya" paviljonas. Čia kokių 4 ha. plote buvo įsikūręs ukrainiečių centras: bažnyčia su didele sale — restoranu ir atskiras namas su sale ir kitomis patalpomis. Sutelkti įvairūs rodiniai — rankdarbiai, tautiniai drabužiai, kurie atitverti senų karčių tvora. "Kolomaya" vietovė yra netoli Karpatų kalnų, todėl čia parodyti ir kalniečių tautiniai drabužiai, kurie panašūs į lenkų bei slovakų kalniečių drabužius.

Ukrainiečių "Odesos" paviljono vienos patalpos šone buvo patalpintos ikonos bei šventųjų paveikslai su atitinkamu papuošimu. Kitamt šone ant sienų buvo pakabinta 17 Ukrainos žemėlapių, kuriuose matyti ir Lietuvos pakraščių. Žemėlapiuose neparodyta nei lietuvių, nei Rusijos carų, nei raudonųjų Maskvos carų okupacija. Žemėlapių skaičiuje yra ir Poltavos mūšio schema. Ar tas mūšis, įvykęs 1709 m. liepos mėn. 8 d., teikia garbę ukrainiečiams? To mūšio metu jų hetmonas Mezepa ėjo išvien ne su Rusijos caru Petru I, bet su Švedijos karaliumi Karoliu XII.

"Odesos" ir "Kievo" paviljonuose yra ukrainiečių tautos didvyrio hetmano Bagdono Chmielnickio atvaizdai, o "Kolomaya" paviljone to paveikslo nebuvo matyti. Paklausta jauna ukrainietė su tautiniais drabužiais apie tą jų didvyrį nieko negalėjo pasakyti.

Neskaitant ukrainiečių dirbinių, tautinių drabužių, pas juos vyravo velykiniai margučiai, kurių vienas kainavo 3-4 dol. "Odesos" paviljone prie įėjimo ant stalo buvo padėta didelė "babka" su druskos indeliu viršuje. Tai ukrainiečių garbingo sutikimo valgis. Įspūdingiausi ukrainiečių šokiai buvo atlikti "Kievo" paviljone.

Kiti slavų paviljonai

Baltieji rusai turėjo savo paviljoną "Volga". Apatinėje salėje — geras restoranas su užkandžiais, minkštais ir kietais gėrimais. Viršutinėje salėje — įvairūs eksponatai. Ant sienos kabojo 24 rusų žymiųjų poetų ir rašytojų paveikslai, kurių skaičiuje ir du "lietuviai": Dostojevskis, kuris savo vaikams sakė, kad Dostojevskiai kilę iš lietuvių ir Tolstojus-Indris.

"Volgos" paviljone nebuvo jokių žemėlapių, o ukrainiečių paviljonuose — net po keletą.

Lenkų "Torun" (Thorn) paviljonas, skirtas astronomo Koperniko 500 metų sukakčiai paminėti. Lenkai ir dėl Koperniko kovoja su vokiečiais. Pastarieji aiškina, kad Kopernikas Paduvos universitete užsiregistravo kaip vokietis. Jo dėdė — vysk. L. Watzenrode. Torune — daug gotiško stiliaus bažnyčių. Tame paviljone lenkų jaunimas dėvėjo dvejopus tautinius drabužius — paprastus ir kalniečių. Iš lenkų tautinių šokių įdomesni yra kalniečių šokiai.

Slovakai buvo įrengę savo sostinės "Bratislavos" paviljoną. Slovakų tauta per 4,5 mil., bet savo atskiros valstybės neturėjo. Jie savo istorijoje prisimena garsią Moravijos kunigaikštystę, kurios kunigaikštis Rostislavas pakvietė iš Bizantijos Kirilą ir Metodijų, kurie ne tik moravams, bet ir daugumai slavų davė naują tikėjimą, išvertė Šv. Raštą ir davė raidyną — kirilicą. Tarp įvairių slovakų knygų matyti graži knyga — "Slovaks in Canada", parašyta dr. J. Kirschbaumo.

Šiauriečių paviljonai

Iš šiauriečių įdomesnis yra vokiečių "Berlin" paviljonas. Jis turėjo geras patalpas. Vokiečiai karavano proga švenčia "Oktoberfest" šventę. Didžioji patalpa ir paprastą dieną pripildyta lankytojų. Čia prie geros muzikos vyksta išgėrimai, šokiai, kabaretiniai pasirodymai, 8 akordeonų muzika ir pan. Toje pat patalpoje buvo keletas rodinių, kurių įdomesni — Švarcvaldo laikrodžiai.

Tautinius šokius jie rodė spalvotame filme. Taipgi buvo rodomi Vokietijos vaizdai, vyno šventės, tautiniai šokiai. "Berlin" paviljone buvo 5 išgėrimų patalpos, kurių didžiojoje buvo net 3 bufetai. To paviljono III augšte buvo įrengtas R. Vokietijos paviljonas, kuriame išdėstyti rodiniai: foto ir kiti optikos aparatai, pašto ženklai, knygos, plokštelės. Įspūdinga knyga — Afrikos atlasas. Tame skyriuje lankytojams ant karavano pasų buvo dedami atskiri antspaudai. Ten sėdinti moteris "nežinojo", kad yra Berlyno gėdos siena, kad daug vokiečių iš R. Vokietijos pabėgo į V. Vokietiją. Tiesa, ji pasakė, kad yra vokiečių iš R. Vokietijos pabėgusių į vakarus politiniais tikslais. Paklausta, ar nebūtų geriau, kad būtų viena Vokietija, ji į tą klausimą nieko neatsakė. "Berlin" paviljone vakariečių vokiečių išgėrimo patalpose butelis alaus — 70 centų, o R. Vokietijos valstybiniame bare — 1,4 dol.

Estų paviljonas "Talinn" buvo įrengtas jų tautiniuose namuose. Atskira patalpa skirta jų meno kūriniams ir jų tautos didvyrių paveikslams. Atskirame kambaryje buvo rodomas jų ga-

(Nukelta į 8-tą puslapį)

Viešojoj Scarboro bibliotekoj tautybių savaitės proga buvo surengta lietuvių spaudos paroda ir pademonstruoti tautiniai šokiai, kuriuos atliko Toronto "Gintaro" šokėjai Nuotr. M. Pranevičiaus

Lietuvių Bendruomenės ekskursija į Europą

organizuojama šiais metais **rugsėjo 4-18 d.d.,** pačiu gražiausiu metu Europoje, t.y. praėjus karščiams ir prieš rudens žvarbas. *BUS APLANKYTA:*

LONDONAS • PARYŽIUS • ROMA

Ekskursija organizuojama su JAV Lietuvių Bendruomenės centro valdybos pritarimu ir raginimu visiems lietuviams joje dalyvauti. Europoje ekskursiją globos LB vadovai ar atstovai:

- LONDONE — Britanijos Lietuvių S-ga (Z. Juras)
- PARYŽIUJE — LB Prancūzijos krašto valdybos pirm. kun. J. Petrošius
- ROMOJE — mons. A. Jonušas

Į ekskursijos kainą įskaitoma kelionė lėktuvais, viešbučiai, maistas daugumoje vietų, įdomesnių vietų lankymas (daugumoje su lietuviškais paaiškinimais) ir kt.

Prašykite brošiūros su kainoraščiu ir pilnomis informacijomis. Kelionės kaina bus apie $100 pigesnė, negu panašios kelionės per kitas organizacijas.

VYTIS INTERNATIONAL
TRAVEL SERVICE
Romas Kezys, Pres.

2129 Knapp St.
Brooklyn, N.Y. 11229, USA
Tel. (212) 769-3300

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

ORKESTRO VIEŠNAGĖ

San Francisco simfoninis orkestras su dirigentu Seiji Ozawa Vilniaus filharmonijos salėje turėjo tris koncertus birželio 13, 14 ir 15 d.d. Kiekvienam lietuviui šios birželio dienos primena 1941 m. pirmąją masinių trėmimų bangą į Sibirą. Atrodo, nelemtoji data koncertams buvo įsiūlyta juos rengusių sovietų pareigūnų, nes Vilniun orkestras atvyko po 23 koncertų Sovietų Sąjungoje. Orkestro išvykos repertuare buvo S. Prokopjevo, J. Brahmso, P. Čaikovskio, B. Bartoko ir amerikiečių kompozitorių kūriniai. Į pirmąjį koncertą Vilniuje buvo atvykęs ir JAV generalinis konsulas C. Glyesteen, kuris Vilniuje jau yra viešėjęs ir 1972 m. rugpjūčio 22-24 d.d. "Tiesos" birželio 16 d. laidoje skelbiamas birželio 15 d. pranešimas: "Šiandien Sanfrancisko miesto simfoninis orkestras surengė vilniečiams paskutinį koncertą. Tačiau amerikiečių muzikantų viešnagė Tarybų Lietuvoje neapsiriboja vien pasirodymais filharmonijos scenoje. Jiems buvo surengta ekskursija po Vilnių, išvyka į Trakus, pažintis su kitomis įžymybėmis. Orkestro prezidentą ir kitus vadovus priėmė kultūros ministeris L. Šepetys. Svečiai padėkojo už šiltą ir svetingą priėmimą Vilniuje..."

LANKĖSI AMBASADORIUS

Vilniuje lankėsi Lenkijos ambasadorius Maskvoje Z. Novakas su ambasados patarėjais B. Kovalčiku, E. Kostševa ir I sekretorium Z. Gruščinskiu. Jiems buvo parodytas S. Nėries kolchozas Kauno rajone, Kauno skulptūros ir vitražo muzėjus, IX fortas, M. K. Čiurlionio galerija, A. Žmuidzinavičiaus memorialinis muzėjus. Svečiai padėjo gėlių puokštes prie Lenino paminklo Kaune ir, vykdami Klaipėdon, Kryžkalnyje prie paminklo raudonajai armijai. Klaipėdoje lenkai turėjo progą apžiūrėti prekybos ir žvejybos uostus, neseniai pradėjusią veikti Klaipėdos paveikslų galeriją. Palangoje jie susitiko su kompartijos I sekr. A. Sniečkum, kuris jiems papasakojo apie sovietų kompartijos XXIV suvažiavimo nutarimų ir penkmečio planų įgyvendinimą pirma laiko. Buvo taipgi užsiminta apie okupuotos Lietuvos tiesioginius ryšius su Lenkija ir L. Brežnevo kelionę į Vašingtoną.

PAVĖLUOTA PERGALĖ

Leningrade įvykusias V. Vokietijos ir Sovietų Sąjungos lengvaatlečių varžybas 198,5:155,5 taškų santykiu laimėjo sovietai. Miuncheno olimpiados 800 metrų bėgime sidabro medalį laimėjusi Nijolė Sabaitė vėl susitiko su aukso medalio laimėtoja Hildegart Falk, lietuvaitę tada pralenkusia 0,1 sekundės. Šį kartą teko bėgti prieš vėją, kurio greitis buvo 4 metrai per sekundę. N. Sabaitė 800 metrų nuotolį įveikė per 2 min. 08,5 sekundės ir laimėjo I vietą, olimpinę čempionę H. Falk pralenkusi 1,3 sekundės. Miuncheno olimpiadoj vokietė H. Falk 800 metrų nubėgo per 1 min. 58,6 sek., N. Sabaitė — per 1 min. 58,7 sek.

AKLŲJŲ FESTIVALIS

Pabaltijo aklųjų draugijų meno saviveiklos VI festivalis pirmą kartą buvo surengtas Vilniuje, švenčiančiame 650 metų įkūrimo sukaktį. Festivalyje dalyvavo aklųjų chorai, vokaliniai bei instrumentiniai ansambliai, solistai ir tautinių šokių grupės. Didžiausio dėmesio susilaukė latvių estradinis ansamblis "Rondo", Talino ir Tartu jungtinis dūdų orkestras, Šiaulių vyrų choras, Kauno mišrūs chorai ir liaudies instrumentų ansambliai. Festivalis užbaigtas Estijos, Latvijos ir Lietuvos aklųjų jungtinio choro koncertu.

PRALENKĖ PLANUS

1950 m. paruoštame pirmajame generaliniame Šiaulių plane buvo numatyta, kad 1960 m. miestas turės 42.000 gyventojų, 1970 m. — 62.000. Tačiau gyventojų skaičius jau 1960 m. pakilo iki 65.000, o dabar jų jau yra daugiau kaip 100.000. Antrąjį Šiaulių miesto užstatymo planą teko paruošti 1963 m. Jame buvo numatytas miesto plėtimas abiejose plento pusėse Bubių, Pageluvio bei kitų poilsiaviečių kryptimi. Jau baigiami statyti du Lieporių rajonai kairėje kelio į Kelmę pusėje. Pradedamas trečiasis Lieporių rajonas, kuriame įsikurs 10.000 šiauliečių. Planai yra paruošti ir Dainų gyvenamajam rajonui, turinčiam 106 ha plotą, kuriame numatoma apgyvendinti 30.000 šiauliečių. Miesto augimą skatina spartus pramonės vystymasis.

PARTIJA IR SPAUDA

Vilniškės kompartijos centro komitetas savo visumos posėdyje svarstė socialistinį lenktyniavimą ir spaudos uždavinius. Pagrindinį pranešimą padarė centro komiteto sekr. A. Barkauskas. "Valstiečių Laikraščio" 70 nr. pateikiamas pranešimo tekstas atskleidžia visišką kompartijos kontrolę spaudai: "Siekdami sėkmės, privalome dar labiau sustiprinti partinį vadovavimą spaudai, padidinti partijos miestų ir rajonų komitetų atsakomybę už savo leidinių politinį kryptingumą ir turinį. Reikia, kad tarp redakcijų ir partijos komitetų būtų pastovūs ir dalykiški ryšiai. Partijos komitetai turi dar tikslingiau nukreipti redakcijų kolektyvus ir jų pirmines partines organizacijas praktinei veiklai, sistemingai informuoti žurnalistus, kokius nutarimus priima partiniai ir tarybiniai organai. Antra vertus, reikia įdiegti principą, kad redaktoriai reguliariai atsiskaitytų partijos komitetams, bendromis pastangomis didintų spaudos autoritetą, kritinių medžiagų veiksmingumą..." Kokia gali būti kalba apie spaudos autoritetą, jeigu redaktoriai turi vykdyti kompartijos įsakymus ir netgi pateikti reguliarią ataskaitą? A. Barkauskas palietė ir socialistinį lenktyniavimą: "Redakcijų kolektyvai, jų partinės organizacijos privalo daugiau dėmesio skirti pačio socialistinio lenktyniavimo organizavimui. Dabar socialistinis lenktyniavimas pasiekė tokį lygį, kad jis tampa sudėtingo liaudies ūkio valdymo dalimi. Deja, kai kuriose įmonėse, ūkiuose darbininkai nedalyvauja, ruošiant įsipareigojimus, jų nesvarsto. Pasitaiko, kad kolektyvo nariai net nežino įsipareigojimų, nežino, ko brigada ar pamaina siekia šiandien, kokie jos uždaviniai rytdienai, ketvirčiui, metams..."

IŠVYKO HANOJUN

"Tiesos" pranešimu, birželio 18 d. iš Vilniaus aerodromo į Maskvą ir Š. Vietnamo sostinę Hanojų išskrido žurnalistas Vladas Burbulis. Hanojuje jis dirbs sovietinio TASSo korespondentų punkto vedėju. Anksčiau V. Burbulis yra dirbęs Rumunijoje. V. Kst.

RIČARDAS - ARŪNAS SIMANAVIČIUS, šį pavasarį baigęs Manitobos universitete chemijos mokslus bakalauro laipsniu. Dirba universitete ir numato siekti augštesnio laipsnio

WINNIPEG, MAN.

VAITIEKUS IR MAGDALENA FEDARAVIČIAI š.m. birželio 17 d. atšventė 50 metų vedybų sukaktį. 5 v. p.p. Šv. Kazimiero lietuvių bažnyčioje kun. J. Bertašius šv. Mišių metu suteikė palaiminimą ir įteikė jiems specialų paauksuotą kryželį su dviem apskritais žiedais. Vakare pas jųdviejų sūnų Everestą ir marčią Eugeniją įvyko vaišės gražiame jų name, kurį dar neperseniai yra pirkę. Vaišėse dalyvavo vietos klebonas kun. J. Bertašius, iš JAV atvykusi sukaktuvininkų augintinė Ona Dargienė su savo sūnumi Antanu, Ona ir Juozas Popikaičiai iš Kalgario, giminės ir nemažas būrys vietos lietuvių. "Jaunieji" gavo daug sveikinimų laiškais, telegramomis ir kalbomis. Taip pat nemaža dovanų. Jie abudu po II D. karo gyvena V. Vokietijoje. Iš ten vasaros metu jau nepirmą kartą atvyksta savo vaikų aplankyti Kanadoje ir Amerikoje. Ilgiau svečiuodamiesi šiame krašte jie neleidžia laiko veltui — padeda darbais daug kam. Todėl kur jie nevažiuoja, visur įsigyja daug draugų. Kai grįžta į Vokietiją, atsiunčia savo draugams mielus laiškus, net su rūtelėmis ir gėlytėmis apklijuotus. Rašau tai, nes tokia smulkmenėlė charakterizuoja jų tikro lietuviškumo savybę. Visi winnipegiečiai lietuviai juos pamilo nemažiau, kaip ir jų sūnaus šeimą. Mes visi linkime jiems dar gerų ir ilgiausių metų. **B. Bujokienė**

RIČARDAS ARŪNAS SIMANAVIČIUS, Valentino ir Bronės Simanavičių sūnus, šį pavasarį baigė Manitobos universitetą bakalauro laipsniu. Jis studijavo chemiją ir dabar šioje srityje dirba tame pačiame universitete. Ateity numato tęsti studijas ir siekti augštesnio mokslo laipsnio. Jis gražiai kalba ir rašo lietuviškai. Dažnai pasiskaito gaunamus į namus "Tėviškės Žiburius". Ričardas myli muziką ir tam turi gabumų. Jau nuo 7 metų amžiaus pradėjo mokytis pianinu skambinti. Po keleto metų praktikos jau gerai skambino Beethoveno ir kitų žymių muzikų kūrinius. Kiek vėliau dar mokėsi groti pučiamuoju instrumentu — basiniu vamzdžiu (bassoon). Juo grojo šešerius metus Winnipego jaunimo orkestre ir dvejus metus Manitobos universiteto studentų orkestre. Universitete reiškėsi įvairiose sporto šakose — lauko tenise, kėgliuose ir kt. **Koresp.**

St. Catharines, Ont.

BIRŽELIO IŠVEŽTŲJŲ MINĖJIMAS įvyko birželio 17 d. vienuolyno patalpose. Pamaldas už žuvusius Sibiro tremtinius atlaikė kun. J. Liauba, OFM, pasakydamas tai dienai pritaikintą pamokslą. Po pamaldų buvo padėtas gyvų gėlių vainikas prie laisvės paminklo vienuolyno sodelyje. Apyl. pirm-kei K. Sukienei tarus trumpą žodį, sugiedota Tautos himnas. Pamaldose ir vainiko padėjime dalyvavo visos organizacijos su vėliavom. Sugiedojus Tautos himną visi grįžo į salę minėjimui. Apylinkės pirm-kė, trumpai apibūdinusi šio minėjimo reikšmę, pakvietė šaulių veikėją Stasį Jokūbaitį iš Toronto paskaitai. Paskaita buvo labai įdomi, nušviečianti 1941 m. birželio baisiuosius įvykius, kuriuos gerb. prelegentas pailiustravo skaičiais. Po paskaitos Stasė Zubrickienė su dukrelėm Jūrate ir Nida padeklamavo montažą, sugraudindamos minėjimo dalyvius iki ašarų. Po to Aldona Bogušytė pagrojo akordeonu, meistriškai atlikdama porą dalykėlių.

Kadangi tą pačią dieną buvo ir Tėvo Diena, apyl. pirm-kė pasveikino visus tėvus, linkėdama jiems sveikatos ir ištvermės šeimos auklėjime.

Minėjime dalyvavo ir svečias iš Toronto — "TŽ" foto reporteris St. Dabkus. Valdyba dėkoja visiems atsilankiusiems į minėjimą ir prisidėjusiems savo talentu bei darbu prie šio minėjimo paruošimo.

Apylinkės valdyba

PAGERBTUVĖS. Birželio 16 d. p.p. Žemaičių namuose įvyko pobūvis, kuriame buvo pagerbta Stasė Zubrickienė, žymi mūsų kolonijos veikėja, gimtadienio proga. Pobūvį organizavo V. Žemaitienė, J. Šarapnickas ir J. Paukštys. Buvo skelbiama, kad bus naujojo p.p. Žemaičių baseino atidarymas, bet neoficialiai dalyviams buvo pasakyta, kad pobūvis rengiamas St. Zubrickienei pagerbti. Susirinkusieji apžiūrėjo puikiai įrengtą baseiną ir suėjo į savininko namus, kur buvo paruoštos vaišės. J. Šarapnickas tarė atidaromąjį žodį, kuriame apibūdino St. Zubrickienės veiklą. Kun. J. Liaubai, OFM, sukalbėjus maldą, prasidėjo vaišės. Jų metu pasakyta keletas kalbų, sugiedota "Ilgiausių metų" ir įteikta dovanų. Tuo būdu išreikštas dėkingumas St. Zubrickienei už jos lietuviškąją veiklą. Jei atsirastų bent po vieną tokią veikėją mūsų kolonijose, lietuviai ilgai išsilaikytų. **Ant. Šukys**

LIETUVIAI PASVEIKINO KARDINOLĄ

OTAVA, ONT. Rytų apeigų katalikų kardinolas Josyf Slipyj, ukrainietis, gegužės 28-30 d. lankė Otavos ukrainiečius. Kardinolas 1946 m. (tada jis buvo arkivyskupas) sovietų buvo uždarytas į darbo stovyklą, iš kur tik po 18 metų buvo išleistas ir galėjo išvykti į Vakarus. Gegužės 29 d. vakare Otavos ukrainiečių Rytų apeigų katalikų bažnyčioje kardinolas atlaikė iškilmingas pamaldas, po kurių jo pagerbimui buvo suruoštas priėmimas. A. Elvikis atstovavo Otavos Lietuvių Bendruomenės valdybai. Kanados lietuvių ir estų tarybos nariai — Juozas Danys ir Walter Pent pasveikino kardinolą ir įteikė knygą "Lithuanians in Canada" lietuvių vardu ir knygą "Colonization of Estonia" estų vardu. Kardinolas Slipyj pareiškė, kad darbo stovyklose jam teko susitikti su lietuviai, latviais ir estais. Jis esąs tik geriausios nuomonės apie juos.

Kardinolas buvo išleistas iš darbo stovyklos ir iš Sovietų Sąjungos 1963 m. popiežiui Jonui XXIII specialiai paprašius Chruščiovą. Sakoma, kad jo išleidimas buvo surištas su sąlygomis, kad bus tylus, nekritikuos Sovietų Sąjungos ir nedarys viešų pranešimų. Kardinolas nuo 1963 m. gyvena Romoje, kur rūpinasi tenykštės ukrainiečių Rytų apeigų katalikų bendrijos reikalais ir dėsto St. Clement universitete. Šis Kanados aplankymas yra tęsinys jo kelionių pastaraisiais metais į Australiją ir Pietų Ameriką. **J. V. D.**

Ukrainiečių kardinolas Slipyj

CALGARY, ALTA

VISUOTINIS SUSIRINKIMAS. K. L. B. Kalgario apylinkės visuotinis narių susirinkimas įvyko birželio 17 d. YWCA patalpose. Dalyvavo 24 tautiečiai. Revizijos komisija pranešė, kad apylinkė turi daugiau kaip $1000 banke. Dvejų metų laikotarpyje valdyba pasiuntė Tautos Fondui $330. Valdybos pirmininkas ilgame savo pranešime suminėjo šios valdybos atliktus darbus: raštus Brazinskų reikalu, peticiją Jungt. Tautoms, laiškus Kanados ir JAV valdžios įstaigoms, sėkmingus minėjimus - banketus ir kt. Jis padėkojo valdybos nariams ir visiems tautiečiams už bendradarbiavimą ir valdybos pastangų rėmimą. Susirinkimas patvirtino valdybos pranešimą ir pasiūlymą pirkti "Encyclopedia Lituanica" ir įteikti viešajai Kalgario bibliotekai. Be to, susirinkimas įpareigojo naują valdybą pirkti laidotuvėms vainikus visiems lietuviams, kurie save laiko tokiais. Nutarta sutelkti bent $200 bei įrašyti Kalgario apylinkę į Kanados Lietuvių Fondą ir dalyvauti Kalgario etninių grupių skyriuje "Stampede" proga. Išrinkta nauja valdyba: pirm. A. P. Nevada, 4520 Varsity Dr. N. W., Calgary, Alta. Tel. 288-3342; vicepirm. Romas Šukys, 1311 Colgrove Ave. N. E., Calgary, tel. 263-4981; sekr. Petras Devenis, 32 Lyndale Rd. S. E., Calgary, tel. 279-4007; ižd. Pranas Gluoksnys, 823-21 Ave. S. E., Calgary, tel. 265-2072; narys K. Slavinskas, 121-14 Ave. S. E., tel. 266-2374; Brooks seniūnu — Julius Tomas, POB 82, Brooks, Alta.

Susirinkimas buvo darbingas, pavyzdingas, be ginčų. Ačiū M. Leščinskui už pirmininkavimą, P. Deveniui — už sekretoriavimą.

NAUJAI IŠRINKTOJI valdyba jau rengia gegužinę-pikniką liepos 15 d., 1 v.p.p., B. Wakefordų ūkyje S. E. Calgary. Valgis, vaišės ir alus su įėjimo mokesčiu — $2 asmeniui (vaikams — nemokamai). Užsimokėjusiems solidarumo įnašus įėjimo mokesčio nebus — jiems įėjimas nemokamas. **Korespondentas**

HAMILTON, ONTARIO

SLA 72 KUOPOS GEGUŽINĖ rengiama liepos 22 d. Paris, Ont., A. Padolskio sodyboje. Programą atliks jaunosios kartos solistė Anita Pakalniškytė iš Hamiltono ir St. Catharines tautinių šokių grupė "Nemunas", vadovaujama Stasės Zubrickienės ir akordeonisto S. Zubricko. A. Pakalniškytė dar tik 15 metų, bet už solo dainas yra laimėjusi Kiwanis muzikos festivaliuose 150 aukso medalių ir 25 taures. Vien tik šiais metais 4 kartus dalyvavo Hamiltono televizijos programoje. Taip pat ji dalyvavo Brantfordo ir Woodstocko radijo programose. Be to, ji dalyvauduma Kiwanis muzikos festivaliuose laimėjo ir miestų stipendijas: Londono, Niagara Falls, St. Catharines, Brantfordo — po vieną, Hamiltono ir Toronto — po dvi. A. Pakalniškytė buvo nuvykusi į Brantfordo miesto Kiwanis muzikos festivalį ir dalyvavo varžybose vyresniųjų klasėje, kur pati jauniausia dalyvė buvo 18 iki 21 metų. Anita, tik 15 metų, tose varžybose laimėjo septynias pirmas vietas kaip solistė ir vieną už piano muziką. Be to, ji yra parašiusi vaidinimą "Once upon a time", kuris buvo kanadiečių įvertintas ir š.m. gegužės 25 d. suvaidintas Centenary United Church salėje. Pati autorė režisavo. St. Catharines jaunųjų tautinių šokių grupė "Nemunas" yra tinkamai pasiruošusi. Ji jau du kartu dalyvavo televizijos programose Buffalo mieste. SLA gegužinėjo dalyvaus iš St. Catharines ramovėnų pirm. savanoris-kūrėjas 2-jų Vyčio kryžių žymūnas A. Šukys ir R. Kalantos pagerbime tars žodį. Į SLA 72 k. gegužinę katariniečiai iš anksto organizuojasi vykti. Jau užsakytas autobusas. Kas nori juo vykti, kreipkitės į K. Jasevičių tel. 934-3433. **J. Š.**

Jaunoji solistė Anita Pakalniškytė

Advokatas
EUGENIJUS KRONAS,
B. Sc., B. C. L.
32 James St. So.,
Royal Bank Building,
suite 614,
tel. 522-8781
Hamilton, Ontario

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO
KOOPERATYVAS "TALKA"
830 Main Street East, telefonas 544-7125

Darbo valandos:
pirmadieniais 10 — 5 v.p.p.
antradieniais 10 — 5 v.p.p.
trečiadieniais 10 — 5 v.p.p.
ketvirtadieniais 10 — 5 v.p.p.
penktadieniais 10 — 7 v.vak.
šeštadieniais 9 — 12 val.
Liepos - rugpjūčio mėnesiais ir prieš ilgus savaitgalius "Talka" šeštadieniais uždaryta.

Mokame už:
depozitus (P.C.A.) čekius 5½ %
šėrus ir sutaupas 6½ %
už vienų metų terminuotus indėlius 7½ %
ir 3 metams 8%

Duodame:
asmenines paskolas iš 10%
nekiln. turto paskolas iš 9%

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš $4.300.000.

Mėsos ir putkūs dešros gaminiai
Skanėstai kiekvieno skoniui
R. Denninger Ltd.
284 KING STREET E., HAMILTON — 528-8468
740 UPPER JAMES ST., HAMILTON — 389-4113
GUELPH LINE prie PROSPECT,
BURLINGTON — 639-0510
LLOYD D. JACKSON SQUARE, HAMILTON — 525-9641

LONDON, ONT.

DAUGIAKULTŪRIS VAKARAS, įvykęs birželio mėnesį, buvo pirmas Londono Folk Arts Council to žanro renginys ne tik šiais metais, bet ir per visą jo 6 metų veiklą. Jis praėjo su dideliu pasisekimu. Puiki salė, nepaprastai geras orkestras ir puošnūs vakaro dalyviai sudarė neeilinę nuotaiką. Ilgametės pirmininkės Pegi Walden dėka Folk Arts Council iš mažai žinomo vieneto išaugo į tikrai reprezentacinę organizaciją ir įsigijo plačiosios visuomenės pripažinimą. Tai įrodo ir jo grandioziniai renginiai — festivalis lapkričio mėnesį ir dabar įvykęs šokių vakaras - balius, užpildęs visą Centennial pastatą. Walden nuopelnas yra dar ir tas, kad visos 46 tautybės labai gražiai sugyvena ir jaučiasi kaip viena šeima. Etninės grupės sudaro maždaug trečdalį Londono gyventojų. Dalį baliaus programos atliko ir "Baltijos" ansamblis.

LIETUVAITĖ — PIRMOJI PRINCESĖ. Minėto baliaus metu pirmą sykį įvyko ir etninių grupių grožio karalaitės rinkimai. Teisėjų kėdėse buvo ir meno galerijos atstovai, ir kiti šioje srityje nusimanantieji. Iš poros tuzinų konkurse dalyvavusių tautybių karalaite išrinkta lenkaitė S. Michalski, o pirmąja princese — Lydija Keraitė, susilaukusi daugiausia publikos plojimų, antrąja princese — olandė. Lydija yra aktyvi ir laimėjimus skinanti ne tik grožio konkursuose, bet taip pat ir lietuviškoje veikloje bei moksle: lituanistinėje mokykloje — rūpestinga mokytoja, "Baltijos" ansamblyje — be akcento lietuviškai kalbanti pranešėja ir šokėja, skautų vietininkijoje — aktyvi vyr. skautė, studentų "Aušros" klube — sekretorė ir stropi lietuviškų knygų bei plokštelių platintoja. Nemažesnių laimėjimų ji turėjo ir

(Nukelta į 7-tą psl.)

Atlieka meninę programą sibirinių trėmimų minėjime St. Catharines, Ont. Jūratė Zubrickaitė, Stasė Zubrickienė, Nida Zubrickaitė Nuotr. S. Dabkaus

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

PASITARIMĄ VEIKLAI DERINTI birželio 9 d. Filadelfijoje turėjo VLIKo ir JAV LB vadovybės. VLIKui atstovavo: pirm. dr. J. K. Valiūnas, vicepirmininkai J. Valaitis ir B. Vakselis, Tautos Fondo pirm. prel. J. Balkūnas; JAV LB krašto valdybai — pirm. V. Volertas, vicepirmininkai J. Gaila, A. Gečys, dr. A. Navositis, finansų tvarkytojas P. Mitalas, administratorius V. Maciūnas ir narė specialiems uždaviniams A. Mačiulaitytė-Zerr. VLIKo valdybos pirm. dr. J. K. Valiūno ir JAV LB krašto valdybos pirm. V. Volerto pasirašytame pranešime skelbiama, kad bus stengiamasi įjungti LB atstovą Europos saugumo konferencijos delegacijon. Bandant praplėsti radijo laidas Lietuvai, bus derinama JAV LB, VLIKo ir ALTos veikla. Šiam tikslui VLIKas sudarys darbo komisiją. VLIKui tarpininkaujant, bus ieškoma JAV LB ir AL Tos santykiuose abiem pusėm priimtino sprendimo. Pasikeitus žinioms apie VLIKo ir JAV LB veiklą, VLIKas pareiškė pasitenkinimą JAV LB atliktais bei atliekamais darbais. JAV LB sutiko finansiškai paremti VLIKo numatytus darbus, kviesdama visuomenę ir toliau VLIKo veiklai gausiau talkinti lėšomis. Pasitarimo metu taipgi buvo paliestas tada artėjęs L. Brežnevo vizitas, rūpestis visomis galimomis priemonėmis atkreipti pasaudio dėmesį į pavergtos Lietuvos būklę, patariant lietuvių visuomenei vengti beprasmių išsišokimų. Abi pasitarime dalyvavusios pusės padarė išvadą, kad tokie susitikimai stiprina ryšį, yra naudingi bendram darbui ir dėlto dažniau rengtini ateityje.

ATVIRĄ LAIŠKĄ SOVIETŲ KOMPARTIJOS NARIAMS "The New York Review of Books" š.m. birželio 28 d. laidoje paskelbė politinius kalinius Sovietų Sąjungoje ginantis komitetas. Jį pasirašė 22 asmenys. Pasak laiško autorių, politinis vyrų ir moterų persekiojimas yra brutalus ir žmonijai gėdą darantis reiškinys, nesvarbu kur jis bebūtų — Sovietų Sąjungoje, Čekoslovakijoje, Graikijoje, Ispanijoje ar Vietname. Laiško autoriai ragina sovietų kompartijos narius pripažinti jų kompartijos vadovybės daromą skriaudą ir kartu su laiško autoriais reikalauti laisvės visiems politiniams kaliniams Sovietų Sąjungoje ir Čekoslovakijoje. Laiške yra ilgokas sąrašas politinių kalinių Ukrainoje, Rusijos federacinėje respublikoje, Leningrade dėl tariamo lėktuvo pagrobimo nuteisų žydų ir aštuonių jaunuolių lietuvių, R. Kalantos sukeltų riaušių dalyvių. Laisvės reikalaujama — Rimantui Baužiui, Kaziui Grinkevičiui, Antanui Kačinskui, Vytautui Kaladei, Juozui Macijauskui, Juozui Prapuolenaičiui, Virginijai Urbonavičiūtei ir Vytautui Žmuidai. Šis sąrašas galėjo būti ilgesnis, prijungus prie jo S. Kudirką bei kitus kalinamus lietuvius, apie kuriuos komitetas, matyt, nieko nežino. Laišką užbaigia politinių kalinių sąrašas Čekoslovakijoje. Platesnių informacijų apie komiteto veiklą teirautis šiuo adresu: Committee for the Defense of Soviet Political Prisoners, P. O. Box 1294, Woodhaven Sta., Woodhaven, N.Y. 11421, USA.

L. BREŽNEVO VIZITO PROGA "The New York Times" dienraštis birželio 17 d. apmokamo skelbimo teisėmis paskelbė atsišaukimą "The Committee for Detente With Freedom", Suite 802, 1182 Broadway, New York, N. Y. 10001. Komitetas, kuris skelbiasi, kad jį sudaro socialdemokratai, liberalai ir darbo unijų veikėjai, atkreipia prez. R. Niksono dėmesį į žmogaus teisių laužymą Sovietų Sąjungoje. Už nuolaidas sovietams siūloma iš jų vado reikalauti laisvos emigracijos iš Sovietų Sąjungos ne tik žydams, bet ir kitų tautybių asmenims, Berlyno sienos nugriovimo. Tik tokiu atveju esą būtų galima patikėti, kad sovietams rūpi sambūvis su Amerika ir taika pasaulyje, jeigu jie įvykdytų tuos reikalavimus. Jiems išgauti prez. R. Niksonas turįs pakankamų priemonių. Jeigu jos nebus panaudotos, nukentėsianti Amerikos tautinė dvasia, tautos garbė, viltys bei aspiracijos milijonų žmonių visame pasaulyje ir pastovios taikos reikalas. Atsišaukimą pasirašė daug profesorių, redaktorių, darbo unijų veikėjų ir politikų. Jų tarpe yra Kęstutis Miklas, atstovaująs "Baltic Appeal to the United Nations".

Venecuela

ROMO KALANTOS SUSIDEGINIMO ir trėmimų į Sibirą metines Venecuelos lietuviai paminėjo birželio 3 d. Caracas miesto katedroje. Koncelebracines Mišias atnašavo Venecuelos lietuvių kapelionas kun. A. Perkumas su dviem vietiniais kunigais. Pamokslą, cituodamas Marksą, pasakė venecuelietis kun. Modena. Pamaldose dalyvavo lietuvių jaunimas iš Valencijos, Maracay ir Caracas su vėliavomis ir vainiku. Katedra buvo užpildyta, bet maždaug pusę dalyvių sudarė venecueliečiai, nes pamaldos iš anksto buvo garsinamos net keliuose laikraščiuose. Jose taipgi dalyvavo lenkų ir ukrainiečių kolonijų pirmininkai. Po pamaldų jaunimas išnešė vainiką iš bažnyčios ir padėjo prie Bolivaro paminklo centrinėje miesto aikštėje. Kun. A. Perkumas lietuviams surengė kuklias vaišes Lietuvių Namuose. Už šį gražų Venecuelos lietuvių susibūrimą visuomenė yra dėkinga VLB centro valdybos pirm. inž. V. Venckui, VLB Caracas apylinkės pirm. J. Kukanauzai, VLB Maracay apylinkės pirm. H. Gavorskui ir šokių grupės vadovei A. Žalnieriūnaitei-Ross iš Valencijos. Jie išjudino lietuvius kelionei į Caracas.

Brazilija

"MŪSŲ LIETUVOS" savaitraštis, leidžiamas Sao Paulo mieste, šiemet švenčia sidabrinę sukaktį. Specialus minėjimas bus liepos 29 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje.

SAO PAULO MIESTE gyvena šeši Lietuvos nepriklausomybės kovų kūrėjai-savanoriai — Jonas Andriūnas, Jonas Dimša, Kazys Česonis, Juozas Čiuvinskas, Jonas Virbickas ir Jonas Budzilas.

Argentina

TĖVO DIENOS PROGA Argentinos Lietuvių Centre koncertą surengė Temperley-Adrogue "Aušros" choras, vadovaujamas muz. Igno Valantinavičiaus. Programon buvo įtraukta keliolika dainų, kurias atliko mišrus choras, moterų ir vyrų chorai. Akompanavo jaunasis pianistas ir kompoz. H. Cruse-Žitkus. Tėvams skirtą paskaitą skaitė S. Derenčius, žodį tarė kun. A. Steigvila. J. Valantinavičienė atliko monologą apie "suprancūzėjusį" Lietuvos ūkininko sūnų. Programos atlikėjams ir tėvų pagerbimo dalyviams padėkos žodį tarė AL Centro pirm. A. Ruplėnas. Jis ypač buvo dėkingas "Aušros" chorui.

ARGENTINOS IŠSILAISVINIMO REVOLIUCIJOS 163-jų metinių proga tradicinius pietus pensininkams savo namuose Berisse surengė "Nemuno" Draugija. Dalyvius sveikino pirm. L. Radžiūnas. Atsistojimu pagerbus mirusius lietuvius pensininkus, tautinių šokių programą atliko "Nemuno" Draugijos ansamblis, vadovaujamas stud. A. Dulkės ir jo žmonos E. Butkutės-Dulkienės. Atitinkamą žodį tarė "AL Balso" red. K. Norkus, Buenos Aires provincijos Pensininkų Sąjungos sekr. J. Šišlauskas, buvęs "Nemuno" Draugijos pirm. A. Siperka ir kt. Visi džiaugėsi, kad lietuvių vardą Argentinoje garsina ne tik "Nemuno" Draugijos ansamblis, bet ir Buenos Aires Colon teatre dainuojanti sol. Lilija Šukytė, tuo metu rodomas filmas "Karalius Lyras", kurio operatorius yra Jonas Gricius ir kuriame vaidina lietuviai aktoriai Banionis, Adomaitis ir Budraitis.

Australija

LATROBE VALEY LIETUVIAI baisiuosius birželio trėmimus paminėjo kapeliono kun. A. Dauknio atlaikytomis Mišiomis ir pasakytu pamokslu Šv. Teresės bažnyčioje Yallourne. Pamaldose dalyvavo apie 30 lietuvių iš šios vietovės aplinkinių miestelių. Daugelis priėmė Komuniją. Po pamaldų buvo suruoštos vaišės prie bažnyčios esančioje mokyklos salėje. Čia savo kūrinius skaitė poetas Juozas Mikštas, vieną eilėraštį padeklamavo Antanina Mečenskienė. Visi sugiedojo "Ilgiausių metų" į pensiją išėjusiam Jonui Mikalajūnui.

ALB KRAŠTO VALDYBA birželio 9-10 d.d. Adelaidėje surengė apylinkių valdybų pirmininkų ir seniūnų suvažiavimą. Jame pirmininkai ir seniūnai išdėstė savo apylinkių rūpesčius ir sumanymus ateičiai. Kilo klausimas, ar Jaunimo Sąjungos nerenkamas atstovas gali būti įjungtas pilnateisiu nariu į ALB krašto valdybą. Kadangi šiuo klausimu buvo įvairių nuomonių, jį turės išspręsti ALB tarybos suvažiavimas.

Vokietija

VOKIETIJOS MOTERŲ KLUBŲ suvažiavimas bus šį rudenį, rugsėjo 15-16 d.d., Stuttgarte. Suvažiavime dalyvaus vokiečių, latvių, esčių, ukrainiečių bei kitų tautybių atstovės. Kviečiamos dalyvauti ir Vokietijos lietuvės. Klubų Federacijos centro valdyba yra pažadėjusi atsiųsti savo atstovę iš JAV.

V. NATKEVIČIUS, M. A., ir pavasario semestre skaitė lietuvių kalbos kursą Frankfurto universitete. Klausytojų skaičius padidėjo, nes lietuvių kalba domisi studentai, studijuojantys lyginamąją indoeuropiečių kalbotyrą, germanistiką ir R. Europos istoriją.

Britanija

LONDONO SPORTO IR SOCIALINIO KLUBO metiniame susirinkime pranešimus padarė pirm. S. Kasperas ir iždininką pavadavęs sekr. S. Stralis. Iš pastarojo pranešimo paaiškėjo, kad klubas turėjo 10.154 svarus pajamų ir 10.039 svarus išlaidų. Banke ir Trumano alaus daryklos investacijose klubas turi 2.764 svarų atsargos kapitalą. Išrinkta nauja klubo valdyba: pirm. S. Kasperas, vicepirm. J. Parulis, ižd. A. Paukštys.

MANČESTERIO LIETUVIŲ SOCIALINIS KLUBAS surengė savo narių vaikams pavasario šventę, kurioje dalyvavo 15 vaikų ir didelis būrys suaugusiųjų. Įvairioms vaikų varžyboms vadovavo Onutė Virbickaitė. Laimėtojai gavo premijas, o kaikurie net po kelias. Po varžybų vaikai buvo pavaišinti užkandžiais, arbata ir vaisvandeniais. Jie buvo patenkinti, tik apgailestavo, kad šventėn neatvyko daugiau vaikų. Tikimasi, kad šis renginys taps tradiciniu ir susilauks tiek dalyvių, kiek dabar susilaukia kalėdinės eglutės.

JAUNIMO ŽIBURIAI

Redaguoja R. Sakalaitė, talkinama kolektyvo • Jaunimo Žiburiai, 941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont.

Sunkiausias, bet prasmingiausias kelias

Žmogus dažnai nori ir bando pakilti virš savęs. Turėdamas protą, jis dažnai susigalvoja būti dievu. Adomas ir Jieva dėlto prarado rojų. Kol mes dar nepraradome pasaulio, turime bandyti būti žmonėmis, o ne dievais.

Dievas mums yra davęs protą. Aristotelis sakė: "Žmogus yra protaujantis gyvulys." Dievas davė žmogui sielą ir amžinąjį gyvenimą. Mes pajėgiame ne tik galvoti, bet ir mylėti, jausti. Bendras žmonių bruožas yra intelektualumas. Ypatingai šiomis dienomis mes norime viską išaiškinti protu. Jeigu mes ko nors negalime išaiškinti, pavyzdžiui Dievo, mes tą problemą ignoruojame. Daugumą neaiškumų "išaiškiname" naudodamiesi reliatyvizmo teorijomis. Pradedame galvoti, kad augščiausias žmogaus gyvenimo laipsnis yra pasiekiamas intelektiniu būdu. Kartais atrodo, kad gyvenimo tikslas yra proto tobulybė. Dėlto viską norime paversti į logiką, protavimą, panaikinti jausmus, kliudančius protavimo procesą. Tuo būdu kartu yra naikinama ir religija. Sakoma, kad tikėjimas be logikos arba įrodymų yra neracionalus. Tai yra materialistinio žmogaus, grynai fizinio žmogaus galvojimas ir idealas.

Aš tuo būdu esu neracionalus žmogus. Aš turiu vertybių, kurių negaliu išaiškinti, kurių negaliu jokiu būdu faktiškai parodyti. Aš esu emocijų žmogus, bet visdėlto ir protaujantis žmogus. Ir visi žmonės yra šiek tiek neracionalūs, turį jausmo. Tai natūralu. Mes esame taip sukurti.

Kuo mes skiriamės nuo materialistų? Mes skraidom ne tik apie saulę, bet ir apie Kristų. Logikoje visuomet bus nesusipratimų ir nesutikimų. Materialistai jieško tiesos, ir mes jieškom tiesos. Mes randam tiesą Kristuje ir pasaulyje, materialistai bando rasti ją tik pasaulyje. Kiek aš žinau, dar nė vienas žmogus nėra radęs tos pilnos tiesos, nė vienas negali galutinai išaiškinti kodėl tas yra taip ir kitas yra kitaip. Mes randam tiesą, spindinčią iš Kristaus, bet ir mūsų akys tai nepilnai mato. Žmogus vis tos tiesos pilnatvės jieško, bet ją surasti gali tik kitame pasaulyje. Visdėlto mes čia turime tos tiesos, tos šviesos jieškoti ir į ją keliauti. Protinėm jėgom gali nukeliauti tiktai dalį kelio. Man atrodo, kad jausmai yra tiek pat realūs, naudingi ir net reikalingi jieškant šviesos.

Kaip ateitininkai, katalikai, mes tikime į Dievą. Mes bandome būti ir širdies, ir proto žmonėmis. Susirinkimuose diskutuojame, klausomės paskaitų ir daug visokių idėjų įsisaviname. Protu turime bręsti. Juk Dievas mums tam ir yra davęs protą, kad galėtumėm pažinti kas yra gera, kas bloga, kas yra gražu, kas vertinga. Duodamas mums protą tiems dalykams pažinti, jis mums davė galimybę jų atsisakyti.

Žvėrys gyvena pagal instinktą. Jie gali daug ko išmokti. Laboratorijose galima ištreniruoti žiurkes nuspausti rankeną ir prieiti prie maisto. Šunys gali būti išmokyti atnešti laikraštį. Gyvuliai taip elgsis, nes gaus maisto, bus paglostyti arba iš baimės, kad gali gauti mušti. Pozityvus arba negatyvus atlyginimas sukelia gyvyje atitinkamą reakciją.

Žmonės gali atlikti visokiausių darbų be atlyginimo. Žmogus gali žiūrėti į meną arba į saulėlydį ir matyti grožį bei gėrį. Jis turi estetinius jausmus. Tačiau žmogus gali gyventi kaip žvėris, tai yra, jis gali išmokti patraukti tam tikras rankenas, kurios duos jam fizinių pasitenkinimų. Jis ima atlikti įvairius darbus ne todėl, kad jie yra gražūs ar vertingi, bet dėlto, kad jie naudingi arba teikia fizinį pasitenkinimą.

Arba galime pasirinkti griežtą asketo kelią, kaip šv. Pranciškus. Jis buvo labai turtingo tėvo sūnus, turėjo karietas, puikius drabužius, važinėjo į teatrus. Materialinių trūkumų neturėjo. Kaip žinome, jis atidavė viską, apsivilko paprasčiausiu drabužiu ir pradėjo gyventi dvasios bei meilės gyvenimą.

Ateitininkija padeda mums išbalansuoti savo gyvenimo stilių. Ji padeda mums susirasti save. Mes nesame nei gyvuliai, nei angelai. Mes esame žmonės su visais jausmais, logika ir meile. Meilė yra augščiausias žmogaus jausmas, intensyviausias gyvenimo būdas. Kada myli, išpildo žmogaus "ultimate function". Augščiausias gyvenimo taškas yra meilė. Ar gali būti, kad tas augščiausias taškas žmogiškos egzistencijos yra toks paprastas dalykas kaip meilė? Kai Kristus gyveno žemėje, sutelkė apie save paprasčiausius žmones — žvejus. Jis juos mokė. Ką jis sakė, visi suprato. Paprasčiausiai galvojantys žmonės žinojo apie ką Kristus kalbėjo. Mes, skaitydami Naująjį Testamentą, randam Kristaus žodžius labai lengvus suprasti. O ko Kristus mokė? Jis mokė mylėti.

Nebijokime gyventi. Eikime drąsiai į šviesą meilės keliu. Būkime stiprūs. Silpnybė yra blogio motina. Eidami meilės keliu, negalime paklysti. Mes dažnai nukrisime, dažnai uždusime, bet meilės kelias reikalauja ištvermės. Pats Kristus krito tris kartus po savo kryžiumi, bet vis atsistodavo ir ėjo toliau. Meilės kelias yra sunkiausias iš visų gyvenimo kelių. Kristus žinojo, kaip sunku bus eiti kryžiaus keliu, meilės keliu, ir už tai per paskutinę vakarienę su apaštalais jis mums paliko stiprybės šaltinį — šv. Mišias, iš kurio galime pasisemti jėgų. Šv. Mišios mums primena Kristaus meilės kelią iki mirties ant kryžiaus. Be Jo mums tas kelias būtų persunkus, jeigu mes iš viso tą kelią matytumėm. Bet čia mes turime pasistiebti. Vanduo pats iš šulinio neišlips. Mes turime nuleisti kibirą į tą šulinį, pasemti vandenį ir iškelti į viršų. Ir juo daugiau stengsimės, juo daugiau semsime stiprybės iš to šulinio, juo labiau stiprėsim ir juo toliau nužygiuosime meilės keliu.

Stud. Jonas Abromaitis

RŪTA VAŠKEVIČIŪTĖ, Toronto ateitininkų kuopos vicepirmininkė kalba susirinkime Nuotr. L. Čepo

REGINA VARANAVIČIŪTĖ

TYLUS VĖJAS

Vėjas
pykina lapus,
erzina žolę.
Dėlto turi būti žodžių,
bet jų neturiu.

Galiu tik stebėti
gyvenimo kūrybą
taip tyliai,
taip nykiai.

Vėjas
miršta
užduseęs.
Dėlto turi būti eilėraštis,
bet jo neturiu.

* * *

PO LIETAUS

Saulė aplankė šį rytą,
Aš ją mačiau.

Ji nugalėjo ledo langą,
Apšvietė tamsius kampus,
Nustebino vorus,
Sugriovė jų voratinklius
mirties
valdžia.

Išnyko šalti dulkių veidai
Ir senos, apleistos dainos.

KELIAS VILČIŲ

Palaidotas sniego kape
be gėlių, be ašarų,
vardo nėra
ir niekas nedainuoja
liūdnos dainos.

Ir aš tavo kančių
negaliu pergyventi,
nei tavo vilties, nei tavo meilės
už laisvę,
kurios nebėra.

KUR NAKTIS?

— Kur eini, vaikeli,
Kur tave laikas kviečia,
Kur naktis, kur juoda,
Ar siaubas tave liečia?

— Ši naktis taip liūdna,
Mirtis manęs laukia,
Nuo ašarų akys apako,
Vėjas į upę traukia.

SU ŠIUO "JAUNIMO ŽIBURIŲ" numeriu baigiame 1972-73 mokslo metus. Vasaros mėnesiais "Jaunimo Žiburiai" nepasirodys, nes atostogaus ir redaktoriai, ir bendradarbiai, ir skaitytojai. Dėkojame visiems už talką ir kviečiame ją tęsti šį rudenį. Linkime visiems gero poilsio!

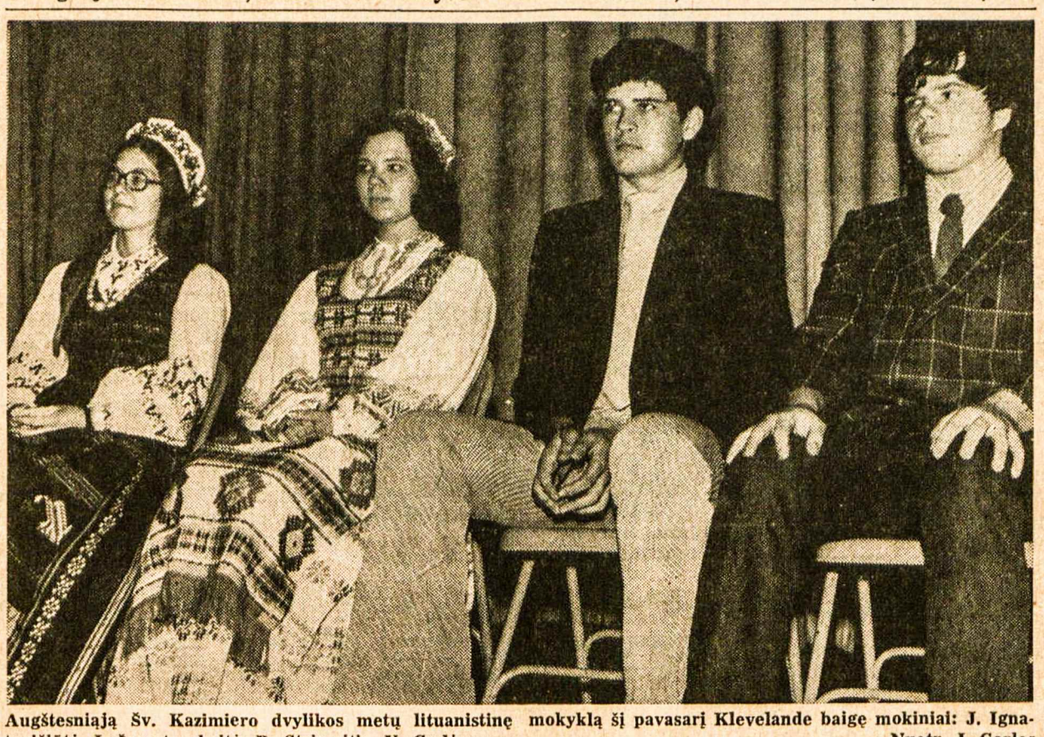

Augštesniąją Šv. Kazimiero dvylikos metų lituanistinę mokyklą šį pavasarį Klevelande baigę mokiniai: J. Ignatavičiūtė, I. Šamatauskaitė, R. Strimaitis, V. Gudėnas Nuotr. J. Garlos

Toronto lietuvių studentų projektas

Pokalbis su šio naujoviško projekto aktyvia dalyve

Toronto lietuviai studentai yra gavę paramą iš Kanados federacinės valdžios įvykdyti vasaros projektą savo apylinkėje (Cross-Cultural Community Workshop). Nors daug kitų panašių grupių veikia Toronto High Park-Parkdale rajone, globojamos valdžios "Opportunities for Youth" programos, tačiau ši grupė skiriasi nuo anų tuo, kad ją sudaro vien lietuviai studentai ir yra vienintelė tokia grupė visoje Kanadoje. Valdžios palankumas įvairių etninių grupių kultūriniam pasireiškimui sužadino studentuose dėmesį ir kilo mintis šia proga pasinaudoti.

— Kur gavote tokią idėją?

— Idėja pirmiausia kilo praėjusiais mokslo metais. Toronto Un-to Lietuvių Studentų Klubo pirmininkas Antanas Šileika, dirbęs praeitą vasarą panašiame projekte, pateikė pasiūlymą susirinkime suorganizuoti vienetą, kuris dirbtų, valdžios nuožiūra, apylinkės labui. Taip pat buvo pabrėžta, kad būtų puiki proga lietuvių bendruomenei pasireikšti tarp kitų tautybių, suteikiant tam projektui lietuvišką charakterį. Pasiūlymas buvo priimtas su entuziazmu, greitai susibūrė grupė studentų, suplanavo programą, rinko iš apylinkės ir lietuvių bendruomenės atstovų rekomendacijas ir nusiuntė į Otavą. Už dviejų mėnesių atėjo teigiamas atsakymas ir taip projektas pradėjo realizuotis. Studentams buvo paskirtas savaitinis atlyginimas, kuris įskaito į bendrą paramos sumą.

— Kokia yra Jūsų numatyta programa?

— Kaip minėta, programoje numatyta rankdarbiai lietuviškais motyvais, įvairūs meno darbeliai, tautiniai šokiai, dainavimas, teatro menas, kepimas ir fotografavimas. Projekto dalyviai jau yra gavę kvietimų sujungti pastangas su kitomis grupėmis pasirodyti viešai apylinkės publikai. Tikimasi, kad bus galima taip pat paruošti porą parodėlių vaikų darbelių ir tuo pačiu laiku pasirodyti scenoje su dainomis, šokiais ir t.t.

— Kaip sekasi?

— Ryšium su skelbimu šio projekto, rūpesčių visai nebuvo. Apylinkės institucijos ir mokyklų vedėjai labai maloniai priėmė dalyvius, prižadėjo raginti rajono vaikus bei jų tėvus atsilankyti projekte ir susipažinti su lietuvių kultūriniais darbais. Grupė jau yra susilaukusi gana daug dėmesio iš publikos. Kol kas jai sekasi daug geriau nei tikėtasi, nes, rašant šias eilutes, jau yra užsiregistravę 20-25 vaikų ir jaunuolių, o projektas vos dar tik prasidėjęs. Tikimasi, kad persikėlus į erdvesnes patalpas Lietuvių Namuose nuo liepos 3 d. prisijungs daugiau jaunimo, nes tada bus galima efektyviau praplėsti programą tautiniais šokiais, teatro menu ir t.t.

Šiuo metu reikėtų išaiškinti porą netikslumų. Šis projektas **nėra mokykla** ir vaikų dalyvavimas nėra būtinas kiekvieną dieną ar visą dieną. Pradžios mokykloms nepasibaigus, negalima laukti labai gausaus dalyvavimo, bet vasaros metu turėtų būti tai įmanoma. Tuo laiku bus paruošta dienotvarkė ir bus sudarytos darbelių grupės, kurios truks apie dvi valandas. Po to grupės pasikeis, o norintieji galės ilgiau pasilikti. Taip tvarkantis, manoma, kad kiekvienas atsilankęs turės progos dalyvauti trijose skirtingose grupėse kas dieną. Pagaliau galutinė programa dar nėra sudaryta, nes tai įmanoma tik tada, kai bus žinomas nuolatinių lankytojų skaičius. Primenama, kad lankymas nėra būtinas, tačiau jei norima paruošti sceninę programą, nuolatinis dalyvavimas yra pageidaujamas.

Taip pat reikia pridurti, kad dalyvavimas nėra ribojamas vien lietuviais. Vaikai yra kviečiami atsivesti visus savo svetimtaučius draugus, juos supažindinti su lietuviškomis dainomis, šokiais ir t.t. Ši idėja patiko federacinei valdžiia ir dėlto ji paskyrė projektui paramą, nes šiuo metu Kanada nori kuo daugiau pabrėžti daugiakultūrį aspektą. Nors nevisi darbeliai, dainos ir vaidyba bus lietuviškomis temomis, bus mėginta, kiek galima, tai įvykdyti.

Projektas vyksta darbo dienomis nuo 4 v.p.p. iki 9 v.v. Toronto Lietuvių Namų konferencijų kambaryje. Liepos 3 d. projektas persikelia į Lietuvių Namų apatinę salę ir veiks iki rugpjūčio 10 d. darbo dienomis nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p.

— Kokie yra projekto tikslai?

— Kaip minėta, norima parodyti svetimtaučiams lietuvių meną ir kultūrą. Jau nekartą buvo girdėti, kad daug Kanados gyventojų visai nežino apie lietuvius, nei apie Lietuvą. Studentai yra dažnai patyrę tokių atvejų. Kai pasako "I am Lithuanian", jų kolegos visai nesupranta, nes nežino kas bei kur yra Lietuva ir panašiai. Tad, galima sakyti, šis projektas yra puiki proga lietuviams pasigarsinti tarp kitų.

Antrasis tikslas būtų — sujudinti svetimtaučius, gyvenančius apylinkėje, jiems duoti pavyzdį, kad patys galėtų ir savo kultūras skleisti. Didelė dalis jų nesupranta, kad daugiakultūrėje Kanadoje jie faktinai yra laikomi skirtingomis tautomis. Norint išvengti "melting pot", reikia tik "atsistoti ir už save rėkti". Tuo būdu atkreipsi bent kiek kitų dėmesį. Jei sėdėsi kampe ir miegosi, tai ten ir paliksi.

Taip pat yra gan didelis skaičius vaikų, kurie negali ar neturi progos nuvažiuoti į stovyklas arba išvažiuoti iš miesto. Ištisas dienas slampinėja gatvėse tik todėl, kad nėra kur dėtis — trūksta užsiėmimo. Šis projektas ketina užimti vaikus ir jaunuolius ir taip pat duoti jiems progą pasirodyti visuomenei.

Baigiant reikia pabrėžti: jei šis projektas sėkmingai praeis ir valdžia matys darbo rezultatus, sekančią vasarą jis bus pratęstas. Lietuviai galėtų ir toliau garsintis panašiu būdu. Tad atkreipkime dėmesį į šią puikią progą — visus maloniai kviečiame įsijungti pilna širdimi!

Vida Bumbulytė,
projekto dalyvė

Pasaulio jaunimas ir mes

Vis gyviau pradeda judėti daugiakultūrė veikla Kanadoje. Organizuojami komitetai, kongresai, karavanai užmegzti ryšiams tarp etninių grupių, suartinti Kanados gyventojams. Tuo tikslu, pavyzdžiui, įvyko 1972 m. vasarą visų etninių grupių atstovų kongresas "Heritage Ontario". Šį rudenį panašus kongresas įvyks Otavoje visos Kanados mastu.

Platesnio masto veikimui 1971 metais įsisteigė nauja organizacija "Canada World Youth". Ji pradėjo vykdyti savo programą šių metų pradžioje.

Šioje tarptautinėje kultūrinių mainų "cultural exchange" programoje šiais metais dalyvavo 240 Kanados jaunuolių tarp 16 ir 20 metų amžiaus. Prisidėjo dar tiek jaunimo iš penkių tolimesnių kraštų — Kamerūno, Malezijos, Meksikos, Tunizijos ir Jugoslavijos.

Šios programos tikslas yra bendradarbiauti su kitų tautų jaunimu, susipažinti su jų kalba ir papročiais.

Dalyvaujantys jaunuoliai būna parinkti iš įvairių visuomenės sluogsnių, kad būtų lygus atstovavimas — mergaičių ir berniukų, miestiečių ir kaimiečių, angliškai ir prancūziškai kalbančių ir t.t. Programa nieko nekainuoja dalyviui. Ją remia Kanados vyriausybė ir dalyvaujančių kraštų valdžios.

Vienerių metų ilgumo programa paskirstyta į tris pagrindines dalis. Pirmoji — paruošiamoji stovykla, kur dalyviai susirenka pagal kraštus, į kuriuos vyks, mokosi to krašto kalbos ir susipažįsta su tautos papročiais. Antroji fazė trunka keturis mėnesius. Šį laikotarpį kanadiečiai praleidžia su atvykusiu iš kitų kraštų jaunimu, su juo gyvena ir dirba. Trečiojoj stadijoj, taip pat keturių mėnesių, Kanados dalyviai keliauja į pasirinktus kraštus. Ten jie bendradarbiauja irgi įvairiuose projektuose — žuvininkystės kooperatyvuose, socialinės pažangos programose, archeologinėse ekskursijose.

Kokia nauda tokios "Canada World Youth" programos? Šios organizacijos steigėjai mano, kad jaunuoliai, gyvendami tarptautinėse grupėse ir dirbdami su kitais, praturtina savo pačių gyvenimą, padeda pasiekti platesnę pakopą visuomenėje. Asmenys, susipažinę su kitų kultūromis, gali sumažinti netoleranciją tarp tautų, atjausti kitus, ugdyti savo pačių vertybes, geriau suprasti žmogiškąją tikrovę.

Kad galėtų dalyvauti šioje programoje, žmogus turi praplėsti savo siaurą galvojimą, ugdyti kūrybingumą ir atsakingumą, mokytis bendradarbiauti su kitais. Norint kasdieniniame gyvenime su svetimais dalintis jų rūpesčiais, reikia savyje puoselėti atitinkamas savybes. Jos savuose namuose irgi yra esminės, tačiau su savais jos ne tiek ryškiai pasirodo.

Svetimtaučių grupėse gyvendami jaunuoliai pajunta reikalą greitai prisitaikyti, toleruoti ir bendrauti su kitais. O dalintis idėjomis, nuomonėmis ir faktais reikia, jei norima pasiekti tam tikrą kultūrinį gyvenimo lygį.

"Canada World Youth" programos vadovai tikisi, kad dalyvių intensyvus bendravimas su svetimtaučiais juose išsugdys didesnį sugebėjimą prisitaikyti prie visokių dabarties pasikeitimų, sėkmingiau spręsti visuomenės problemas bei pasiekti didesnę visuomenės gerovę. **rs.**

Tas savaitgalis – kaip akimirka

Lietuvių studentų ateitininkų kursai Wasagoje

Ilga žiema jau buvo seniai pasidavusi pavasariui, ir paskutinieji sniego likučiai ištirpę, kai Gerojo Ganytojo stovyklavietės pastatuose nuaidėjo pirmieji stovyklautojų balsai. Tai jauni studentų ateitininkų kursantai. Deja, tas penktadienio vakaras (gegužės 25) buvo lietingas, ir oro pranešėjas buvo pažadėjęs, kad saulės nesimatys visą savaitgalį. Maniau, kad daug kas gaus slogą.

Per pirmąsias šeštadienio ryto valandas susirinko nemažas būrelis jaunimo. Jeigu oras būtų buvęs palankesnis, gal būtumėm sukūrę laužą ir prisiminę senas stovyklavimo dienas. Pastogėse seni draugai sveikino viens kitą ir atskiruose būreliuose kalbėjosi apię įvairius reikalus.

Šeštadienio ryto nebuvo galima atskirti nuo nakties. Tamsūs debesys kibirais pylė vandenį ant stogų. Man buvo įdomu, iš kur tas visas vanduo ateina? Juk ežerai ir taip pripildyti. Buvo šaltoka, bet didžiausias rūpestis buvo tas, kad maistas nebuvo supirktas, ir kursų lektoriai tebelaukė Toronte. Šiaip taip dalykai susitvarkė ir 11 v. ryto kun. V. Bagdanavičius, MIC, pradėjo pirmą paskaitą.

Daugumą minčių aš jau buvau girdėjęs prieš ketverius metus moksleivių kursuose. Tai nereiškia, kad paskaitos nebuvo įdomios. Kaip pats aiškinau draugams, pirmą kartą girdėdamas paskaitą gauni tik minčių krūvą, antrą kartą gauni ryšius tarp įvairių idėjų, o trečią kartą — dar naujesnių ir papildančių idėjų. Žinoma, buvo ir daug studentų, kurie nebuvo girdėję tų paskaitų.

Dėl laiko stokos lektoriai turėjo greitai perteikti paruoštą medžiagą. Kursų efektyvumas tuo būdu buvo suvaržytas. Taip pat diskusijos tapo beveik palaida bala, nes nebuvo gairių. Kaikurie manė, kad tai buvo gerai, nes dalyviai galėjo diskutuoti tuos klausimus, kurie buvo jiems įdomiausi.

Pradėdamas savo paskaitą, kun. V. Bagdanavičius iškėlė klausimą: ką ateitininku ideologija gali mums duoti šiais laikais? Buvo geras klausimas, nes būti ateitininku neapsimoka, jeigu žmogus nesupranta ką organizacijos ideologija jam gali duoti kasdieniniame gyvenime. Atsakydamas į savo klausimą, kun. Bagdanavičius aiškino, kad vienas iš svarbiausių ateitininkų ideologijos pagrindų yra integralinė pasaulėžiūra. Tai reiškia, kad ateitininkas gali suderinti įvairias sritis, pvz. religiją ir technologiją. Lektorius toliau kalbėjo apie amžiną kovą tarp pažangos ir tradicijos. Pats ateitininkų vardas rodo, kad organizacijos ideologija yra pažangi. Ateitininkai žino, kad negali būti pažangos be kokios nors bazės, o ta bazė yra praeitis. Baigdamas, kun. Bagdanavičius pareiškė nuomonę, kad ateitininkai susitiks su problemom, kurios bus didesnės nei jos buvo praeityje. Jeigu išliksime šviesiais ir integraliniais žmonėmis, tos problemos mūsų nenugalės.

Kursams būtų daug ko trūkę, jei kun. prof. Stasys Yla nebūtų mūsų aplankęs. Jo degantis entuziazmas nė kiek nebuvo mažesnis kaip ir pirmuosiuose moksleivių kursuose. Jis mums pateikė klausimą: kas yra žmogus? Atrodė, lengva atsakyti į tą klausimą, bet po keliolikos minučių paaiškėjo, kad čia iš tikrųjų buvo gilus klausimas. Buvo pateiktos įvairių filosofų nuomonės — Paskalio, Dekarto, Hume ir kitų. Paaiškėjo, kad žmogus yra kūnas ir siela ir kad tie du pradai yra sujungti kokiu nors ryšiu.

Taip ir praėjo visa diena paskaitom ir diskusijom. Vakare buvo koncelebruotos Mišios, o po to — skani vakarienė. Mūsų šeimininkė p. Razgaitienė puikiai pasotino virš 50 asmenų. Po vakarienės buvo rodytas įdomus karikatūrinis filmas. Iš tikrųjų pasakius, vieną kartą pamatyti filmą neužteko, bet vakaras jau buvo įpusėjęs ir dar liko vakarinė programa. Susėdom viename salės gale ir, gitarom palydint, išdainavom mišinį angliškų ir lietuviškų dainų. Buvo ir keli pasirodymai. Ypač patiko amerikiečių versija "Vandens vartų" krizės. Paskui įvyko šokiai. Visa salė drebėjo, kai šokėjai pasileido į entuziastišką polką.

Vakaras tuo dar nesibaigė. Norėdami išnaudoti kiekvieną savaitgalio minutę, kursantai ilgai budėjo. Net ir ketvirtą valandą buvo galima girdėti balsus. Aštunta valanda atėjo pergreit kaikuriem kursantam. Už tai gal buvo sunku klausyti lektorių tą rytą.

Popietėje oras truputį nusiramino ir buvo galima išeiti pasivaikščioti paežere. Tas dvi valandas laisvalaikio gerai panaudojome atsigaivinti nuo paskaitų. Viskas pergreit užsibaigė. Jau buvo vakaras ir laikas namo važiuoti. Amerikiečiai pasiliko, nes pirmadienis jiems buvo nedarbo diena. Po ilgų atsisveikinimų išvažiavome namo lyjant. Tas savaitgalis praėjo kaip akimirka, bet kokia svarbi akimirka!

Algis Čepas

Pasaulinio masto ekskursija...

Aplankykite 52 pasaulio kraštus per devynias dienas! Neapsakomai pigus mokestis: už tris dolerius galima pasisvečiuoti ne tik Europos tautose, bet ir Filipinų salose, Jamaikoje ir kitur. Nenuvargsite bekeliaudami, nes karavano maršrutas nepražengia Toronto miesto ribų. Tokie buvo girdėti kvietimai į Toronto tautybių savaitės renginius.

Pagrindinės Toronto etninės grupės vėl įrengė savo paviljonus-karavaną nuo birželio 23 iki liepos 1 d. Šia proga paskirų tautybių žmonės kvietė kitus atvykti ir pasidalinti kultūros apraiškomis, papročiais, valgiais, pasilinksminimais. Per šį karavaną kiekviena etninė grupė gavo progą išreikšti savo tapatybę, nepamiršdamos, kad visi kartu bendradarbiaudami formuoja daugiaukultūrę visuomenę.

Visi paviljonai ruošėsi ir puošėsi, rengė meno parodas, šokių ir dainų programas, įvairius valgius ir tautodailės pavyzdžius.

Ir lietuviai šiais metais stengėsi skoningiau įrengti paviljoną "Vilnius" Lietuvių Namuose (Bloor Street West prie Alhambra). Pas mus ypatingai svarbi savaitė, nes sueina Vilniaus miesto įkūrimo 650 metų sukaktis.

Mūsų paviljono darbuotojai buvo pasiskirstę į komitetus, kad sėkmingiau galėtų tvarkyti įvairias paviljono programas. KLB Toronto apylinkės valdybos narys parengimams Petras Butėnas bendradarbiavo su visais komitetų vadovais, stengdamasis kuo geriau paruošti lietuvių grupės dalyvavimą karavane.

Meninės parodos vadovė Ramona Siminkevičiūtė paruošė skulptūros, gintaro, drožinių, audinių, literatūros ir net dvidešimties menininkų paveikslų eksponatus.

Šokių ir dainų programas tvarkė Juozas Karasiejus ir sol. Vaclovas Verikaitis. Paviljono virtuvės komitetą sudarė visų Toronto lietuvių moterų organizacijų atstovės, koordinuojamos p. Žemaitienės ir L. Mačionienės. Ūkio skyrių tvarkė p. Berneckas ir K. Asevičius. Kasdien "Vilniaus" lankytojus linksmino lietuviškas muzikinis vienetas "Muzika", kuriai vadovavo V. Šilininkas. Nuoširdžiai dėkojam už geraširdiškumą visiems pavieniams asmenims ir organizacijų nariams, kurie mums talkino. Jų buvo tiek daug, kad visų neįmanoma išvardinti.

Man, kaip "Vilniaus" karalaitei, teko didelė garbė atstovauti visai lietuvių visuomenei Toronto gyventojų tarpe. Mūsų paviljono burmistras Marius Rusinas, mano pavaduotoja Žibutė Šilininkaitė ir aš dėkojame už pasitikėjimą. **Jūratė Kobelskytė**

Ateitininkų jaunimo kova

Žodis "kova" visuomet žmoguję sukelia karo, mirties, pasiaukojimo, narsumo ir drąsos mintis. Tai natūralu, nes tas žodis iš tikro ir reiškia pasipriešinimą, kuris gali virsti karu, mirtimi. Bet kova tuo pačiu tampa neigiama, nes nei karo, nei mirties mes nelaikome pozityviais elementais. Taip pat kova gali būti vertybė, jei suprasime tą žodį platesnėje sferoje.

Gyvename pasaulyje, kuriame į viską yra žiūrima iš pragmatinio taško. Taikomės prie situacijos, nes lengviau prisijungti ir sekti, negu atsiskirti ir vesti. Šitokiame gyvenime mes prarandame ideologinę dvasią, prarandame idėjų jieškojimo dvasią ir tuo prarandame kūrybingumą. Visuomenė nebegali toliau augti, bręsti.

Nebūtinai turim sekti. Mūsų laisva valia mums duoda progos padaryti sprendimą ir pasirinkti—sekti ar vadovauti? Kuo norime būti: avys ar vadai? Vadas turi ideologiją, idėjas, tikslus ir už juos kovoja. Taip, kovoja už! Kova prieš yra tik pusė kovos. Ji sugriauna, bet nebeatstato. Ji palieka tik tuštumą, kurioje neįmanoma gyventi. Kova už, iš kitos pusės, yra pilna ir reikalinga kova. Tik per tokią pozityvią kovą yra įmanoma gerinti

(Nukelta į 6-tą psl.)

ŽIBURĖLIAI mūsų mažiesiems

Mamytei

Tau, Mamyte,
pirmos gėlės,
mėlynakės
žibuoklėlės.
Tau saulutės
spinduliai,
kurie šviečia
taip meiliai.
Tau teskamba
mūs' širdžių daina,
skaisčios meilės
kupina.
Būk laiminga
ir linksma,
visų mūsų
mylima!

B. Vytienė

Kuo aš būsiu?

Kai užaugsiu, kuo aš būsiu —
Pagalvoju aš dažnai:
Ar kareivis, ar lakūnas,
Gal, mamyte, tu žinai?

Nesirūpink, kuo tu būsi
Ir nesuk perdaug galvos,
Lauks tavęs tėvynė mūsų
Ir kova dėl Lietuvos.

Štai žygiuoja kareivėliai
Vienas — du, vienas — du,
Mano rankoj šautuvėlis —
Ginti laisvės aš einu.

A. Abr.

Pavasaris, vasara ir kiti dalykai

RAŠO DELHI LIETUVIŲ MOKYKLOS MOKINIAI

Kai sušyla oras, sužaliuoja žolė, prasideda pavasaris. Paukščiai gieda, sodai žydi — labai gražu.

Jona Oleka

Gražiausias metų laikas yra pavasaris. Po šaltos ilgos žiemos atbunda visa gamta. Paukščiai parskrenda iš šiltų kraštų ir suka sau lizdus. Medžiai pasipuošia lapais. Žolė sužaliuoja. Ūkininkai turi labai daug darbo. Jie paruošia žemę, kad galėtų sėti javus. Pavasario pirmoji šventė yra Velykos. Mes, vaikai, galime žaisti lauke, nes oras yra šiltas. Visi žmonės po šaltos žiemos laukia gražaus pavasario.

Rimas Norkus

Kai saulutė pradeda šildyti žemę, mes žinome, kad jau pavasaris. Žydi gėlės, žaliuoja laukai ir auga daržovės: svogūnai, pomidorai, morkos, agurkai ir kt. Pavasarį yra didelė šventė — Velykos. Velykų mes visi laukiame. Tada marginame ir ritinėjame kiaušinius.

Lietuvoje pavasarį kukuoja gegutė ir lakštingala gražiai gieda. Čia tų linksmų paukštelių nėra, nes čia ne Lietuva.

Rimantas Jakubickas

Po ilgos šaltos žiemos prasideda pavasaris. Dienos darosi ilgesnės. Šilta saulutė ir malonus pietų vėjas pažadina žemę po sunkaus miego. Šilti saulės spinduliai ima glostyti žemę. Sniegas greitai tirpsta, vandens srovėmis išbėga į upelius. Paukščiai grįžta iš šiltų kraštų ir suka sau lizdelius. Viskas atgyja ir dygsta jaunutė žolelė. Prasiskleidžia medžių pumpurai, parodydami žalius lapelius.

Ramutė Jauneikaitė

Pavasaris yra pats gražiausias metų laikas. Gelytės lenda iš žemės ir paukščiai grįžta iš šiltų kraštų. Pavasaris turi dvi šventes: Velykas ir Motinos Dieną. Velykos mums yra didelė šventė, nes prisikėlė Kristus. Motinos Dienos rytą mes, vaikai, anksti atsikeliame ir bėgame į mišką arba į darželį paskinti mamytei gražių gėlyčių. Mes, vaikai, kurie einame į lietuvišką mokyklą, paruošiame programą Motinos Dienos minėjimui ir tą pačią dieną užbaigiame mokslo metus.

Audra Beržinytė

Man patinka pavasaris todėl, kad malonu būti lauke. Ištirpsta sniegas ir ledas, nereikia dėvėti sunkių žieminių apsiaustų ir galiu džiaugtis šiltais saulės spinduliais. Pavasarį vėl pamatau daug laukinių žvėrelių, kurių nesimatė žiemos metu. Paukščiai sugrįžta į Kanadą iš šiltų kraštų.

Man patinka pavasario šventė Velykos, nes tada švenčiame Kristaus prisikėlimą.

Pranas Beržinis

Mandagus berniukas yra tas, kuris namuose, gatvėje, mokykloje stengiasi gražiai elgtis. Jis nesimuša ir nepyksta. Saugoja mažesnius nuo nelaimių. Krautuvėje padeda tėveliams nešti nupirktas prekes. Nedraugauja su vaikais, kurie blogai elgiasi. Mandagų berniuką visi myli ir draugauja su juo.

Algis Ratavičius

Kartą Onytė sako mamytei: "Aš noriu būti labai gera mergaitė." "Gerai, Onute", sako mamytė. "Gera mergaitė būna taip pat labai mandagi. Ar tu žinai, kokia turi būti mandagi mergaitė?" Onutė pagalvojo ir sako: "Mergaitė, kuri visiems padeda."

"Gerai", sako mamytė. "Ką daugiau galėtum pasakyti apie ją?" "Ji visada maloni, gražiai visur elgiasi, nepyksta ir nepamiršta pasakyti ačiū ir prašau kur reikia."

Jos dar ilgai kalbėjosi apie mandagumą. Onutei labai patiko mamytės pasakymas: "Mandagumas puošia žmogų."

Nijolė Vytaitė

Vasarą paukšteliai čiulba,
bitės medų renka,
o linksmi vaikučiai bėga
žaist į žalią lanką.

Saulė šildo, aiškiai šviečia,
šiltas vėjas pučia.
Visi medžiai jau žali,
o vaikai bėgioja jau basi.

RIMAS NORKUS

Motinos Diena – šeimos šventė

RAŠO LONDONO, ONTARIO, ŠEŠTADIENINĖS MOKYKLOS MOKINIAI

Antras gegužės mėnesio sekmadienis yra Motinos Diena. Tą dieną ypatingai dėkojame savo mieloms mamytėms už viską, ką jos mums davė. Pasižadame jas labiau mylėti ir joms daugiau padėti. Prisimenam, kaip jos dirbo ir vargo už mus, kiek rūpesčio turėdavo, kai mes buvome maži. Ji mus išmokė atskirti kas gera ir kas bloga. Kai turime kokią problemą, galime pasakyti mamytei, ji supranta ir mėgina mums padėti. Jeigu mes įteikiame kokią gražią dovanėlę, ji būna labai patenkinta. Kai mes ją sveikiname, ji labai džiaugiasi. Toje šventėje mes einam į bažnyčią ir meldžiamės už motinas. Jei neturėtume mamytės, būtų labai liūdna. Man labai gaila tų vaikų, kurie neturi mamos.

Z. Jokšaitė

Kiek aš prisimenu, kartais visai negalvodama apie orą, noriu išbėgti į lauką vien plona suknele. Mama tuojau pastebi ir sako — apsivilk apsiaustėliu. Kartais, ką nors žaidžiant, mamytė įspėja, sakydama: "Tu jau seniai valgei, imk ir užkąsk." Jei kartais susergu, mamytė rūpinasi manimi. Todėl aš myliu mamą, nors kartais nepaklausau ar kitaip ją užgaunu žodžiais, bet tuojau atsiprašau.

D. Judickaitė

Mano motina yra labai gera. Ji plauna ir išlygina mano drabužius. Ji man vakarienę verda, ir visada yra skanu. Aš stengiuosi labai daug padėti jai. Būna kartais, kad aš neklausau, bet aš ją labai myliu. Kada tik mano mama gali, man padeda mokytis. Kai aš sergu jinai visada mane slaugo. Kai aš pareinu iš mokyklos, jinai duoda ką nors valgyti. Mano motina yra labai gera. Manau, kad mano motina yra geriausia visam pasaulyje. Aš ją labai myliu.

R. Pociūtė

Gegužės mėnesio antrą sekmadienį mes švenčiame Motinos Dieną. Kiekvienas vaikas turi motiną, kurią myli ir gerbia. Tą dieną susirenkame į salę ir, įteikdami po gėlelę-rožę, išreiškiame savo mamytėms meilę bei pagarbą. Kiek daug naktų motina nemiegojo, kol užaugino savo vaikelius! Jei vaikai neklauso, užgauna motinos širdį. Kai vaikai geri, motina džiaugiasi. Todėl tą dieną atsiprašykime jas už įžeidimus ir pasižadėkime būti gerais vaikais.

B. Tumosaitė

Man mano mamytė yra mieliausia ir geriausia moteris visame pasaulyje. Kai aš būnu nusiminęs, ji mane pralinksmina. Kai man skauda, ji mane užjaučia. Kai aš negeras, ji mane nubaudžia, kad būčiau geresnis. Jinai džiaugiasi, kai aš būnu geras berniukas ir gerai mokausi. Jinai visuomet nori matyti mane žaidžiant ledo ritulį, šokant tautinius šokius ir visa kita, ką tik aš darau. Kai aš susergu, ji su manim visuomet būna ir manim rūpinasi. Kartais ji mane nuveža, kur aš noriu ir nuperka, ko prašau. Jinai visuomet žino, kas man yra gera ir bloga. Aš ją labai myliu.

K. Eimantas

Aš dažnai galvoju, kad mano mama yra graži todėl, kad jos vardas yra Gražina. Kai kas nors nesiseka man ar sesutei, ji tuojau nori padėti. Aš žinau, kad mamytė myli visus mūsų šeimoje. Ji duoda vitaminus, kad mes visi būtume sveiki. Aš myliu savo mamą labai. Mes dažnai juokaujame su mama. Vienas dalykas, kas man nepatinka, kad mama perdaug skaito. Aš manau, kad mano mama yra geriausia visame pasaulyje.

E. Petrauskaitė

VAŽIUOJANT Į LIETUVĄ

Rengiantis važiuoti į Lietuvą, reikia labai gerai apgalvoti. Reikia parašyti giminėms Lietuvoj ir pasakyti kada norit važiuoti. Tada reikia sužinoti ką nuvežti giminėms. Po to reikia pinigų, kad galėtum nupirkti ką nors giminėms Lietuvoj. Gavus pinigų, reikia sugalvoti ką nupirkti. Nupirkus reikia iš dėžių išimti, kad rusai nematytų, kad yra dovana. Jeigu matys, tada paims ir atgal neatiduos. Reikia viską labai gerai apgalvoti, nes tai didelė kelionė. Dabar reikia viską sudėti į lagaminą. O matai, kad viskas netelpa! Tada vėl reikia galvoti, ko labiausiai reikia. Drabužių sau reikia kiek galima mažiau. Pagaliau išvažiuoji į aerodromą. Atsisveikini vaikus ir žmoną. Tada skrendi į Lietuvą. Kai nuskrendi į Vilnių, pradedi verkti. Pamatai savo mamą ir pradedi kalbėti kaip jau 30 metų jos nematei. Yra labai malonu matyti visus.

Arūnas Kalinauskas,
Torontas, IXb sk.

ŪKIS KVEBEKE

Kas vasarą per atostogas aš važiuoju pas savo pusbrolį į Kvebeką. Ten yra didelis, gražus ūkis. Šita kelionė į ūkį man yra maloniausias įvykis per atostogas. Tai tabako ūkis. Jame yra du mažiukai ežeriukai ir miškas. Todėl mes čia atvažiavę nenuobodžiaujame.

Vieną kartą mes — brolis, pusbrolis ir aš bandėme pagelbėti tetai darže, bandydami sugauti ar nors nuvaryti barsiukus. Mūsų planas buvo labai geras: įpilsime kibirą vandens į jo urvelį ir kai jis išbėgs, mes jį pulsim ir plieksim. Bet nebuvo taip lengva. Pasirodo, kad kiekvienas iš tų žvėrelių turi tris, keturis ar net penkis išėjimus iš savo urvelio. Įpylę vandenį, mes palaukėme kelias minutes ir pamatėme sušlapusį žvėriuką, bėgantį per laukus. Taip ir pasibaigė mūsų medžioklė.

Bet dar yra kitų dalykų ūkyje — vaikščioti po mišką ar meškerioti. Teta ir dėdė įsigijo labai gražią vasarvietę. Ten labai švarus vanduo, geras oras ir dideli gražūs kalnai, apsupę visą rajoną. Todėl man labai patinka važiuoti į ūkį.

Almis Ledas,
Torontas, IXb sk.

PASAULIS BE SPORTO ...

Aš manau, kad be sporto šis pasaulis būtų labai neįdomus. Yra labai reikalinga sportuoti todėl, kad labai padeda kraujo apytakai. Sportas yra labai stipriai puoselėjamas mokykloje, kur visi mokiniai turi mokytis kūno kultūros. Mokykloje yra įvairių sporto rūšių. Televizijose matai daug sporto šakų: ledo ritulį, futbolą, krepšinį, mušturką, tenisą ir t.t. Beveik visos šitos sporto rūšys randamos pasaulinėse olimpiadose, kur susirenka geriausi pasaulio atletai. Mano mėgstamiausias sportas yra ledo ritulys ir futbolas.

Jeigu nebūtų sporto pasaulyje, aš neturėčiau ką veikti. Turbūt padaryčiau savo namų darbus pirmą kartą mano gyvenime.

Viktoras Razgaitis,
Torontas, IXb sk.

LIETUVOS VALDOVAS GEDIMINAS

Gediminas pradėjo valdyti jau sujungtą Lietuvą. Jis buvo taikaus būdo ir stengėsi su kaimyninėmis valstybėmis taikoje gyventi. Jis rūpinosi ir savo žmonių gerove, kvietė amatininkus ir kitokius profesijonalus bei statė miestus. Vienas žymiausių jo įkurtų miestų yra Vilnius, apie kurio įkūrimą mes visi žinome iš padavimo.

Prie Gedimino valdomos stiprios Lietuvos jungėsi savo noru rusai. Su lenkais jis susitarė nekariauti ir savo dukterį Aldoną išleido už lenkų karalaičio. Su kryžiuočiais lietuviai niekaip negalėjo taikoje gyventi, nes jiems ne Lietuvos krikštas rūpėjo, bet žemė ir jos turtai. Jie kas metai suruošdavo kryžiaus karus prieš Lietuvą. Lietuviai jiems vis nepasiduodavo.

Vienas iš žymių mūšių su kryžiuočiais buvo Pilėnų gynimas. Čia maža lietuvių karių grupė kariavo prieš labai stipria kryžiuočių kariuomenę. Po trijų dienų gynimosi lietuviai sudegino visą turtą ir patys susidegino. Kryžiuočiai tokiu lietuvių pasielgimu labai stebėjosi. Mano nuomone, lietuviai labai gerai pasielgė, kad nepasidavė kryžiuočiams.

Gediminas visą savo gyvenimą kariavo su kryžiuočiais. Jis žuvo ties Veliuona nuo kryžiuočių kulkos, nes kryžiuočiai buvo išradę paraką, apie kurį lietuviai dar nieko nežinojo.

Rita Trinkaitė,
Torontas, VIIb sk.

GUDRI GULBĖ

Aš esu gulbė, plaukioju dideliame, gražiame ežere. Aš turiu būti labai atsargi, kad medžiotojai mane nenušautų, nes aš esu visų gulbių karalienė, ir turiu savo visas gulbes saugoti. Štai ką aš sugalvojau: nuskrisiu į krautuvę, nupirksiu medinę gulbę ir paleisiu ant ežero. Kai medžiotojai ateis, jie bus apgauti — pradės šaudyti į tą medinę gulbę, o mes būsime už krūmų pasislėpusios ir juoksimės.

Nida Dūdaitė, Torontas

ŠEIMA IR MOKYKLA

Man asmeniškai išmokti lietuvių kalbą padėjo pirmiausia tėvai, lietuviška mokykla ir lietuviška aplinka. Mano tėvai mokė mane kalbėti lietuviškai nuo pat pirmosios dienos. Namuose jie leido kalbėti tik lietuviškai, o tai labai daug padeda. Lietuvišką mokyklą aš pradėjau lankyti, būdama ketverių metų amžiaus. Mokykloj aš išmokau ne tik daugiau kalbėti lietuviškai, bet ir rašyti bei skaityti.

Lietuviška aplinka turi daug bendro su lietuvių kalbos vartojimu, nes su pažįstamais ar giminėmis nepatogu kalbėti angliškai. Su jais kalbu lietuviškai. Lietuvių kalbos mokėjimas taip pat yra būtinas repeticijose, skautiškoje veikloje ir net bažnyčioje. Man būtų gėda nemokėti lietuvių kalbos ir gyventi lietuviškoje aplinkoje.

Mano nuomone, kaikuriems mokiniams nesiseka mokykloje, nes jie tingi, jiems nerūpi mokykla, o šeima nevertina mokslo. Tokiems mokiniams yra svarbiau žaisti ar sportuoti. Mokykloje jiems rūpi tik pertraukos, o namie — televizija.

Šeimos nesidomėjimas mokslu yra labai didelė problema. Tokiuose namuose gal net nėra knygų, laikraščių ir žurnalų. Tėvai nepadeda vaikams, jeigu jie ko nesupranta, o kai vaikų pažymiai blogi, tėvams nesvarbu.

Didelės įtakos mokslui turi ir draugai. Jeigu jis kalbasi su jais pamokų metu, negirdi ir nesupranta mokytojo aiškinimų. Pasiklausti neturi pas ką, nes ir jo draugai negirdėjo. Mokslas sekasi tik tiems, kurie turi galimybę ir nori mokytis.

Z. Bersėnaitė, Londonas

VASARIO ŠEŠIOLIKTOJI

1918 m. vasario 16 Lietuva gavo nepriklausomybę. Rusai valdė Lietuvą prieš atgaunant nepriklausomybę. Jie neleido skaityti, kalbėti, mokytis lietuviškai. Knygnešiai slaptai atnešdavo knygas į lietuvių namus. Žymūs žmonės, kaip Maironis, padėjo atgauti nepriklausomybę. Lietuva buvo laisva 22 metus. Per tą laiką lietuviai gyveno laisvėje ir atstatė Lietuvą. Vėliau vėl rusai užpuolė Lietuvą 1940 m. ir iki dabar dar valdo.

Gina Ginčiauskaitė,
Torontas, VIIb sk.

MANO ATOSTOGOS FLORIDOJE

Per Kalėdas mes važiavome į Floridą. Man labai patiko tenai, ir aš vėl norėčiau važiuoti. Mes vieną dieną pavėlavome, nes prieš išvažiuojant buvo labai sunki migla, ir lėktuvai negalėjo skristi. Lėktuvu mes turėjome išskristi rytą, bet paskambino mums, kad vėluojasi lėktuvas. Mes turėjome laukti visą dieną. Išskridome labai dideliu lėktuvu, kuris turėjo labai daug sėdynių. Valgėme lėktuve. Man labai patiko. Kai mes nuskridom tenai, Floridoje buvo kitoks oras negu Hamiltone. Namuose buvo šalta — 20 laipsnių, o Floridoje — apie 70 laipsnių. Kai aš pamačiau palmes, man buvo labai juokinga. Mes turėjome važiuoti per miestą į apsistojimo vietą. Važiuodama iš aerodromo aš stebėjau pro automobilio langą Floridos vaizdus. Ta vieta, kur mes turėjome kambarį, buvo labai graži. Tie žmonės turėjo didelį ir labai gražų sodą. Per kelias dienas mes labai daug apžiūrėjome Miami miesto apylinkių ir patį miestą. Taip pat mes aplankėme savo pažįstamus, kurie turi savo vasarvietę netoli Miami miesto.

Aš ir sesutė ėjome maudytis į Atlantą. Vanduo buvo labai šiltas, ir mums buvo smagu maudytis. Mes labai daug prisirinkome gražių kriauklių. Taip pat mes buvome nuvažiavę į salą, kur prezidentas Niksonas praleidžia savo atostogas. Mums labai patiko Floridoje. Buvo trumpos, bet smagios žiemos atostogos. Aš vėl norėčiau nuvažiuoti į Floridą ir pamatyti Disney Land.

Aušra Pleinytė

Tėvai ir vaikai

Tėveliai žaidžia stalo tenisą. Juos stebi ketverių metukų dukrelė.

— Kodėl jūs nenuimate to skylėto rankšluosčio? Jis kamuoliuką dažnai sulaiko.

Vokietijos jaunimo nuosmukis

J. KAIRYS

V. Vokietijos jaunimas ištisus du dešimtmečius buvo morališkai ir fiziškai sveikas, aktyviai dalyvavo savo krašto atstatyme. Dabar jis yra visai kitoks — kritęs visais atžvilgiais. Prie jo moralinio nuosmukio daug prisidėjo pornografinė spauda, filmai, teatrai, barai, naktiniai klubai, televizija ir net mokyklos, kur buvo įvestas vadinamasis seksualinis švietimas.

Gana daug jaunimo patenka į marksistų bei komunistų rankas. Visame krašte yra pristeigta tos linkmės daugybė grupių įvairiais pavadinimais. Joms daug padeda kairiosios jaunimo organizacijos, ypač jaunųjų socialdemokratų (Jusos). Pastarųjų yra apie ketvirtis milijono. Jie dar laikosi socialdemokratų partijos rėmuose, ypač rinkimų metu, tačiau neslepia savo marksistinio-leninistinio nusistatymo.

Už komunizmą atvirai pasisako socialistų darbininkų jaunimo organizacija. Nors ji teturi 24.000 narių, bet pasižymi dideliu kovingumu. Visoj V. Vokietijoj komunistinei santvarkai simpatizuojančio jaunimo yra apie pusantro milijono. Jų vadai paruošiami Maskvoje ir R. Berlyne. Lėšų netrūksta — jos gausiai plaukia iš R. Berlyno.

Kaip įprasta, komunistai ateina į valdžią ne per laisvus rinkimus, bet jėga. Savo jėgų sustiprinimui ir papildymui jie veržiasi į visas vadovaujamas vietas ne vien valstybės ir savivaldybių, bet ir į organizacijų, o ypač darbininkų. V. Vokietijoje labai trūksta mokytojų. Todėl tūkstančiai komunistų mokytojų dirba mokyklose ir, žinoma, kartu rengia savo partijai prieauglį.

Tokie mokytojai griauna pagarbą religijai, valstybei, dabartinėms mokslo institucijoms su jų personalu, neišskiriant net pradžios mokyklų. Jie niekina tautiškumą, patriotizmą, pagarbą asmens gyvybei, svetimam turtui ir t.t. Kitaip sakant, kas seniau buvo vertinama bei gerbiama, dabar jau visa tai minama kojomis.

Komunistų skaičius su jų talkininkais yra dar mažuma, bet savo aktyvumu, savo metodų įvairumu, neišskiriant net fizinės jėgos, mokėjimu ir sugebėjimu vyrauja. Jaunimo dauguma yra pasyvi. Čia neteko dar pastebėti tokių jaunimo organizacijų, kokias turėjom Lietuvoje (ir iš dalies turim išeivijoje), sugebančių kovoti prieš savo tautos ir valstybės duobkasius.

Jei prie komunistinio jaunimo ir jų talkininkų priskaityti dar ir komunistų partiją, turinčią apie 34.000 narių, tai revoliucines jėgas tenka laikyti labai didelėmis. V. Vokietija yra dideliame pavojuje patekti į komunistinę diktatūrą.

Visa tai iškilo atėjus į valdžią dabartinei koalicijai, o ypač jai leidus komunistams laisvai veikti.

Vokiečiai patriotai mato besiplečiantį jaunimo iškrypimą ir kartu pavojų visam kraštui. Dėl viso to opozicija kaltina pirmoje eilėje koaliciją, o ypač socialdemokratus. Bet, žinoma, visa tai lieka tik kaltinimu. Konkrečiai jie negali nieko padaryti.

Dėl vis didėjančio jaunimo nuosmukio pasisakė ir V. Vokietijos vyskupai. Jų pasisakymas buvo dalinamas bažnyčiose. Jame keliami faktai bado visiems akis kiekvieną dieną, nors nevisi sugeba juos pastebėti, arba, nenorėdami matyti, nuo jų nusisuka. Pasisakyme kalbama apie suniekinimą žmogaus vertės, seksualizmą, sumišusį su sadizmu ir brutalumu, įsigalintį radikalizmą (žinoma, kairįjį, nes iki šiol apie dešinįjį neteko nugirsti), užsimojimą sunaikinti parlamentinę demokratiją prieš tautos daugumos valią, apie valstybės vairuotojų nepaisymą gresiančio pavojaus ir t.t. Deja, iki šiol neteko pastebėti, kad jų žodžiams būtų čia kažkiek tinkamos dirvos.

Kviečiame tautiečius į Vašingtoną

PLB seimas Amerikos sostinėje įvyks rugpjūčio 30 — rugsėjo 3 d.d,. t.y., Darbo šventės savaitgalį. Posėdžiai bus Statler viešbutyje (16th ir K St., N.W., Washington, D.C.). Viešbutis — miesto centre, netoli Baltųjų Rūmų ir muzėjų, kuriuos bus galima lankyti. Nuo viešbučio lengva pasiekti ir daug kitų Vašingtono įžymių vietų, kaip Kapitolį, kongreso knygyną, Smithsonian technologijos, gamtos ir meno muzėjus, Kennedy meno centrą, Arlingtono kapines, kuriose yra prezidento Kennedy kapas, ir kitas lankytinas vietas. Atvykusiems su šeimomis bus įdomu aplankyti "Bureau of Printing and Engraving", kur spausdinami doleriai, zoologijos sodas su iš Kinijos atvežtomis pandomis, Amerikos katalikų tautinė šventovė, kurioje yra lietuvių Šiluvos Marijos koplyčia, taip pat ir George Washington, Lincoln ir Jefferson paminklai, daugelis kitų muzėjų ir federaciniių institucijų. Tad visiems atvykusiems bus ko sostinėje pasižiūrėti, kai tuo tarpu atstovai savo posėdžiuose svarstys Lietuvių Bendruomenės problemas.

Šalia organizacinių reikalų svarstymo, paskaitų, pranešimų ir ateities darbų planavimo, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimo proga numatyti dar ir šie programos punktai, kurie visiems atvykusiems bus įdomūs ir į kuriuos visi kviečiami.

1. Apsilankymas Lietuvos pasiuntinybėje (tik seimo atstovams).
2. Literatūros vakaras, kurio metu bus Lietuvių Rašytojų Draugijos premijos įteikimas.
3. Čiurlionio Ansamblio koncertas (dainos ir tautiniai šokiai).
4. Pamaldos Šv. Mato katedroje, kurių metu giedos Čiurlionio Ansamblis.
5. Banketas Statlerio "Presidential Ballroom".
6. Priėmimas Corcoran Gallery of Art, kurioje bus lietuvių dailininkų paroda nuo rugpjūčio 10 ligi rugsėjo 5 d.

Bendros registracijos ir rezervacijų reikalais prašom kreiptis į dr. Zigfridą Vaituži, 1019 Welsh Dr., Rockville, Md. 20582. Telefonas (301) 762-7843. Registracijai viešbutyje yra specialios formos, kurias užpildžius kambariai bus gaunami papigintomis kainomis. Formas bus galima gauti minėtu adresu arba pas visus Rytų Amerikos Lietuvių Bendruomenės apylinkių pirmininkus.

Kviečiame visus lietuvius gausiai šiame Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seime dalyvauti.

IV PLB SEIMUI RENGTI KOMITETAS

Ateitininkų jaunimo kova

(Atkelta iš 5-to puslapio)

pasaulį, leisti civilizacijom augti, kūrybai vystytis.

Taip prieiname prie pagrindinio klausimo, būtent, už ką gi mes kovojame? Atsakymas, atrodo, lengvas: kovojame už Kristų. Kovojame už meilę, laisvę ir kitas vertybes. Iš tikro taip! Bet ar mūsų kova yra sąmoninga? Ar mes iš tikrųjų kovojame už? Gal mes žodžiu kartais sakom, kad kovojame už, o išėję kovojame prieš, ar, dar blogiau, tik stebime ir leidžiame kitiem kovoti, patys "padėdami" tik savo kritika?

Sakome, kad kovojame už meilę. Mes turime parodyti meilę artimui, turime mylėti pasaulį. Bet ir čia gali susidaryti kraštutinumai. Juk pasaulyje yra daug blogio. Ar tai reiškia, kad mes turim mylėti ir tą blogį? Aiškiai ne, nors ir yra žmonių, kurie myli blogį, net garbina šėtoną. Turime saugotis, kad mūsų meilė tarnautų Dievui, artimui, o ne maištautų.

Taip pat reikia saugoti kovoje už laisvę ir kitas vertybes. Kovodami už pilnutinę asmeninę laisvę, mes galim visai paneigti pačio Dievo buvimą. Galime padaryti laisvę augštesne vertybe už patį Kūrėją, laisvės šaltinį.

Prieiname prie mūsų centrinės kovos, t. y. kovos už Kristų. Priešas kovoja prieš Kristų naudodamas tris priemones. Pirmoji ir seniausia priemonė yra fizinė kova. Priešas kovoja prieš Kristų, kankindamas tuos, kurie kovoja už Kristų. Antras priešo metodas yra filosofinė kova. Bandoma įtikinti, kad Dievo nėra. Visos antikrikščioniškos filosofijos priklauso šiai grupei. Trečias, mus tiesiogiai labiausiai liečiantis priešo kovos metodas yra apatija. Žmogui Kristus pasidaro visai nesvarbus. Jis Kristumi ir Jo buvimu visiškai nebesirūpina. Jam svarbu tik kasdienybė, medžiaga.

Toks mūsų priešas iššaukia mumyse kovos dvasią. Mūsų kova yra už Kristų!

Reikia pažiūrėt, koks turėtų būti mūsų kovos ginklas ir metodas. Fiziniu karu nelaimėsime nieko. Istorija pati tai yra įrodžiusi. Kadangi mūsų didžiausias priešas čia yra apatija, mūsų ginklas yra įsijungimas, apaštalavimas. Mes nešame Kristų kitiems, mes skleidžiame Jo meilę, mes išjudiname tuos, kurie apatijoje miega, kurių sielos merdėja. Kovojame už Kristų! Visa atnaujiname Kristuje! Mūsų ginklas yra meilė, mūsų tikslas yra Dievo karalystė, mūsų karalius yra Kristus!

Almis Kuolas

Tėvynėje mylėti Kristų ir savo tautą okupantas neleidžia.

Ar jau atlikai savo pareigą krikščioniškosios lietuvybės ateičiai: įrašei savo šeimą ir artimuosius į lietuvišką parapiją?

Paimk telefonų knygą ir paskambink artimiausiam lietuviui kunigui!

Jaunimo Žygis Už Tikėjimo Laisvę. 216-481-8854, Klevelandas

Turner & Porter laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

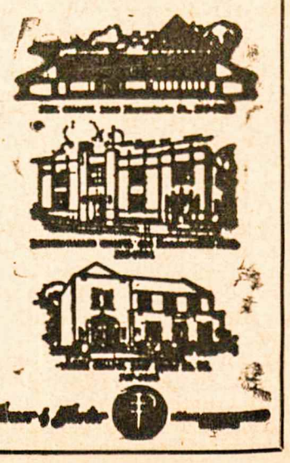

Šį pavasarį baigusieji Toronto šeštadieninės mokyklos X skyrių mokiniai su diplomais rankose. Nors nuotraukose nematyti, baigusiųjų eilėse netrūko ir berniukų. Dauguma jų tęs lituanistines studijas seminare

Nuotr. St. Dabkaus

Naujoji Jankaus novelių knyga

VYTAUTAS A. JONYNAS

Teko neperseniausiai (rodos, "Lietuvių poezijos išeivijoj" pasirodymo proga) pasidžiaugti gražiai pradėtu naujos leidyklos — Ateities Literatūros Fondo— darbu. Jis tebetęsiamas. Neseniai pasirodęs J. Jankaus apsakymų rinkinys "Užkandis" yra septintasis pradėtosios serijos leidinys. Kas galėjo pagalvoti, kad jam teks (menka) garbė būti **klaikiausiai išleista išeivijoj knyga.** Tiesa, spaudos darbas atliktas be priekaištų, bet jau viršelis, Dieve brangus, pasibaisėtino mėgėjiškumo! Vėpso į skaitytoją kažkoks atlėpausis. Nei Pupų dėdė, nei kacetininkas, nei Drakula Vampyras. O nuo tos užkankintos figūros atsišakoja skirtingu stilium atlikti moteriškaičių profiliai. Visą trijulę slegia įspraustas banaliu, komerciniu šriftu atliktas knygos pavadinimas ir autoriaus pavardė. Ir turbūt, kad viršelis mestųsi į akis, gerokai palieta raudono rašalo.

Ne mums atspėti, kas paskatino leidėjus priimti tokį kerėplišką aplanką. Verta tik paminėti, kad jis jokiu būdu neatskleidžia nei knygos turinio, nei jos nuotaikų, kur kas niuansuotesnių, kaip tas raudona-balta marmalas. Užtat tas nesusipratimas dar skaudesnis.

Šiaip ar taip Jurgis Jankus prabyla po maždaug dvidešimt metų tylos. Paskutiniai stambesnieji jo prozos kūriniai pasirodė išeivių naujakurystės pradžioj: "Namas geroj gatvėj" — 1954, "Paklydę paukščiai" — 1952, novelių knyga "Pirmasis rūpestis" — 1951. Šiaip jo skardentasi reportažais "Drauge" laiškų iš Ročesterio forma.

Naujojo rinkinio turinį sudaro aštuonetas įvairaus dydžio dalykėlių, kuriuos autorius vadina "apsakymais". Siužetinė medžiaga įvairi. Čia ir tolimos gimtinės vizija ("Kryžius"), ir nepriklausomybės laikų buities atkarpėlė ("Sužieduotuvės"), ir neišdilę karo sąmyšių prisiminimai ("Užkandis"), ir smulkaus emigrantinio gyvenimo apybraižos ("Mažas nesusipratimas", "Po magnolijos žiedais"). Pagaliau ilgėlesnis dalykėlis, sakytumėm, "mini - romanas" "Ne dėl savęs". Juose Jankus pasireiškė kaip tvirtai apvaldęs savo amatą rašytojas. Kaip geras pasakotojas, nesivaikąs stilistinių puošmenų, bet sugebąs vykusiai pinti fabulą, palaikyti įtampą, nenuslysti į sentimentalizmo šlynelį. Piešdamas emigrantinę buitį, jis išvengia perforsavimų, prasilenkimų su psichologine tikrove. Jo stilius nuosaikiai realistinis. Jis nebando šokiruoti žmones kokiais Peyton Place sulietuvinimais.

Kiekvienas apsakymų turi savo spalvą, savo chromatinę gamą, tarsi rinkinyje tilptų įvairiais gyvenimo tarpsniais kurtų drobių pavyzdžiai. Taip, sakysim, "Mergaitė" dvelkia į praeities ūkanas nuėjusių laikų koloritu, jaunatviška romantika. Atrodo tarsi atklydusi iš "Egzaminų" (1938). Tuo tarpu makabriškas "Užkandis" labai giminingas "Nakties ant morų" dvasiai. Šis nuotaikų spektras daro skaitytojui naująjį J. Jankaus rinkinį itin patraukliu.

Galbūt ypatingu vientisumu ir poetiškumu išsiskiria pati pirmoji rinkinio novelė "Kryžius". Joje Jankus pavaizduoja vieną lietuvio sielos bruožą. Gyvą žmonėse legendą apie Kristų Pakeleivingąjį. Nenorom prisimeni K. Inčiūros eilutes:

Žengs nuo kryžiaus Kristus, žengs medinis Dievas,
Aplankys sodybas, saugos mūs laukus,
Kerpėjęs nuo liūčių, skeldėjęs nuo vėjų,
Ant pečių neš kryžių, po našta linguos . . .

Tik ten, kur Inčiūra patosiškas, retoriškas, Jankus, priešingai — santūrus ir tikras. Žavu šioje apysakaitėje yra tai, kad aprašydamas savo medinį stebuklą autorius neranda reikalo šauktis pagalbon romantinių ar mistinių būtybių. Kryžiaus istoriją pasakoja labai paprasta kaimo moterėlė, kuri kartais suabejoja mito autentiškumu. Pasakodama apie maro laikus, ji be paliovos kartoja "sako", "sakė":

Sako vėjas toks užpūtęs ir visi gulo, gulo ir nebekėlė.

Kiti sakė, kad juodi raiteliai naktimis po kaimus jodinėjo . . .

Sako . . . tada iš alkakalnio pakilo būriai juodvarnių, nutūpė visus medžius, visus stogus, šunes ingzdami pro duris į vidų veržėsi. Nuo jų kaukimo net ir žmones šiurpas kratė . . .

Viskas jos lūpose kažkaip žemiška ir tikra. Jokios egzaltacijos. Ir skaitytojui nesunku patikėti, kad pas tokius žmogelius galėjo atkeliauti Kristus.

Ji nusiskynė smilgą ir ėmė vynioti apie pirštą, lyg norėdama padaryti žiedą. Kito jokio ant pirštų nebuvo. Gal bus pramergavusi visą amžėlį, o gal, nuo darbų apdilusį, nusimovė ir padėjo prieskrynin įkapėms.

Pastabus detalei, vengiąs kalboj ko nors prašmatnaus, kas aidėtų disonansu vaizduojamoje buityje, J. Jankus sukuria viziją, kurioj susilieja kraštovaizdis ir žmogus. Jo novelė kupina ramaus poetiškumo, platumo, kurie laimimi per gilų tikrovės išgyvenimą. "Kryžius" priklauso prie stipriausių Jankaus novelių.

To, deja, negalėtume pasakyti apie kitą rinkinio novelę — "Konvertitę", nors jos pagrinde vėlgi netikėtas susitikimas. Tik šį kartą su gyvenime sutiktu ir nuskriaustu žmogumi. Autorius pasakoja, kaip jis keliavęs į kalnus su pirmą kartą tokius reginius mačiusiu jaunuoliu. Staiga vienoj stotelėj jo bendrakeleivis kažkaip perdėtai, entuziastingai užšnekina kažkokią nepažįstamą merginą. Skaitytojui vėliau paaiški (flash-back), kokiose aplinkybėse tas jaunuolis ją pirmą kartą sutiko ir kaip ją pažino. Psichologinė situacija įdomi, bet Jankus nebando jos spręsti. Merginos charakteris vivai neatskleidžiamas. Autorius paprasčiausiai užraukia novelę sausų faktų užregistravimu ir leidžia skaitytojui spėti, kad mergina tam bernui atkeršijusi. Iš čia ir apysakaitės pavadinimas. Žodžiu, novelė schematiška, gerokai pasvirusi į šoną.

Apie tai, kaip kankintojui atkeršyta, kalba ir kita novelė — "Užkandis", piešianti pagautųjų apkasų kasimui kankynę. Šalia "Kryžiaus" tai viena stipriausių rinkinio novelių. Kompoziciniu atžvilgiu ji tobula. Klasiška. J. Jankus niekur neužgaišta piešdamas foną, nuostabiu taupumu atkuria to meto atmosferą, kaip prityręs lakūnas užplėšia kilpą, kulminacinin taškan iškeldamas labai reljefišką karo beprasmybės sceną.

Kur kas kitokia — prislopintų spalvų, ilgesinga, protarpiais kamuojanti savo sentimentaliais įtarpais, yra "Mergaitė". Novelė apie ražienų skurdybėj prasmegusį pradžios mokyklos mokytoją, kuris įsimyli kažką panašaus į Tolstojaus Natašą. Skaitytojas pasijunta tarsi skenduolių karalijoj. Taip nerealus jam atrodo tas pirmos meilės tyrų jausmų pasaulis. Daug kas apsakyme ištęsta. Nestinga filosofavimo, bet novelės atmosfera išlaikyta, "Laukinukės" portretas nepersaldintas, yra autentiško elegiškumo.

Kažkaip sunkiau Jankui sekasi piešti komiškesnio pobūdžio nutikimus. Feljetoninio sukirpimo novelė būtų "Mažas nesusipratimas", kur viskas greitai išsisprendžia, kaip amerikinės televizijos programoj, bet kur viskas taip pat apgailėtinai trivialu. Buitiškumu padvelkia ir "Po magnolijos žiedais", apsakanti Frank Krukinio amato tikrovę.

Apsakymas "Ne dėl savęs" yra ilgiausias kūrinys visoj knygoj. Jo veiksmas vyksta Amerikoj. Autorius vaizduoja šeimos tragediją, prasidėjusią dar Vokietijoj, pafrontės fone. Iš karto skaitytojas įtaria būsiant banalų šeimos trikampio nutikimą, bet Jankus labai brandžiai išvysto psichologinę plotmę, išryškindamas žmogiškosios komunikacijos ribotumą. Priešingai daugeliui mūsų rašytojų, jis nemėgina suvesti šeimos nesantaikų priežasčių sumaterialėjimo taškan. Jis parodo didelį sugebėjimą mėtyti pėdas, klaidinti skaitytoją, pindamas fabulą. Jis nusikalsta (jei tai vadinti nusikaltimu) polinkiu pabrėžti vyrų padermės bukumą bei primityvumą. Jo personažai nėra sudėtingi, tačiau skaitytojui nesunku įtikėti į jų egiztenciją, jų jausmus. Šiame apsakyme yra be galo daug nemeluotos žmogiškos šilumos, įsijautimo, emigrantinio pasaulėlio teisingos pagavos. Gal net būtų galima tvirtinti, kad "Ne dėl savęs" yra vienas retų veikalėlių, kur emigrantinė tikrovė pavaizduota teisingai.

Baigiant norėtųsi suabejoti Jankaus knygos pavadinimo tinkamumu. Sakykim, jis proziškas, neįprastas ir **prastas.** Gal vien todėl, kad amerikietiško gyvenimo poveikyje jis mums primena nerimtus dalykus, visokius prakandus, žiaunas varginantį čepsnojimą. Bet perkeltine prasme dar netiksliau, nes naujoji Jankaus knygą, mūsų manymu, tikrai nėra šiaip kramtalas, bet "dvasios peno", brandaus rašto knyga.

Jurgis Jankus, UŽKANDIS. Pasakojimai. Čikaga. Ateitis, 1973 m., 219 psl. Copyright Ateities Literatūros Fondas. Aplankas dail. Rimo Laniausko. Kaina $4.50.

DANUTĖ PARAMSKAITĖ, prancūzų kalbos dėstytoja Guelp, Ont., universitete. Ji yra duktė Balio ir Natalijos Paramskų, gyvenančių Vašingtone. Studijavo Georgetown universiteto lingvistikos skyriuje, kur gavo bakalaurės ir magistrės laipsnius. Kurį laiką studijas gilino Lavalio universitete Kvebeko mieste, parašė disertaciją "Mirtis Ionescu veikaluose" ir gavo daktarės laipsnį. (Ionescur yra rumunas, prancūzų kalba rašąs dramaturgas, absurdo teatro pradininkas). Šiais metais daktarė Danutė Guelph universiteto vadovybės buvo atžymėta kaip ypatingai gera dėstytoja

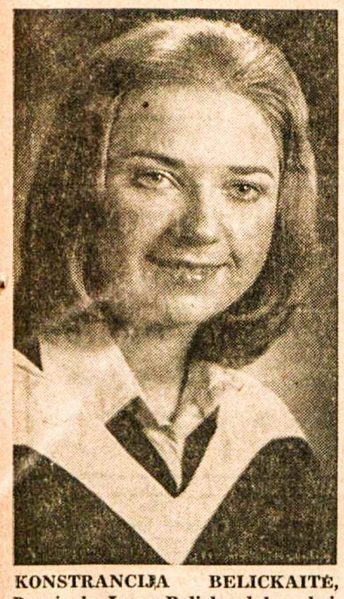

KONSTRANCIJA BELICKAITĖ, Pranės ir Juozo Belicko dukra, baigusi istorijos mokslus bakalaurės laipsniu Trento universitete Peterboro mieste. Ruošiasi tęsti studijas bei siekti augštesnio mokytojos laipsnio

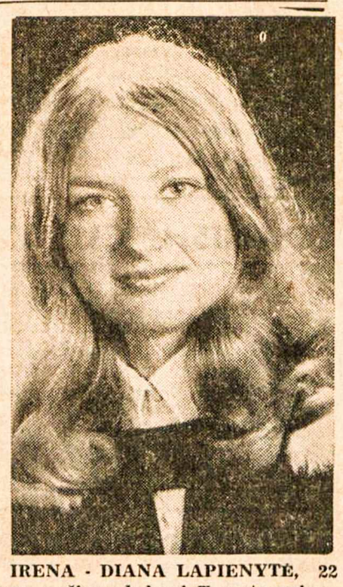

IRENA - DIANA LAPIENYTĖ, 22 m. amžiaus, baigusi Toronto universitetą, gavusi gamtos mokslų bakalaurės laipsnį (Bachelor of Science in Pharmacy) ir Ontario provincijos stipendiją. Skaito ir rašo lietuviškai. Šiuo metu dirba Sudbury — Michaud Pharmacy

Dail. A. Tamošaitis parodoj prie savo kūrinių

Pas dailininkus Tamošaičius

"Gyvataro" viešnagė pas lietuvių tautodailės ir kitokio meno meistrus

G. BREICHMANIENĖ

Po "Tulpių Festivalio" koncerto ir kitų pasirodymų, atsisveikinę mielus ir vaišingus Otavos lietuvius, pirmadienio rytą paliekam Kanados sostinę, pasipuošusią tūkstančiais įvairiaspalvių tulpių, tik jai vienai būdingais žalio vario stogais ir skubame Hamiltono linkė. Už 100 mylių nuo Otavos, prie Kingstono, yra dailininkų Tamošaičių sodyba. Kadangi labai dažnai "Gyvataro" šokėjams kalbu apie tikrus ir autentiškus lietuvių tautinius drabužius, o taip pat vyrų šokėjų drabužiai austi p. Tamošaitienės, būtų apsileidimas pravažiuoti pro šalį ir neaplankyti lietuvių liaudies meno ir tautinių drabužių žinovų bei puoselėtojų p. p. Tamošaičių.

Po poros valandų kelionės pamatome prie kelio visai skirtingą sodybą: du didoki mediniai juodai dažyti namai, papuošti skaisčiai mėlynomis langinėmis ir tokios pat spalvos žirginėliais ant stogų. Mūsų autobusui įsukus į jų kelelį, išeina pasitikti abu dailininkai ir kviečia didesniojo pastato vidun. Tik įėjus į prieškambarį, dėmesį patraukia 3 manekenai, aprengti tautiniais drabužiais. Tiek vyro, tiek dveji moteriški drabužiai atrasti Lietuvos kaime ir, A. Tamošaičio tvirtinimu, turėtų būti apie 100 metų senumo. Stebina raštų gausumas, spalvų derinys ir panašumas į dabartinius mūsų dėvimus tautinius drabužius. Sekančiuose atskiruose kambariuose stovi keletas staklių, ant kurių atskirai apmesta ir pradėta austi įvairios tautinių drabužių dalys: sijonas, liemenė, prijuostė ir bliuzelė. Viskas audžiama kartu, jog lengviau būtų derinti spalvas ir raštus. Čia dail. Tamošaitis aiškina, kaip jis, jaunas būdamas, rinko iš kaimo audėjų audeklus, juostas, drabužių dalis, juos skirstė sritimis ir aprašė. Vėliau pats mokė austi, ruošdamas naujas audėjas. Prasidėjo tautiniu drabužių atgimimas ir suklestėjimas.

Dabar visą audimo darbą atlieka dail. Anastazija Tamošaitienė. Bet ir ji neturi daug laiko audimui, nes labai daug širdies ir kūrybos įdeda į gobelenų ir kilimų audimą bei tapybą. Bežiūrint audinius, p. Tamošaitienė pabrėžė, kad puošniausia ir svarbiausia mergaitės drabužio dalis yra prijuostė, nes ji pirmoji pagauna akį. Tad labai svarbu, kad ji būtų visais atžvilgiais graži ir tinkama.

Čia pat esančioje didesnėje patalpoje 35 jaunuoliams, susėdusiems ant grindų, savo gyva kalba ir skaidrėmis dail. Tamošaitis aiškina tautinių drabužių išsivystymo istoriją, jų atgimimą ir išpopuliarėjimą paskutiniame nepriklausomos Lietuvos dešimtmetyje. Matau, kad auditorija domisi, nes vienas po kito kyla klausimai, į kuriuos dailininkas labai mielai, vaizdžiai, įvairindamas humoru, atsakinėja. Jis pabrėžia, kad niekad negalėjai rasti dviejų vienodų drabužių, nes lietuvaitė nenorėjo sekti savo drauge, stengėsi kaip nors kitaip išgalvoti ir savo rankų darbą įvairinti, pagražinti raštų arba spalvų deriniu. Mūsų tauta tuo ir skiriasi, jog tautiniuose drabužiuose yra labai daug kūrybos, raštų bei spalvų derinių. Mūsų drabužiai visados labai greitai patraukia svetimtaučio akį savo puošnumu bei atlikto darbo kruopštumu, o taip pat ir nepasikartojančiu įvairumu.

Dail. Tamošaičiai reiškiasi taip pat tapyboje, o ponia — ypač gobelenų audime. Antrame pastato augšte, be daugybės paveikslų, išstatyta ir keletas įvairaus dydžio gobelenų: lietuviškų pasakų inscenizavimas, kaimo buitis ir t. t. Pačiame viduryje jau paruoštas išgabenimui didžiulis Kingstono 300 metų įsikūrimo proga savivaldybės pastatui skirtas specialiai užsakytas gobelenas, vaizduojąs miesto įsikūrimą. Tai labai gražus ir vertingas kūrinys, kuris ilgam laikui paliks įamžinęs lietuvių dailininkų darbą ir vardą.

Rodydamas savo paveikslus ir atsakydamas į klausimus, dail. Tamošaitis paaiškina jų techniką bei stilių, jam vienam būdingą. Visuose kūriniuose labai ryškūs liaudies meno motyvai. Jis juokaudamas sako, kad jo spalvos ir paveikslai yra liūdnesni, o jo žmonos (mat, vis moteriška siela) daug lakesni, spalvingesni, su optimizmo atspalviu ir spalvų žaismu. Baigdamas dail. Tamošaitis apgailestavo, kad taip mažai kas domisi jų turimas žinias apie lietuvių liaudies meną perimti, puoselėti ir skleisti. Okupuotoje Lietuvoje pabrėžiama, kad dail. Tamošaitis yra lietuvių liaudies meno žinovas, ir jo surinktomis žiniomis bei rūbų pavyzdžiais labai dažnai pasinaudojama, nesistengiant to nuslėpti ar paneigti. Tuo tarpu mes, turėdami juos čia pat, nesistengiame pakankamai išnaudoti jų paslaugų bei žinių. Buvo suruošti net dveji tautinių šokių mokytojų kursai JAV, bet nė vieną kartą į juos nebuvo pakviesti p. p. Tamošaičiai. Tautinių šokių mokytojui yra būtina turėti pakankamai žinių apie autentiškus tautinius drabužius, juo labiau, kad okupuotoje Lietuvoje yra tendencija mergaičių drabužius prastinti ir vienodinti. Nemažos siuntos tokių drabužių pasiekia ir išeivius. Tačiau reikia pasidžiaugti, kad paskutiniu laiku mūsų lietuvaitės jau nebepasitenkina betkokiu drabužiu — stengiasi iš čia esančių audėjų įsigyti kiek galint puošnesnį. Praėjusią vasarą IV tautinių šokių šventėje Čikagoje didesnė dalis lietuvaičių buvo pasipuošusios tinkamais drabužiais, nors matėsi ir tokių, kurie mūsų tautinius drabužius nuvertina ir suprastina.

Sekančiame pastate — gyvenamam name tartum antra meno galerija, pilna paveikslų. Čia taip pat daug medžio dirbinių, koplytėlių, indauja, prikrauta senų medinių šaukštų, įvairiai pagražintų ir išdrožinėtų Lietuvos kaimo menininkų. Visa tai — neįkainojamas turtas, kurio dabar už jokius pinigus nenupirktum.

Malonūs šeimininkai ne tik aprodė visas savo turimas gėrybes ir pasidalino žiniomis, bet taip pat didelį mūsų būrį pavaišino. Greitai prabėgo trejetas valandų. Palikome juos besišypsančius "verkiančio gluosnio" pavėsyje.

Esu labai patenkinta, kad "Gyvataro" jaunimas dailininkus Tamošaičius aplankė. Jie dar ilgai kalbės apie tai, ką matė. Linkėčiau, kad kuo daugiau mūsų jaunuolių turėtų progą pas juos paviešėti. Esu tikra, kad jie visados maloniai priims ir nepagailės savo brangaus laiko pasidalinti žiniomis bei patirtimi.

Atsiųsta paminėti

Pasaulio Lietuvių Jaunimas nr. 1, 1973 m. vasaris-kovas. Lietuvių jaunimo informacinis žurnalas, leidžiamas Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos ryšių centro Čikagoje. Vyr. red. — Jūratė Jasaitytė, vyr. red. pavaduotoja — Emilija Pakštaitė. Redakcinę kolegiją sudaro: Rimas Genčius, Romas Kinka, Ramunė Kviklytė, Kazys Norvilas, Virginija Petkūnaitė, Ramutė Plioplytė, Valdemaras Šadauskas, Romas Sakadolskis, Viktoras Stankus, Ina Stravinskytė ir Mirga Šerepkaitė. Prenumerata ir numerio kaina nepažymėtos. Žurnalas gaunamas šiuo adresu: Lithuanian World Youth Association Center, 2422 W. Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629, USA.

Vytis nr. 4, 1973 m. balandis. Lietuvos vyčių mėnesinis žurnalas lietuvių ir anglų kalbomis. Adresas: Vytis, 1625 W. Marquette Rd., Chicago, Ill. 60636, USA.

Evangelijos Šviesa, 1972 m. žiema. Trimėnesinis žurnalas, kuri galima gauti pas ekspeditorių J. Danevičių, 83 Achill Cress., Mississauga, Ont., Canada.

Skautų Aidas, 1973 m. kovas. Lietuvių Skautų Sąjungos mėnesinis žurnalas, gaunamas pas administratorių A. Orentą, 6840 So. Campbell Ave., Chicago, Ill. 60629, USA.

Jurgis Jankus, UŽKANDIS. Pasakojimai. Aplankas — dail. Rimo Laniausko. 216 psl., kaina — $4.50. Išleido "Ateitis" 1973 m. Galima gauti pas M. Bajorunienę, 17689 Goldwin Dr., Southfield, Mich. 48075, USA.

Žvilgsniai nr. 6, 1973 m. pavasaris. Vysk. M. Valančiaus šeštadieninės mokyklos neperiodinis laikraštėlis, redaguotas X klasės, spaustas šapirografu. Nei mokyklos, nei redakcijos adresai nepažymėti. Mokykla yra Hamiltone, Ontario provincijoje, Kanadoje.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

DAILIŲJŲ MENŲ KLUBAS Los Angeles mieste rūpinasi 1971 m. rugpjūčio 2 d. automobilio nelaimėje žuvusio rašytojo Juozo Tininio kūrybiniu palikimu. Jau surinkta ir netrukus bus išleista Bernardo Brazdžionio redaguota knyga, kurion yra įtraukti J. Tininio "Laiškai Andromachai", smulkesnieji beletristiniai ir poetiniai vertimai iš įvairių kalbų. DMK vardu knyga bus pristatyta visuomenei. Knygos pristatymą ir autoriaus paminėjimą rengia B. Brazdžionis, B. Raila, Pr. Gasparonis, talkinami kitų DMK narių. Spaudai yra paruošta ir paskutinių J. Tininio novelių knyga. Jo kūrybiniame palikime taipgi yra pradėtas autobiografinis romanas, turintis apie 40 psl.

ČIKAGOS MENO INSTITUTO metinėje parodoje $1.000 premiją laimėjo jauna čikagietė dail. Irena Mitkutė už tris grafikos ciklus lietuvių liaudies dainų ir keiksmažodžių temomis. Ji taip pat yra laimėjusi JAV Lietuvių Fondo $1.000 premiją šiemetinėje parodoje, kuri buvo surengta Vasario 16 proga Čiurlionio Galerijoje.

BOSTONO LB KULTŪROS KLUBAS 1972-73 m. sezoną užbaigė dr. Dalios Valiukėnaitės paskaita apie Sekspyro tragediją "Othello" ir kaikuriuos kitus jo tragedijų personažus. Dr. D. Valiukėnaitė yra anglų kalbos dėstytoja Plymouth valstybinėje kolegijoje.

NIUJORKIEČIO VYT. JANKAUSKO skulptūros darbų paroda buvo surengta Filadelfijoje, Šv. Andriejaus parapijos salėje. Jo medinės skulptūros, vaizduojančios žmones, paukščius ir šventuosius, turi humoristinių bruožų ir primena liaudies "dievdirbių" darbus. Tai pastebėjo ir pabrėžė parodos atidaryme apie lietuvių liaudies meną kalbėjęs dr. J. Puzinas. Iš viso buvo išstatytos 27 skulptūros, kurių 18 įsigijo parodos lankytojai. Parodą surengė ir globojo Filadelfijos skautai.

STUDENTŲ ATEITININKŲ SĄJUNGOS centro valdyba surengė jaunimo dailės parodą Čikagos Jaunimo Centre. Konsulės J. Daužvardienės atidarytoje parodoje dalyvavo 19 jaunuolių, daugiausia studentų, su 90 grafikos, tapybos, skulptūros darbų ir meninių nuotraukų. Parodos atidaryme trumpų Bacho, Hindemitho kūrinių ir lietuviškų sutartinių pagrojo Daivos Matulionytės suorganizuotas kamerinis kvintetas ir tercetas. H. Dovilo paruoštos skaidrės bei komentarai supažindino su Čikagos lietuviškomis bažnyčiomis.

ČIKAGIETĮ DAIL. KAZĮ VARNELĮ vokietis menotyrininkas Heinz Ohff įtraukė į savo knygą "Galerie der neuen Kuenste", kurioje jis supažindina skaitytojus su 300 rinktinių dailininkų iš viso pasaulio ir jų darbais. Lietuviui dailininkui atstovauja visą puslapį užimantis jo kūrinys "Pseudo-Labyrinth", įdėtas šalia A. Duererio 1506 m. medžio raižinio "Knoten". Knygos autorius H. Ohff, pateikia įdomių analogijų, lygindamas dail. Kazio Varnelio minėtąjį darbą su vokiečių klasiko medžio raižiniu.

ROMANO XXIII KONKURSĄ paskelbė dienraštis "Draugas" Čikagoje. Paskutinė data rankraščiams įteikti — š.m. lapkričio 1 d. Romano siužetą pasirenka patys autoriai. Rankraštis turi būti perrašytas mašinėle, nemažesnis kaip 200 romaninio formato puslapių, pasirašytas slapyvardžiu. Atskirame užklijuotame vokelyje pridedama tikroji autoriaus pavardė ir adresas. Bus atpleštas tik premiją laimėjusio autoriaus vokelis. Šiemetinės $1.000 premijos mecenatai — inž. Antanas ir Marija Rudžiai. "Draugas" rezervuojasi teisę premiją laimėjusį romaną be papildomo honoraro skelbti laikraščio puslapiuose ir išleisti jo pirmąją laidą. Su premijos nelaimėjusiais autoriais dėl jų romanų išleidimo tariamasi atskirai. Romanus siųsti šiuo adresu: Dailiosios prozos konkurso komisijai, Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629, USA.

ALOYZO BARONO ROMANĄ "Abraomas ir sūnus" į latvių kalbą jau išvertė ir atsiuntė autoriui lietuvių literatūros bičiulis Janis Zarins. Įdomiausia, kad šį nelengvą darbą jis atliko net nepaprašytas, nusipirkęs knygą pas platintoją. J. Zarins šiuo metu yra pensininkas, kaip jis pats sako, turintis ilgesnes dienas. Romanui dabar jieškomas leidėjas.

BRAZILIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS literatūros ratelio mėnesiniame susirinkime Sao Paulo mieste italų kilmės prof. Francisca Cavalli, universiteto meno istorijos skyriaus vadovė, kalbėjo apie M. K. Čiurlionio kūrinius, kurių ji parodė 24 skaidres. Prof. F. Cavalli patvirtino žurnalo "Lituanus" ir vieno portugalo profesoriaus iškeltą mintį, kad modernaus abstraktizmo pradininkas yra ne V. Kandinskis, bet M. K. Čiurlionis. Abstraktizmą ji randa jau 1906 m. M. K. Čiurlionio kūriniuose, kai V. Kandinskis dar nebuvo padaręs posūkio į šią sritį. Ratelio narius prof. F. Cavalli prašė rinkti medžiagą apie M. K. Čiurlionį. Didžiojo lietuvių dailininko šimtųjų gimimo metinių proga ji tikisi galėsiant pagrįstai įrodyti, kad jis yra modernaus abstraktizmo tėvas. Ratelio nariai jos paskaitą išvers į lietuvių ir anglų kalbas.

OKUPUOTOJ LIETUVOJ

JUSTINAS MARCINKEVIČIUS, poetas, rašytojas ir dramaturgas, per nepilnus šešerius metus išvertė suomių "Kalevalos" epą, kuris šiemet buvo išleistas atskira knyga. Suomių epo tyrinėtojai jam atsiuntė "Kalevalos" mokslinės draugijos nario diplomą.

VILNIAUS RESPUBLIKINIŲ PROFSĄJUNGŲ rūmuose buvo surengtas dvi dienas trukęs choreografinių ansamblių konkursas "Pora už poros-73". Tautinių šokių grupėje I vietą ir laureato vardą išsikovojo Lietuvos žemės ūkio statybos projektavimo instituto liaudies šokių ansamblis "Rasa", vadovaujamas R. Tamučio, iš Kauno. Klasikinio ir išraiškos šokių grupėje vertintojų komisija nerado nė vieno ansamblio, verto I vietos. Antroji vieta pripažinta Vilniaus statybininkų kultūros rūmų klasikinio šokio ansambliui "Polėkis", kurio vadovė yra E. Juodienė. "Polėkis" konkurse dalyvavo su baletų ištraukomis. Išraiškos šokiui atstovavo K. Daujotaitės vadovaujama "Sonata" iš Kauno, bet nieko nelaimėjo dėl pasikartojančių judesių derinių ir net kompozicinio sprendimo. "Sonata" yra vienintelis išraiškos šokio kolektyvas visoje Lietuvoje.

VILNIAUS KONSERVATORIJOS operinio parengimo katedra mokslo metus užbaigė studentų spektakliais, kuriems šį kartą buvo pasirinkta V. A. Mocarto opera "Visos jos tokios" ("Cosi fan tutte"). Pagrindinius moterų vaidmenis atliko trys konservatorijos diplomantės: Fiordiligi vaidmenį — lyrinis sopranas Julija Žemaitytė, Dorabelos — mezzo-sopranai Elvyra Vosyliūtė ir Jūratė Šilgalytė-Šidlauskienė. Operą režisavo J. Gustaitis, dirigavo A. Klenickis. Dainavimo pedagogas Zenonas Paulauskas geriausiai įvertino J. Žemaitytę, pasižymėjusią dideliu nuoširdumu, muzikalumu, gerais sceniniais duomenimis ir išraiškingu dainavimu, nors jai kartais kliudo dar netobula vokalinė technika. Gerus vokalinius bei sceninius duomenis turi ir E. Vosyliūtė, pernykščiame studentų "Carmen" spektaklyje atlikusį pagrindinį vaidmenį, bet ji nepakankamai valdo temperamentą ir iškrinta iš vokalinio bei sceninio vaidmens rėmų, stokoja stiliaus vientisumo. J. Šilgalytė-Šidlauskienė turi gražų minkšto tembro balsą ir yra subtili ansamblistė, tačiau jai dar trūksta didesnio vokalinio ir sceninio išraiškingumo. V. A. Mocarto operos spektakliuose dalyvavo ir žemesnių kursų studentai, S. Sondeckio diriguojamas studentų kamerinis orkestras.

VILNIAUS FILHARMONIJOS simfoninis orkestras veiklos sezoną užbaigė lietuvių kompozitorių kūrinių koncertu. J. Domarko diriguoto koncerto programoje buvo pirmą kartą atliekama A. Šenderovo "Simfonija op. 11", E. Balsio "Koncertas smuikui ir orkestrui nr. 2", S. Vainiūno "Koncertas fortepijonui ir orkestrui nr. 3", B. Dvariono šventinė uvertiūra "Prie gintaro kranto". Koncerte dalyvavo solistai — smuikininkas A. Livontas ir pianistė B. Vainiūnaitė.

ŠIAULIŲ KULTŪROS RŪMŲ saviveiklinis simfoninis orkestras surengė 200-tąjį koncertą miesto visuomenei, neseniai sugrįžęs iš koncertinės kelionės po Ukrainą ir Gudiją. Šio prieš 15 metų įsteigto orkestro vadovas yra Šiaulių augštesniosios muzikos mokyklos direktorius J. Lamauskas, o jo nariai—įvairių profesijų žmonės.

1973 M. RESPUBLIKINIŲ PREMIJŲ KANDIDATAI. Literatūros: V. Palčinskaitė — už pjeses vaikams "Aš vejuosi vasarą", "Spyruoklinis kareivėlis", "Geležinės princesės diena"; J. Požėra — už apybraižų knygas "Atsisveikinimas su Šiaure", "Baltos saulės dienos", "Šiaurės eskizai", "Tofalarijos mohikanai"; P. Širvys — už poezijos rinktinę "Ilgesys — ta giesmė". Muzikos: A. Bražinskas — už "Septynias balades mišriam chorui" ir kantatą "Brolių milžinų šalyje"; L. Digrys — už 1971-72 m. koncertų programas ir lietuviškos vargonų muzikos propagavimą. Teatro ir kinematografijos: rež. S. Ratkevičius — už S. Nėries "Eglės žalčių karalienės", S. Mančevo "Zuikių mokyklos", N. Popesku "Spindulėlio" spektaklius Kauno lėlių teatre; aktorė R. Staliliūnaitė — už pagrindinius vaidmenis K. Borūtos "Baltaragio malūne", J. Grušo "Barboroje Radvilaitėje", V. Šekspyro tragedijoje "Antonijus ir Kleopatra" bei kituose veikaluose; filmo "Herkus Mantas" kūrėjai — rež. M. Giedrys, vyr. operatorius J. Tomaševičius, Kotrynos vaidmens atlikėja E. Pleškytė ir Manto veidmens atlikėjas A. Šurna. Dailės premijos kandidatais paskelbti paminklo raudonajai armijai kūrėjai Kryžkalnyje — architektas V. Gabriūnas, vitražistas K. Morkūnas ir skulptorius B. Vyšniauskas. Prie jų prijungtas ir dail. S. Džiaukštas už tematinius paveikslus — "Aktyvisto žuvimas", "Sėja", "Pavasario darbai", "Partizanų naktys", "Liaudies gynėjai", "Sūviai iš miško". Lietuvos Dailininkų Sąjunga kažkodėl kandidatais turėjo pasirinkti ir premijai pristatyti grynai propagandinius kūrinius bei jų autorius.

V. Kst.

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ
YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS
999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

Kasos valandos:
Pirmad. .....10 - 3
Antrad. .....10 - 3
Trečiad. uždaryta
Ketvirtad. 10-7
Penktad. 10-8
Šeštad. .....9 - 12
Sekmad. ....9.30 - 1

MOKA:
už terminiinius indėlius —
dvejų metų 7½%
vienerių metų 7%
už taupomąsias (savings) s-tas 6¼%
už depozitų-čekių sąskaitas....5¾%
DUODA PASKOLAS:
asmenines iki $10.000.....8%
nekiln. turto iki $50.000.....8%

Nemokamas visų narių gyvybės draudimas pagal santaupų dydį iki $2.000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki $10.000. Parduodame American Express kelionių čekius ir International Money Order — pinigines perlaidas. Priimame mokėjimus už nekiln. turtą, telefoną, elektrą, vandenį, dujas. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Mūsų tikslas—ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams

PROGRESS REAL ESTATE LTD.
REALTOR
1072 Bloor St. W. **Tel. 534-9286**

BLOOR — SIX POINTS, mūrinis šešių kambarių namas, įrengtas rūsys, didelis gražus sklypas. Garažas su privačiu įvažiavimu. Namas be skolų. Įmokėti $8-9.000.
PERRY SOUND, labai gražioje vietoje, netoli ežero 100 akrų žemės, per kurią teka upė. Maždaug 20 akrų tinkama naudojimui. Likusi dalis apaugusi medžiais. Nuo Toronto 130 mylių. Prašo $12.900.
RONCESVALLES — HOWARD PARK, komercinis pastatas; krautuvė tinkama betkokiam verslui ir 5 kambarių butas. Namas labai gerame stovyje, vieta dviem garažam. Įmokėti apie $20,000.
GLENLAKE AVE., — INDIAN GROVE, mūrinis 5 kambarių vienaaugštis, vandeniu-alyva šildomas. Gražūs, skoningai dekoruoti kambariai. Garažas su plačiu privažiavimu. Namas be skolų. Įmokėti apie $20,000.
BLOOR — INDIAN RD., netoli Lietuvių Namų, 14 kambarių, trys butai su atskirais įėjimais. Penki dideli ir gražūs kambariai pirmame augšte. Vandeniu-alyva šildomas. Du garažai su privačiu įvažiavimu. Įmokėti apie $25,000. Viena atvira skola.

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI
S. JOKUBAITIS
Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

F. SENKUS REAL ESTATE
1997 Dundas St. W. • Tel. 533-4414

W. VASIS REAL ESTATE
Didelis pasirinkimas namų, žemės ir kitos rūšies nuosavybių.
Skambinti — J. GUDAS
863 BLOOR St. W., Toronto 4, Ont. Tel. 534-7525

Lietuvio savininko mėsos KRAUTUVĖ
ARNOLD'S MEAT MARKET
259 Ellesmere Rd., Scarborough, Ont. (Warden & Ellesmere) **Tel. 445-6031**
Parduodama įvairiais kiekiais šviežia pirmos rūšies A 1 jautiena, veršiena, kiauliena, taip pat — vištos, žąsys, antys. Supjaustoma, supakuojama, paruošiama dėti į šaldytuvus (freezer) pagal pirkėjo norą. Užsakymai priimami telefonu. Atvažiavus galima išsirinkti. Nemokamas pristatymas.

BEST HEATING
NUO LŪSNOS IKI DANGORAIŽIO! VERSLO BEI PRAMONĖS PASTATŲ ELEKTROS ĮRENGIMAI, PRIEŽIŪRA IR KITI DARBAI
ELEKTROS RANGOVAS
Tel. 489-5425 Petras Prakas
Namų: 920-2501 Visi darbai atliekami GERIAUSIAI

EXTRA REALTY LTD.
386 RUSHOLME RD., TORONTO 4 TEL. LE 1-1161

PRIE 26 KELIO, arti Wasagos, gazolino stotis, parduotuvė ir garažas automobiliams taisyti. Skubus pardavimas.
JANE — ANNETTE, 3 butų apartamentas, plytinis, 16 metų senumo, atskiras, privatus įvažiavimas.
BLOOR—INDIAN RD., 18 kambarių per 3 augštus, 3 virtuvės ir prausyklos, 2 garažai, privatus įvažiavimas.
J. KUDABA Namų telefonas 783-2105

Skautų veikla

● XI-toji Romuvos stovykla prasideda liepos 14 d. ir truks iki liepos 29 d. Kas dar nespėjo į ją užsiregistruoti, turi skubiai susisiekti su stovyklos registratore s. L. Sendžikiene, 19 Bermuda Ave., Tor. 18, tel. 233-4188.

● Mindaugo dr-vės žiemos varžybose I v. laimėjo Lapinų skiltis, surinkusi 482 taškus, II v. Briedžių skl. — 430 tšk., III v. Žirgų skl. — 402 tšk., IV v. Sakalų skl. — 391 tšk., iš kurių Viktoras Šimkus surinko vienas 103 taškus ir tapo pažangiausiu skautu visoje draugovėje, laimėdamas nemokamą stovyklavimą jubilėjinėje stovykloje. Sveikiname!

● S. Leoną Kalinauską, jo šeimą ir artimuosius užjaučiame, mirus jo broliui Vokietijoje.

● Toronto sk. vyčių ir vyr. skaučių organizuojama savaitgalio stovykla "Šiaurės pašvaistė" bus rugpjūčio 30 — rugsėjo 3 d. d. Romuvoje. Registruotis iki rugpjūčio 1 d. adresais: J. Šeškutė, 18 Grenview Blvd., Toronto, Ont., tel. 233-2378 arba ps. M. Rusinas, 584 Indian Rd., Toronto, Ont., tel. 533-2511. Č. S.

SPORTAS

Š. AMERIKOS BALTIEČIŲ IR LIETUVIŲ PLAUKYMO PIRMENYBĖS įvyks š. m. rugpjūčio 5, sekmadienį, Monmouth College, West Long Branch, N. J. Varžybas vykdo estai. Pradžia — 9.30 v.r. Registracija — nuo 8.30.

1973 m. Š. Amerikos lietuvių pirmenybės bus išvestos iš baltiečių varžybų pasekmių, jei susidarys bent minimalus lietuvių skaičius. Pirmenybių programoje bus visų stilių rungtys: vyrų ir moterų (15 m. ir vyresnių), jaunių ir mergaičių 13-14 m., jaunių ir mergaičių 11-12 m. ir jaunių bei mergaičių 10 m. ir jaunesnių. Dalyvavimas atviras visiems estų, latvių ir lietuvių plaukikams. Suinteresuoti pavieniai plaukikai prašomi kreiptis į artimiausią klubą arba ŠALFASS plaukymo vadovą: A. Bielskus, 13813 Othello Ave., Cleveland, Ohio 44110, tel. 216-681-9143. Registracijos terminas — liepos 28 d. (pašto antspaudo data), šiuo adresu **Mr. P. Treumuth, 43 Genesee Pl., Lakewood, N. J. 08701,** tel. 201-363-4251.

VYČIO ŽINIOS

Liepos 8, sekmadienį, 12 v., įvyks atviras Vyčio golfo turnyras Georgetown aikštyne. Visi golfo mėgėjai kviečiami dalyvauti. Bus pirmasis ratas ir Vyčio-Aušros rungtynių. **J.B.**

ATLIEKU GRINDŲ ATNAUJINIMO
(sanding) poliravimo ir blizginimo darbus Toronte.
Alfonsas LE6-2805.

UŽSAKYKITE DABAR GERIAUSIĄ DOVANĄ Į LIETUVĄ
SPECIALIUS RUBLIŲ PAŽYMĖJIMUS
Su specialiais rublių pažymėjimais jūsų giminės galės nusipirkti ką tik nori už dalį reguliarios kainos. Tai lyg kad nueitum į krautuvę su $100 ir gautum $200 ar $300 vertės prekių ar net daugiau. Specialūs rublių pažymėjimai gali būti iškeičiami į pinigus, t. y. į reguliarius rublius augščiausia verte.
PILNAI GARANTUOTA
GREIČIAUSIAS PRISTATYMAS
Pristatoma per 3 savaites
Mokama už specialų rublį $2.70
ŠI KAINA APIMA VISKĄ—JOKIŲ KITŲ MOKĖJIMŲ
Galite siųsti, kiek norite
PRAŠYKITE MŪSŲ NEMOKAMŲ ILIUSTRUOTŲ KATALOGŲ
Užsakykite dabar tik per
INTERTRADE EXPRESS CORP.
125 East 23rd. St., Fifth floor
New York, N.Y. 10010, USA.
Telefonas 982-1530

Labai svarbu! Automobiliai
Garantuotas skubiausias pristatymas.
Prašome rinktis ir šių naujų modelių
"ŽIGULIS" VAZ 2101 $3653.00
Naujausias pagerintas Eksportinis modelis "ŽIGULIS" VAZ 2103 $4186.00
Station Wagon "FURGON" $4025.00
Eksportinis modelis "MOSKVIČIUS"412IE $3703.00
"MOSKVIČIUS" 408 IE $3405.00
"ZAPOROŽEC" ZAZ 968 $2335.00
Visos kainos JAV doleriais
Prašykite mūsų specialių biuletenių su automobilių ir apartamentų iliustracijomis
VARTOTI DRABUŽIAI
PRAŠYKITE MŪSŲ SPECIALIŲ BIULETENIŲ
Mes turime 24 metų patyrimą ir daug tūkstančių patenkintų klientų.

Estaitė, lietuvaitė ir latvaitė Toronto Prisikėlimo salėje platina sibirinių trėmimų minėjimo programas Nuotr. S. Dabkaus

Sėkminga tautybių savaitė Toronte

(Atkelta iš 3-čio psl.)

minių procesas: moteris audžia, verpia, mezga, vyras neria tinklą ir t.t. Kitame kambaryje — įvairūs dirbiniai: odos, medžio, porcelano, stiklo. Jų tautiniai šokiai (8-12 metų amžiaus jaunimo) buvo silpnoki.

Latvių paviljonas "Riga" įrengtas jų tautiniuose namuose. Jis visais atžvilgiais buvo kuklus.

Pietiečių paviljonai

Makedonijos valstybės ant Europos žemėlapio nėra, bet Toronto makedoniečiai turėjo net tris paviljonus: "Skopje", "Ohrid Sofia" ir "Wardar". Paskutinieji du — iš Bulgarijos kilusių makedoniečių. Įspūdingiausias buvo "Skopje" paviljonas, įrengtas parapijos erdvioje salėje. Pasieniuose išdėstyti eksponatai net su knygų skyriumi. Keliose knygose atspausdintas jų religinis menas. Makedoniečių tautiniai šokiai neįspūdingi.

Makedoniečių paviljonuose ant stalų buvo išdėstyti popieriniai padėklai su provizoriniu Makedonijos žemėlapiu. Ant jo įrašas: "Gražus ir tragiškas kraštas, kuris kovoja už laisvę ir taiką". Dabar Makedonija padalinta tarp Graikijos, Bulgarijos ir Jugoslavijos. Makedoniečiai sako: "Mūsų apaštalai Kirilas ir Metodijus davė slavams religiją, Šv. Raštą ir raidyną, o jų tėvynė pavergta." Makedonija buvo laisvo jos valdovo Aleksandro Didžiojo laikais ir 976-1016 metais, kai ją valdė caras Samuil. Makedoniečiai yra religingi ir stiprūs patriotai.

Italų, ispanų ir portugalų paviljonai nebuvo įspūdingi. Ispanų "Seville" paviljone buvo liuksusinė Ispanijos enciklopedija — "Enciclopedia universal iliustrado". Vargu kuri kita tauta turi tokią 70 tomų enciklopediją, kuri kainuoja apie 2.000 dolerių. Žydų, indiečių, airių, vengrų, olandų, šveicarų paviljonai nieku nepasižymėjo. Gal įdomiau buvo stebėti olandą, kuris gamino medines klumpes. Atrodo, kad per 8 valandas jis galėtų pagaminti 1 - 2 poras klumpių. Klumpių pora kainuoja 4-8 dol.

Pabaigai

Daugiau lankytojų susilaukė tie paviljonai, kurie turėjo erdvesnes patalpas, gerą muziką ir stiprius gėrimus. Tokiuose paviljonuose buvo pilna savų žmonių. Ilgiau čia užgaišdavo ir kitų tautų lankytojai.

Karavanas yra priemonė atskiras tautas išjudinti pasirodymams, o visus kitus — tuos pasirodymus aplankyti, pamatyti. Pernai 39 paviljonus aplankė per milijoną lankytojų. Reikia manyti, kad šiemet didesnį paviljonų skaičių aplankys dar daugiau lankytojų.

TEN DIRBA DAUG LIETUVIŲ

Toronto Carling — O'Keefe alaus darykloje dirba daugiau lietuvių nei visose kitose daryklose. Net ir unijos prezidentas yra lietuvis. Paskutiniais metais šios alaus daryklos vadovybė ir unija surado bendradarbiavimo kelią: streikai, teismai, darbo trukdymai, darbininkų gerovė... viskas yra keičiama. Darbdaviai ir unija išėjo su šūkiu: pakeisti šimtmečiais nusistovėjusią sistemą. Nei bosų, nei boselių, nei juodųjų darbininkų — visi Carling - O'Keefe tarnautojai. Žmonės pasijuto saugūs, niekeno nestumdomi, nėra baimės prarasti darbą. Streikam numatytas galas, ginčai išsprendžiami pačioje darykloje be pašaliečių įsikišimo — teismų ar valdžios. Nereikėjo laukti nė sutarties galo — darbovietė pakeitė nusistovėjusią eigą. Dabar nors ir nėra darbo, ypač žiemą, žmonės nebeatleidžiami ir gauna pilnas algas. Nusikaltus darbininkui, jis nešalinamas iš darbo tuoj pat, bet darbdaviai ir unija ištiria visą reikalą, atsižvelgdami į aplinkybes, dieną, darbininko šeimą, ir tik tada daro sprendimą. Nuo 1968 m. nė vienas darbininkas nebuvo pašalintas (kitose darbovietėse pagal nusikaltimus nebūtų imanoma darbininką išgelbėti). Iš tų nusikaltusių daugumas pasidarė gerais ir sąžiningais darbininkais.

Kiekviena darbovietė ką nors gamina, o ką pagamina turi parduoti, kad išsilaikytų, todėl aš kreipiuosi į visus, kviesdamas palaikyti mūsų gaminamą alų, kad mūsų planai galėtų būti įgyvendinti. Jei mes įgyvendinsime savo planus, bus pavyzdinga darbovietė ir kartu laimėjimas visiems, nes ir kitos darbovietės turės keisti šimtmečiais nusistovėjusią eigą. Mes dar turime įrodyti, kad nauja linija yra geresnė ne tik darbininkams, bet ir mūsų gaminių rinkai.

Carling - O'Keefe darbdaviai visus laiko lygiais: čia nėra mažumų ar tautybių skirtumo. Be to, tai vienintelė alaus darykla, kuri skelbiasi ir lietuviškoje spaudoje.

Carling - O'Keefe darykla gamina net 14 rūšių alų, iš kurių kiekvienas galite pasirinkti pagal savo skonį. Didžiausi ir populiariausi yra vadinami "Big Six" Carling: Heidelberg, Red Cap, Black Label, O'Keefe: Calgary Export, O'Keefe Ale ir Old Vienna. Jei kas ruošia vaišes, vestuves, šokius ... ir yra reikalingas leidimo arba nori, kad alus būtų pristatytas į namus, mes jums mielai patarnausime. Skambinkite į Carling — O'Keefe telefonu 677-7400 tarp 8.30 v. r. ir 5 v. v. Jeigu jums patogiau, skambinkite man betkokiu laiku 766-4492.

K. Kaknevičius

BRITANIJOS LIETUVIŲ ATSTOVAI

D. Britanijos Lietuvių Bendruomenei IV PLB seime atstovaus Joana Sarafinaitė ir Stasys Kasparas.

D. Britanijos Lietuvių Bendruomenė yra susiorganizavusi kitaip, negu visos kitų kraštų bendruomenės. Ją sudaro D. Britanijoje veikiančios senųjų bei naujųjų ateivių sukurtos draugijos, kaikurios jų turinčios po 70 metų veiklos.

Joana Sarafinaitė, gimusi Škotijoje, yra senosios imigracijos atžala, veikli Škotijos lietuviškose draugijose. Būdama muzikė, ilgus metus vadovauja Glasgowo chorui. Su juo yra aplankiusi daugelį įvairių D. Britanijos lietuvių kolonijų bei koncertavusi Britanijos muzikiniuose festivaliuose. Be to, ji yra Škotijos lietuvių dvasios vado prel. J. Gutausko vargonininkė. Tad jai tenka per metus aplankyti visas Škotijoes lietuviškas kolonijas. Ji yra taipgi Škotijos lietuvių draugijų tarybos sekretorė. D. Britanijos Lietuvių Bendruomenės krašto valdyboje ji yra vicepirmininkė Škotijos reikalams ir meno vadovė. Jos troškimas — kad lietuvių vienetai daugiau savo tarpe bendrautų. Ji norėtų, kad tas klausimas būtų svarstomas, kad meninės pajėgos lankytų kitas bendruomenes.

Antrasis atstovas yra **Stasys Kasparas.** Jis atvyko į D. Britaniją po II D. karo. Atlikęs įvairius prievolės darbus, apsigyveno Londone, labai greitai pritapo prie senosios išeivių veiklos ir kartu labai greitai įsijungė į naujųjų ir senųjų išeivių organizacijas. Jau gana ilgus metus dirba Londono lietuviškoj parapijoj, kurios didžiausias tikslas — išlaikyti vienintelę lietuvišką bažnyčią Europoje (jį pastatyta 1912 m.). Ilgus metus veikia sporto ir socialinio klubo valdyboje įvairiose pareigose (jis įsteigtas 1906 m.), D. B. Lietuvių Sąjungos valdybose. Paskutiniu metu jis yra vienas iš vicepirmininkų. Be to, jis yra Lietuvių Namų bendrovės direktorius. D. Britanijos Lietuvių Bendruomenės valdyboje 1955 m. ėjo įvairias pareigas, daugiausia sekretoriaus. Paskutinius ketverius metus — jos pirmininkas. Jis vyksta į seimą, norėdamas skleisti mintį, kad visos lietuviškos bendruomenės turėtų savo tarpe daugiau bendradarbiauti, kad Pasaulio Lietuvių Bendruomenė taptų galinga viso pasaulio lietuvių jungėja. Po seimo numato aplankyti Čikagą, išeivijos sostinę, Klevelandą, Torontą ir Niujorką. **Kor.**

AL GARBENS
REAL ESTATE
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate narys
Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West

SOUTH KINGSWAY, gražus didžiulis 6 kambarių vienaaugštis, puikiai užbaigtas poilsio kambarys su atviru židiniu, baru ir išėjimu į kiemą; kilimai, 3 prausyklos, dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu, arti susisiekimo bei krautuvių. Puikus kiemas su vaismedžiais ir vieta (barbecue) kepti atvirame ore.

BLOOR — ALHAMBRA, apie $10.000 įmokėti, atskiras 10 kambarių namas, nauja vandens-alyva šildymo krosnis, 3 prausyklos ir 3 virtuvės, dvigubas garažas, arti Bloor požeminio bei lietuvių namų.

BLOOR — HAVELOCK, 13 kambarių atskiras, kvadratinis planas, 3 prausyklos, 3 virtuvės, vandeniu-alyva šildomas, gražus kiemas. Daugiau kaip $5000 metinių pajamų, arti Bloor. Puikus nuomojimo rajonas. Prašoma $49.900 su visais baldais. Skubus pardavimas.

NEW TORONTO, vos keliolikos metų senumo tributis, didžiulis sklypas, apie $15.000 įmokėti ir viena atvira skola balansui.

Al. GARBENIS Namų tel. HU 9-1543
Pr. KERBERIS Namų tel. LE 5-1584

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

Taupyk ir skolinkis
Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE
PARAMA

MOKA	IMA
5¾% už depozitus	
6% už šėrus	8% už asm. paskolas
6% už taupymo s-tas	
7% už 1 m. term. dep.	8% už mortgičius
7½% už 2 m. term. dep.	

Kapitalas — virš šešių milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki $5.000 ir **mortgičius** iki 75% įkainoto turto. **Visų narių gyvybė** apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $5.000.
Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p.p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p.p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Telefonas LE 2 - 8 7 2 3 • Toronto 3, Ontario

A. J. MORKIS
REAL ESTATE & MORTAGE BROKER
Ontario ir Toronto Real Estate Board narys

DUNDAS — KEELE, $3.000 įmokėti, plytinis 9 kambarių namas, 2 modernios virtuvės, 2 prausyklos, įvažiavimas. Prašoma $26.900.
ST. CLAIR — DUFFERIN, $35.000 įmokėti, atskiras 6 butų plytinis namas, šiltu vandeniu šildomas, privatus įvažiavimas, 3 garažai, viena skola, tas pats savininkas per 20 metų.
BLOOR — DOVERCOURT, $2.500 įmokėti, 4 dideli kambariai, atnaujintas, nauji vamzdžiai (plumbing) per visą namą, moderni virtuvė, garažas. Prašo $24.900.
ROYAL YORK — LAKESHORE, plytinis, vienaaugštis (bungalow), atskiras, 5 kambariai plius kambarėlis (den), privatus įvažiavimas. $5.000 įmokėti.
JANE — DUNDAS, plytinis, 7 kambarių namas, nauja šildymo krosnis, šoninis įvažiavimas, garažas.

1082 BLOOR St. W., TORONTO 4,
Telefonai: 534 - 8459; 233 - 5996
Turime krautuvių, namų vasarviečių, viešbučių, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. — — — Prašome tik kreiptis pas mus.
VYT. MORKIS, A. BLIUDŽIUS

Westway, Mississauga ir Kingsway rajone.
• Pirkėjams sąžiningas patarnavimas. •
R. Stasiulis Tel. 249-7691 Namų — 241-5181
Turiu didelį pasirinkimą modernių namų
FOR SALE UNITED TRUST REALTOR

ED. KONDRATAS, siuvėjas
Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)
1113 Dundas St. W., Toronto 3, Ontario Tel. 533-5454 Lietuviams daroma NUOLAIDA

DANISH CUSTOM FURNITURE
BALDŲ PROJEKTUOTOJAI IR GAMINTOJAI IŠ BURMOS MEDŽIO (TEAK FURNISHINGS)
Baldai tiesiog iš įmonės A. JENSEN & SON LIMITED
25 Le Page Court, Downsview, Ontario. — Keele ir Finch
Tel. 636-9811. Atidaryta nuo 9 val. ryto — 6 val. vakaro, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v. r. iki 9 v. v.

LITHO-ART SPAUSTUVĖ
971 College St., Toronto 4, Ont.
Telefonas: 5 3 3 - 4 3 6 3
LIETUVIAI SAVININKAI
Įvairūs spaudos darbai: leidiniai, programos, visi verslo bei reklaminiai spaudiniai

Balio Maskeliūno
DRAUDOS ĮSTAIGA
Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814
2483 Lakeshore Blvd. West, Toronto 14, Ontario
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUNA NARYS
Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-vių atstovybė

NATŪRALAUS MAISTO KRAUTUVĖ
Utopia-Organic Natural Foods
Savininkai — Izidorius ir Anelė Gataveckai
1558 Bloor St. W. (priešais Lietuvių Namus), Toronto 9, Ont.
Krautuvės tel. 537-3862 • Namų tel. 535-0164
Lietuviški sūriai, medus, visokių rūšių duona, vitaminai, šviežia morkų sunka, natūrali kosmetika, sveikatos knygos ir daug kitų dalykų

YOUNG a. BIGGIN LTD. REALTOR
• *10 pardavimo įstaigų Toronto rojonuose* •
Jei planuojate pirkti ar parduoti nekilnojamą nuosavybę, mielai jums patarnaus
VYT. V. GIRDAUSKAS
Patarnaujame nuosavybių pirkimo bei pardavimo reikaluose ir MISSISSAUGA apylinkėje
1576 Bloor St. West • Telefonai: Įstaigos: 537-3431
Toronto 165, Ontario • Namų: 279-5988

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS, IR KT.
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

DIDŽIAUSIOS IR GRAŽIAUSIOS EUROPIETIŠKOS MĖSOS IR SKANĖSTŲ KRAUTUVĖS KANADOJE
SPECIALŪS GAMINIAI KAS SAVAITĘ
tip-top MEATS DELICATESSEN
1727 BLOOR STREET WEST (PRIES KEELE POŽEMINIO STOTĮ)
YORKDALE SHOPPING CENTRE (SHEPPARD AVE. / DON VALLEY PARKWAY) • FAIRVIEW MALL
ZIGGY'S AT SHERWAY GARDENS (QUEEN ELIZABETH ir 27 kelias)
HURON - SQUARE - SHOPPING CENTRE (Cooksville, 10 ir 5 kelias)

CLEAR-VISION
— TV-HI-FI —
Taisomi ir parduodami paprasti ir spalvoti televizijos priimtuvai. Prieinamos kainos.
Tel. 532-7733 *1613 DUNDAS Street West*

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas
(1862 Mattawa Ave., Mississauga, tel. 279-4371)
persikėlė į naujas patalpas. Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylią, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.
• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniškus pataisymus. •
Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

ĮVAIRŪS SIUNTINIAI IR DOVANOS
į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu.
Dovanos be muito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavejas gali pirkti prekių specialiose krautuvėse.
Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.
Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19¾ svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAIS — UŽDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.
LIETUVIŲ ĮSTAIGA **Baltic Exporting Co.** 480 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO
Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALŪZA

DUFFERIN RADIO AND TV
SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo apartai. Parduodamos lempos ir baterijos. • Prityręs specialistas su ilga praktika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

Mechaninis automašinų taisymas, sąžiningas patarnavimas
Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College)
Savininkas FRANK PETIT Tel. 531-1305
Autorite sales and service, 1636 Dundas Street West
Parduodami automašinų radijo priimtuvai, padangos ir kt. reikmenys

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos
DUNDAS AUTO BODY
MAX KANE AUTO BODY
Darbas sąžiningas ir garantuotas
Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas
430 BATHURST ST.
Tel WA 1-3225 arba WA 4-1001

BALTIC MOVERS
VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS
BALDAI IR KT.
Vežamas turtas pilnai apdraustas
Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON St., Toronto, Ont.

780 QUEEN ST. W.
PRIE GORE VALE
TEL. EM 4-7994
ART'S PHOTO STUDIO
Vestuvinės nuotraukos
Meniškos vaikų nuotraukos
Portretai ir kt.

SKAITYTOJAI PASISAKO

LAISVĖS KELIU

Vartau "TŽ" birželio 7 d. numerį. Žiūriu su tokiu gailesčiu į velionies dail. Alfonso Dociaus akis. Juk mes abu vienmečiai, buvom laisvos Lietuvos kariai. Man teko jį mokyti šarvuočių rinktinėj. Jau jo širdis sustojo plakusi. Tą pačią dieną, jei ne skubi žmonos ir ugniagesių pagalba, ir mano širdis būtų sustojusi. Aš giliai atjaučiu A. Dociaus nelaimę.

II D. karo baisumai ir noras čia naujas gūžteles susukti, įtempti darbai ir aukojimasis palaužia mūsų sparnus. Ak, kaip norim visi vėl laisvės savo Lietuvai! Deja, jos nelaimės ir mūsų šauksmo niekas negirdi, o žuvusieji kovotojai tėvynėje, Sibire dar ir dabar net susidegindami skelbia laisvę Lietuvai. Mes čia mažai padarėme. Mums telieka vienas kelias — žydų pavyzdžiu sekti ir kovoti, ieškant kitų pagalbos.

Ak, kaip džiugu, kad mūsų tauta iki šiol, laisvės idealo siekia rizikuodama kančiomis, gyvybėmis. Todėl čia, laisvėje, mes turim dar stipriau, vieningiau eiti Kudirkų, Maironių laisvės kovotojų keliais. Spaudos dėka lietuvių veikla išeivijoj yra gyva. Tegul ten po mūsų ateina idėjiškas jaunimas ir užpildo visas spragas.

Bal. Brazdžionis

NENUTOLKIME NUO JAUNIMO!

Senimas sielojasi, kad daug lietuviško jaunimo nutolsta nuo lietuvybės ir senosios kartos. Dažnai vieni kitų nebeatpažįsta. Tarp visų kitų priežasčių tai įvyksta ir dėl retų susitikimų, bendrų pobūvių. Kai sueina įvairių kartų lietuviai, pobūvyje randa daug bendros kalbos. Pvz. Toronto Lietuvių Akademikų Draugijos birželio 8 d. surengtas pobūvis Lietuvių Namuose. Ten buvo susirinkę akademikai įvairaus amžiaus, baigę augštuosius mokslus, įvairių profesijų.

Šiais mokslo metais baigusieji augštuosius mokslus buvo pakelti į filisterius (arti 20). Dėl įvairių priežasčių dalis jų neatvyko. Tačiau tie, kurie atvyko, ir senimas, ir jaunimas buvo patenkinti, vieni kitais domėjosi.

Jaunieji sielojosi, kodėl neatėjo didelė vyresnio amžiaus akademikų dalis, o senieji klausinėjo, kodėl dalis studentijos neatvyko. Besikalbant su abiejų kartų akademikais, jautėsi noras, kad daugiau ateitų į tokius parengimus. Vieni apie kitus nori žinoti ir klausinėja: kas jis, kur ten sėdi, kieno tas sūnus, duktė, kokį darbą turi anas inžinierius, tas žilas, kur šis jaunas gydytojas dirbs, vedęs, nevedęs, kokį mokslo laipsnį turi ir t.t.

Taigi, reikia dažnesnio susitikimo, bendradarbiavimo tarp visų kartų. Iš to laimės lietuvybė, o paskiri asmenys turės įvairesnį gyvenimą.

Jonas Karka

BŪK GIRTINAS, BET NESIGIRK

Taip sako mūsų patarlė. Ją dažnu atveju pamirštame, kai atsiranda noras save ar savo grupę išgarbinti. Kai išeivijos spauda yra daugiau ar mažiau prieinama visiems, tai kas tik sugeba rašyti, užpildo spaudą sieksniniais straipsniais: pasigyrimui, liaupsinimui arba priešo sunaikinimui. Štai pvz. choras rengia koncertą. Žinoma, jei tas choras nėra kažkokia pažiba ar profesijonalinis vienetas, tai toks pasirodymas praeitų be didesnio atgarsio. Atseit, tik tiek bus težinomas, kiek ten bus publikos. Nustatyti meniniam lygiui, pagal publikos plojimą, nebūtų tikslu, nes dainai pasibaigus ar uždangai užsidarius, visuomet plojama. Juk plojama ir po įkyrios ir nuobodžios paskaitos. Taigi, atsiranda kritikas iš tų pačių choristų, kuris nori iškelti choro "garbę". Parašo "recenziją". Ir, žinoma, tik savo naudai — gerą. Tada pasaulis skaito, kad choras dainavo pianisimo ir fortisimo kaip tikri profesionalai. Mat, visi choristai balsingi, praėję ilgų metų kietą treningą (jų balsai nesensta), paklusnūs įvairiems chorvedžio mostams. Tokį chorą valdyti esą vienas malonumas. Gal tas rašantysis choristas ir gerai nusimano muzikos reikaluose bei garsų variantuose, kad išdrįsta pasaldinti ir patapšnoti per petį net choro vadovui, tačiau kokio meninio lygio buvo tas pasirodymas, taip ir nežinia. Juk yra lietuviškas ar bent koks kuklumas, neleidžiąs savęs liaupsinti. Mes patys nesidalinkime sau medalių, kurių gal neverti esame. Tegu kiti kalba apie mus. Eilinis skaitytojas iš toliau priims tokią "recenziją" kaip gerą, gi vietinis pažiūrės kaip į juokų kalendorių. **A. Paulius**

TAIP NEDERA

Propagandiniame sovietų laikraštėlyje "Gimtasis Kraštas" kartais būna laiškų bei pranešimų, gautų iš jam simpatizuojančių komunistinių veikėjų. Kad tenai rašo komunistai, suprantama, bet kaip išaiškinti bendradarbiavimą nekomunistų, kurie nuolat siunčia ten pranešimus, nuotraukas ir kitą medžiagą? Man rodosi, kad toks bendradarbiavimas sovietiniame laikraštyje yra smerktinas. Juk tas laikraštis liaupsina sovietinę okupaciją Lietuvoje, garbina Maskvos galybę, juodina Lietuvos praeitį, ją falsifikuoja ir šmeižia išeivius. Žinau, kad už tokį bendradarbiavimą sovietinėje spaudoje Lietuvių Žurnalistų Sąjungos valdyba išbraukė iš narių sąrašo E. Šulaitį. Kanadoje panašų darbą atlieka kažkoks J. Aušrotas. Jeigu tai tas pats asmuo, kuris dalyvauja Bendruomenės veikloje, manau, kad toks neturėtų būti laikomas L. Bendruomenės nariu, nes jo veikla prieštarauja įstatams.

J. Klevas

KODĖL NEGRĮŽTI?

Stasys Dagilis rašo Vilniaus "Gimtajame Krašte", kad jis matęs, kaip labai Tarybų Lietuva pasikeitusi, kad Tarybų Sąjunga padedanti atkurti ramų, klestintį gyvenimą Lietuvoje. Taip rašydamas, St. D. žemai lenkia galvą okupantui. Mielas Broli, labai gaila, kad tik propagandinę pusę tematai. Aš Lietuvoje ilgai gyvenau, šeimą išauginau ir neperseniai pasiekiau Vakarus. Gerai patyriau, koks tenai gyvenimas paprastiem žmonėm ir kas okupantui rusui ten rūpi. Jei betgi, Mielas Broli, matai Lietuvoje rojų, patariu kuo greičiausiai grįžti. Juk nedaug laiko liko gyventi, skubėk pasinaudoti.

H. Viluckis

KODĖL BĖGOM?

Š.m. "TŽ" 24 nr. tokia antrašte buvo atspausdintas straipsnis. Keista, po 30 metų prireikė teirautis "kodėl?". Per šį laiką turėjo būt visam pasauliui pasakyta ir parašyta "kodėl". Nevisi išeiviai atlieka savo pareigas, bijodami sugadinti augštųjų pareigūnų biznį su Brežnevu. Už pataikavimą gal ir gaus grašį. Deja, tai būtų judošiaus grašis.

Didelė dalis iš mūsų prieš 30 m. buvo motinų ant rankų išnešti iš vergijos, tikriau — iš budelio rankų. Rusas užsitarnavo tą vardą, nes besitraukdamas po visą Lietuvą paliko krūvas lavonų — nekaltų aukų. Užmiršom, kad iš 150.000 prapulčiai į Sibirą deportuotų žmonių didelis skaičius buvo kūdikiai, ne naciai, ne buožės, ne liaudies priešai, kaip Kremlius kad skelbė ir kaip mus vadina. Būdami tautos ambasadoriai, neturime gintis, bet naudoti puolamąją taktiką. Tam turime moralinę pareigą ir juridinę teisę.

Jeigu krašte vyksta kova, reikalaujanti aukų, mes esame dezertyrai, pabėgę iš kovos lauko, kad išvengtume aukų. Mes neretai pašykštim dolerio, nekalbant jau apie laisvės ar gyvybės auką. Neteiskim likusių vergijoje tautiečių. Tam neturime nei moralinės, nei juridinės teisės. Privalom sutikt, kad nesant kitos išeities, geriau būti iš viršaus raudonu, negu lavonu. Atėjus laikui, spalva bus nuplauta. Ateities viltis glūdi gyvuose žmonėse, ne lavonuose. Būdami "Dievo Paukšteliai", nebūkime papūgos, kartojančios nesąmones ligi įsitikinimo, kad tai yra tiesa. Dėl komunizmo: pavergėjui pakeitus socialinę santvarką, pavergimo faktas nepasikeistų.

Simcoe, Ont. **B. Bačiūnas**

Čikagos lietuvių horizonte

Vladas Ramojus

KAIP IŠ TIKRŲJŲ YRA?

Neseniai "TŽ" rašydamas apie BALFą pastebėjau, kad Niujorke amerikiečių teisme iškelta byla prieš naująją BALFo centro valdybą Čikagoje baigėsi naujosios valdybos laimėjimu, nes teismas pripažino ją teisėtą ir pavedė jai sušaukti naują seimą šį rudenį, kuris numatytas Klevelande. Ten, pagal visus statutinius reikalavimus, bus išrinkta nauja valdyba. Tuo tarpu Brooklyne išeinąs savaitraštis "Darbininkas" pranešė, kad "teismas pasibaigė šalių susitarimu..." Į visą šią kontroversiją kiek naujos šviesos, o kartu ir naujų neaiškumų, įnešė spaudos konferencija, sušaukta birželio 16 d. BALFo cv pirm. M. Rudienės namuose. "TŽ" bendradarbis į konferenciją buvo kviestas, bet pats nedalyvavo — ją išklausė per "Lietuvių Radijo Forumo" programą tą patį vakarą. Konferencijoje dalyvavo visa naujoji BALFo cv, o jai klausimus pateikė įvairių laikraščių atstovai. Išryškėjo, kad naujoji cv, teismo bei advokato patariama, sutiko šaukti naują seimą tik todėl, kad tuo atveju teismas iki seimo pasilieka BALFo globėju, ir trys BALFo 100-tojo skyriaus nariai Niujorke, iškėlę bylą amerikiečių teisme, tokiu atveju nebegali jos toliau kelti. Antra, aiškėja, kad pagal dabartinį BALFo statutą direktoriai negali balsuoti įstaigos perkėlimo iš vienos vietos į kitą klausimo. Tai gali padaryti tik į visuotinį seimą suvažiavę išrinkti skyrių atstovai. Bet, jei niujorkiečiai būtų buvę tikrai sąžiningi, būtų galėję tą klausimą kelti pačiame seime, savųjų tarpe, o ne amerikiečių teisme. Trečia, naujoji cv tiesiogiai neatsakė į klausimą, ar BALFo sąskaitos bankuose yra teismo užšaldytos? Tepaminėjo, kad šalpos darbas vykdomas ir toliau. Galimas dalykas, kad naujoji cv operuoja tais pinigais, kurie yra surenkami paskutiniu metu. Giliausiai į širdį smigo naujosios BALFo cv vicepirmininko kun. A. Trakio žodžiai, kur jis pabrėžė, kad neatsakingų tautiečių byla buvo iškelta ne prieš ką kitą, bet prieš ilgamečius BALFo darbuotojus, prieš tuos, kurie buvo ir yra šelpiami, nes kreipiantis į teismus labiausiai buvo užgautas jų vardas ir nukentėjo pasitikėjimas šalpos organizacija. "Kodėl visa tai nebuvo keliama seime, savųjų tarpe"?—klausė kun. A. Trakis. Baigiant programą, pranešėjas Vyt. Kasniūnas pastebėjo, kad objektyviai apie BALFo bylą rašė tik Čikagos lietuvių laikraščiai... Gal geriau reikėjo sakyti, kad Čikagos lietuvių laikraštininkai, nes susipainioję BALFo reikalai buvo aprašyti "TŽ", kaikuriose vietose "Dirvoje" ir kitur. Dabar lauksime, kokį žodį tars visuotinis seimas.

PAMINKLINĖS LENTOS

Čikagoje veikia ir kita šalpos organizacija, pasivadinusi "Lietuvos Dukterimis". Tai grynai moterų organizacija, šiuo metu turinti per 500 narių ir savus S. Kudirkos vardo namus. Ten jos globoja tuos lietuvius, kuriuos valdžios prieglaudoms dar perankstі perduoti, o privačiai jie negali gyventi, nes reikalingi nuolatinės globos. Pagrindinis "Lietuvos Dukterų" draugijos tikslas — vietinių lietuvių globa. Tam prieš dešimtmetį jas įsteigė kun. F. Gureckas. Vietinių lietuvių šalpa bei globa labai plati: reikia jiems padėti gauti pensijas, pašalpas, neturintiems lėšų pagelbėti patekti į valdžios išlaikomas prieglaudas, palaidoti tuos, kurie neturi jokių giminių, atžymėti jų kapus, globoti sergančius bei paliegusius ir t. t. "Lietuvos Dukterų" draugijos narės šiame šalpos darbo fronte tvirtai užėmė pozicijas ir, kiek galėdamos, lengvina kaikurių tautiečių sunkią dalį. Praėjusios Kapų puošimo dienos proga Šv. Kazimiero liet. kapinėse Čikagoje "Lietuvos Dukterų" dr-jos iniciatyva buvo pastatytos bei pašventintos paminklinės lentos šiems mūsų mirusiems tautiečiams: aktoriui Kaziui Gandrimui, Broniui Kulbergiui, muz. Alfonsui Leparskui, Adolfui Nemajuškai, Kaziui Maloniui ir Kleopui Stasiūnaičiui.

AKADEMIKŲ INICIATYVA

Malonu, kad jaunieji mūsų akademikai, vieni dar tebestudijuojantys, o kiti jau apsišarvavę universitetų baigimo diplomais bei mokslo laipsniais, puikiai vartodami anglų kalbą, tiek JAV bei Kanadoje, tiek ir kituose laisvojo pasaulio kraštuose dažnai stengiasi palaikyti ryšį su profesūros, politikų ir kitais sluogsniais, lankyti vietinių dienraščių redakcijas ir vis priminti Lietuvos reikalą. Tokia akcija Brežnevo lankymosi JAV proga buvo išvystyta ir Čikagoje. Jaunosios kartos atstovas Saulius Kuprys, LB Vidurio Vakarų apyg. talkos komisijos pirm., ta proga aplankė visus didžiuosius Čikagos dienraščius ir jų redakcijoms įteikė LB cv paruoštą informacinę medžiagą. Ta proga pats liberaliausias bei jaunimo labiausiai mėgstamas dienraštis "Chicago Sun-Times" atspausdino ilgokus ir gerai dokumentuotus P. Indreikos ir Vyt. Naručio laiškus apie tai, kokius nuostolius yra padariusi Lietuvai dabar Brežnevo valdoma sovietų imperija. Aplamai, Brežnevo didžioji Čikagos amerikiečių spauda neglostė.

TRUMPAI

LB Marpuette Parko apylinkėje, šiuo metu pačioje didžiausioje JAV, pastaruosiuose rinkimuose į LB Tarybą bei PL Seimą balsavo 2088 žmonės, net 800 daugiau, negu praėjusiais kartais. Tam daug pasidarbavo apylinkės rinkiminės komisijos pirm. rašyt. St. Džiugas ir kiti komisijos nariai, susiregistravę daugiau lietuvių ir jiems pasiuntę balsavimo lapelius. — Iš lietuvių jėzuitų išstojęs kun. K. Trimakas privačiai išsiuntinėtuose laiškuose praneša, kad jis dabar priklauso Kauno vyskupijai, renka Mišių stipendijas ir jas persiunčia, kur reikia. Kaikam tai kelia įvairių spėliojimų. — Tautiečius, gyvenančius anapus tikrosios laisvės ribų, šalia kitų, lankė V. Janušaitienė, žurn. J. Janušaičio žmona, žurn. Jonas Šoliūnas, sol. J. Vaznelis.

LONDON, ONT.

(Atkelta iš 4-to psl.)

mokyklos suole: nuo pirmo ligi XIII skyriaus — nenugalima pirmoji mokinė ir (su vienų metų pertrauka, kai niekas negavo aukso medalio) kasmetinė aukso medalistė. Dabar — sėkminga gerų pažymių savininkė, Vakarų universiteto studentė, ateinančiais metais baigianti biologijos fakulteto bakteriologijos kursą (honours). Be to, ji dar studijuoja korespondenciniu būdu lituanistikos institute Čikagoje. Visur ji dalyvauja ir visur viską spėja atlikti. Sveikiname linkėdami ir ateityje tokios pat sėkmės- **D. E.**

LYDIJA KERAITĖ, Londono, Ont., tautybių vakare dalyvavusi gražuolių rinkime ir laimėjusi antrą vietą

SVEČIAS IŠ TORONTO. Birželio 16 d. Londono Centennial salėje įvyko Ontario Folk Arts Council surengta tautinių šokių demonstracija — ("work-shop"), kurios tikslas buvo propaguoti tautinių šokių meną Ontario provincijoje. Buvo atvykęs iš Toronto choreografas S. Dzugin padėti įvertinti tautinių šokių grupių pajėgumą ir komentuoti bei patarti šokių atlikime ir interpretacijoje. Be škotų, vokiečių, graikų, lenkų ir airių, dalyvavo ir "Baltija". Lietuvių šokių S. Dzugino įvertinimas buvo palankus. Vakaro baliaus koncertinėje dalyje "Baltijos" šokėjai atliko "Rezginėlę" ir "Aštuonytį". Publikos jie buvo labai gražiai ir šiltai priimti. **B. K.**

DANUTĖ VALAITYTĖ, ilgametė "Baltijos" ansamblio narė, birželio 23 d. dalyvavo Ontario provincijos jaunių lengvosios atletikos varžybose Scarboro Birchmount stadijone. Čia ji septintą kartą iš eilės laimėjo bėgimo lenktynes, nubėgdama 800 metrų per 2:13.5, o paskutinius 400 metrų per 66.5 sekundes. Šia proga vietinis dienraštis "The London Free Press" aprašė Danutės laimėjimą. Dabar Danutė numato lenktynes liepos 14-15 d.d. Montrealyje "Tri-Country Trials". Laimėjusi šias varžybas, Danutė galėtų dalyvauti jaunių varžybose prieš Ispaniją ir Portugaliją liepos mėnesį Portugalijoje.

"BALTIJOS" ANSAMBLIO išvyka į Kanados vakarus jau galutinai suplanuota. Planuojama vykti į Kalgarį liepos 18 d., o į Edmontoną — tą patį savaitgalį, kur numatomi keli sceniniai pasirodymai. Nors dabar atostogų metas, jaunimas repeticijas lanko uoliai ir reguliariai kas sekmadienį. "Baltijos" nariai nuoširdžiai kviečia visus apylinkės lietuvius prisidėti prie šios išvykos lėšomis. **B.K.**

ŠYPSENOS

Atsilygino

Belgų smuikininkas Eugen Ysaye (1858-1931) buvo pakviestas į svečius pas vieną Nicos milijonierių, kuris, kaip visi žinojo, kadaise buvo paprastas batsiuvys, dabar labai didžiavosi savo turtu. Po pietų tarnas atnešė smuiką, kurį šeimininkas padavė smuikininkui, augštu tonu tardamas:

— Dabar pagrokite ką nors!

Žodžio netaręs, Ysaye pagrojo keletą dalykėlių ir išėjo pasakęs, kad turi būtinai nuvykti į labai svarbų pasitarimą.

Po kelių savaičių Eugen Ysaye suruošė priėmimą savo name Paryžiuje. Nicos milijonierius taip pat gavo pakvietimą ir nepatingėjo atvažiuoti. Po pietų į rūkomąjį kambarį jėjo tarnas ir atnešė ant tacos porą snuplyšusių batų. Ysaye padavė tacą nupuikusiam fabrikantui ir tarė:

— Nicoje aš buvau priverstas groti jums. Dabar — parodykite mums savo meną...

Laiško frazė

Viename laiške iš pavergtos Lietuvos, tarp kita ko, rašoma: "Mes turime perdaug viso to, ko visai neprivalėtume turėti..."

Ypatingas išradėjas

— Ką veikia tamstos vyras, jei galiu žinoti?

— O, jis retas išradėjas, tikrai vertas dėmesio.

— Atsiprašau, o kokiais išradimais jis pasižymi?

— Kiekvieną vakarą, pervėlai į namus sugrįžęs, jis vis suranda pavėlavimui naują priežastį.

Galva ir skrybėlė

Žymusis Danijos pasakų rašytojas Andersonas niekad nesirūpino nei savo drabužiais, nei galvos apdangalu. Jo nusitrynusį, labai sudėvėtą švarką ir suglamžytą skrybėlę pažinojo visa Kopenhaga. Kartą kažkas sustabdė Andersoną gatvėje ir piktai suriko:

— Tą bjaurų daiktą ant galvos tamsta vadini skrybėle?!

— O tą menką daiktą po tamstos puošnia skrybėle vadini žmogaus galva? — ramiai atsakė rašytojas.

Uždara sistema

— Išsiskyriau su žmona. Dabar verčia mokėti alimentus už du vaikus. Kaip išvengti tokių nuostolių — supratimo neturiu...

— O tu vesk moteriškę, išsiskyrusią su dviem vyrais ir gaunančią alimentus už tris vaikus.

Nepakeičiamas

— Kasdien girtas ir girtas. Kada paliausi gėręs?

— Kai atsiras toks, kuris sugebės mane pavaduoti.

Gydytojo patarimas

— Aš jums duosiu geriausią patarimą: nustokite gerti, — sako gydytojas ligoniui.

— Ne, duokite man kitą patarimą, nes geriausio patarimo aš nesu vertas, — atsakė ligonis.

• Kai pora tuokiasi, dovanas gauna jaunoji. Kai vyras miršta, draudos pinigus gauna našlė.

Parinko **Pr. Alš.**

• Namai
• Vasarnamiai
• Investacijos
• Viešbučiai
• Moteliai
• Mortgičiai
• Ūkiai
• Žemės sklypai
FRANK BARAUSKAS, F.R.I.
FRANK BARAUSKAS Limited, Realtor
FRANK BARAUSKAS INSURANCE
3828 Bloor St. W., ISLINGTON
231-6226 231-2661

PLUMBING and HEATING
J. LISAUSKAS,
VALDŽIOS PRIPAŽINTAS PLOMBERIS, ATLIEKA ĮVAIRIUS VAMZDŽIŲ IR APŠILDYMO DARBUS.
Darbas sąžiningas ir nebrangus.
148 Westminster Ave., Toronto
Metro Lic. PH. 136. Tel. LE 2-5191

OKULISTAS
S. BROGOWSKI, O.D.
412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.) Kabineto telefonas LE 1-4251. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų.
Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTAS
L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 COLLEGE ST. TORONTO
Tel. 921-3924
Darbo valandos 9.30 v.r.—6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

OKULISTĖS
Br. Bukowska-BEJNAR, R.O
Wiktoria BUKOWSKA, R.O
274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 v ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 6 v.v

V. Bačėnas *All Seasons Travel*
323 Lakeshore Road East, Port Credit, Ontario
Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti
tel. 278-7264

INSURANCE
DUDA 769-4612
2231 Bloor Street W.

TORONTO ONT

Šv. Jono Kr. parapijos žinios

— Anapilio sodyboje vykdomi salės vidaus įrengimo darbai. Praėjusią savaitę iš Cornwall atgabenti virtuvės įrengimai. Už organizavimą ir pergabenimą ypatinga padėka Algirdui Baneliui. Statybai aukojo $500 A. Aulinskas iš Oakvilės, $150 E. Dubininkas. Geradariams nuoširdi padėka.

— Gerojo Ganytojo stovykla pradedama šį savaitgalį. Ji truks dvi savaites. Stovyklautojų registracija — klebonijoj.

— Praėjusį sekmadienį Springhurste abiejose pamaldose dalyvavo labai daug lietuvių. Po 11 v. pamaldų įvyko tradicinis pobūvis, kurio metu pasveikinti abu parapijos kunigai vardinių proga. Vaišėmis rūpinosi Šv. Jono Kr. par. kat. moterų draugijos skyrius ir Springhurste gyvenančios ponios. Nuoširdi padėka joms.

— Springhurste Gerojo Ganytojo stovyklavietėje pamaldos sekmadieniais — 10 ir 11 v.

— Šis penktadienis — liepos mėnesio pirmasis. Pamaldos vakare 7.30 v.

— Pamaldos: sekmadienį 10 v. už a. a. Juozą Česėką, 11 v. už a.a. Juozą Visockį.

"Paramos" valdyba savo posėdyje š.m. birželio 19 d. nutarė pakelti terminuotų depozitų (naujų) palūkanas: nuo liepos 1 d. už vienerių metų depozitus iki 7% ir dvejų metų — iki 7½%.

"The Toronto Star" birželio 18 d. laidoje pranešė, kad Vietname raudonieji apšaudė kanadiečių malūnsparnį, kuriame buvo ir kpt. Raimundas Navikėnas. Nė vienas nebuvo sužeistas.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju už man suruoštą staigmeną-pobūvį, atgyvenus šiame pasaulyje 70 metų. Ačiū rengėjams O. A. Starkams, O. V. Marcinkevičiams, M. Petruliams, K. S. Plučams, V. Taseckui ir V. Simonaičiui. Ačiū klebonui Tėvui Placidui už leidimą pasinaudoti sale. Ačiū tėvui Benediktui ir tėvui Rafaeliui už atsilankymą. Ačiū visiems, prisiminusiems mane ir pagerbusiems savo atsilankymu ir dovanomis. Tas vakaras liks mano atmintyje visados.

Antanas Baltrušaitis

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkoju už suruoštą gražią popietę naujagimio proga. Ačiū rengėjoms ir visoms ponioms bei panelėms už gražias dovanas ir sveikinimus.

Nuoširdžiai dėkinga —

G. Baliūnienė

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

P. Lubys. Tel. WA 2-7981, 261-0537 Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA.

VIENINTELĖ KANADOS VALDŽIOS REGISTRUOTA NATŪRALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydomieji judesiai, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M. N.Pt. R.N.A. Natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.

TABAKO ŪKYJE reikalinga šeimininkė nuo rugpjūčio 1 iki rugsėjo 20 d., tabako nuėmimo metu. Skambinti tarp 6-7 v.v., tel. (519) 773-9328, Aylmer, Ont.

ATLIEKU NAMŲ DAŽYMO darbus — išorėje ir viduje. Lietuviams pigesnė kaina. Skambinti po 5 v. v. tel. 535-2581 (klausti Joe).

BLOOR — JANE RAJONE, prie gero susisiekimo ir apsipirkimo, išnuomojamas antrame augšte su baldais trijų arba keturių kambarių švarus ir ramus butas. Pageidaujami ramūs, suaugę žmonės. Tel. 763-1332.

PARDUODAMI NAUJI TAUTINIAI drabužiai. Skambinti tel. 533-5589.

FOTOGRAFAS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v.v. B. Tarvydui tel. 767-4737.

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, išvalymus rūsių, kiemų ir perkraustymo darbus. Skambinti po 5 v. p. p. tel. 535-4329.

ATLIEKU VISUS NAMŲ REMONTO medžio darbus, statau naujus namus, parūpinu mortgičius ir darau įrengimus. Tel. 579-0309. KAZYS CIBAS, Oshawa, Ont.

BARONESSA
Beauty Salon
Savininkė **Alė Kerberienė**
2265 BLOOR St. W.,
kampas Bloor-Durie gatvių
***Telefonas* 762-4252**
Įvairaus stiliaus sušukavimai, pusmetiniai, dažymas, perukai ir t.t. Prieinamos kainos.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Ateinantis penktadienis yra mėnesio pirmasis. Mišios: 8 v.r., 8.20 v. r., 9 v.r. ir 7.30 v. vakaro. Ligoniai aprūpinami iš anksto susitarus.

— Prašytos paskelbti Mišios: penktadienį, 8 v. — Už Smolskių šeimos mirusius, užpr. J. Smolskienės; šeštadienį, 8 v. — už Smolskių šeimos kienę, užpr. E. Undraitienės; 9 v. — už a.a. Joną Mickevičių, užpr. J. Rutkausko iš Detroito; sekmad. — už a. a. Elzbietą Prievelienę, užpr. E. Narbutaitės; 10 v. — už a.a. Vytautą Indrišiūną, užpr. p. p. Indrišiūnų; 11.15 v. — už a.a. Mykolą Matušaitį, užpr. E. Matušaitienės; ketvirtad., 8 v. — už a.a. Pranciškos Dailidienės v., užpr. V. Dailidės.

— Šią savaitę išvyksta atostogų muz. kun. B. Jurkšas. Taip pat jau atostogauja ir par. sekretorė B. Pabedinskienė.

— Registracijų blankai į jaunimo stovyklas gaunami parapijos raštinėje.

— Reikia talkininkų Wasagos stovyklai įrengti. Maloniai kviečiame savanorius.

— Susituokė Remigijus Karas ir Olga Prancyszyn.

Lietuvių Namų žinios

— Lietuvių Namų lėšų vajaus komitetas praneša, kad praėjusią savaitę Lietuvių Namų paskolos lakštus pirko šie asmenys: už $5000 P. Raudys, už $2000 kūrėjai-savanoriai, už $1000 Elena ir Alfonsas Zubriai, už $200 Antanas Žičkus, Antanas Basalykas, Kazys Zaras, J. Budrys, J. Zakas, P. Jukna, K. Raudys, A. Raudys ir P. Lelis. Nario įnašus sumokėjo: $105 B. Pakštas, $100 M. Basalykas, A. Baltrūnas, M. Mikšys ir dr. E. Zubrienė.

— Birželio 23 — liepos 1 d.d. Lietuvių Namuose vyko Kanados Lietuvių Bendruomenės Toronto apylinkės karavano pobūviai. Jie buvo gausiai lankomi lietuvių ir nelietuvių. Daugelis lankytojų — lietuvių ir nelietuvių garsiai gyrė karavano programą, parodą, bufetą ir erdvias bei jaukias Lietuvių Namų patalpas.

— Lietuvių Namų statyba eina gana sparčiai prie užbaigos. Šią savaitę prieita prie paskutinio augšto sienų lubų ir stogo. Apatiniuose augštuose jau pradedami vidaus įrengimai. **Valdyba**

Geriausių mokinių eilėse yra ir lietuvių. "The Toronto Star" birželio 29 d. paskelbė sąrašą geriausių mokinių, baigusių gimnazijas. Jų tarpe minima **Teresė Jurėnaitė**, baigusi Šv. Juozapo gimnazijos XIII klasę pažymiu 89,2, ir **Kęstutis Bartusevičius**, baigęs Michael Powers gimnaziją pažymiu 87,7. Teresė Jurėnaitė yra baigusi šeštadieninę mokyklą ir seminarą, dalyvavusi tautinių šokių grupėje ir jaunimo chore. Ji jau yra priimta į Toronto un-tą studijuoti fizikos. K. Bartusevičius yra dalyvavęs Aušros sporto klube, vaikų chore ir kituose vienetuose. Geriausių mokinių eilėje taip pat įrašytas **Tony Kiškis** su pažymiu 97,1.

Moksleiviams iki 18 metų amžiaus planuojama įvesti papigintus tramvajų bilietus (po 15 ct.), jeigu jiems nereikės duoti grąžos. Moksleiviai privalės turėti arba iš anksto paruoštus 15 ct., arba stotyse nupirktus papigintus bilietus. Tokį nutarimą yra padariusi Toronto Tranzito Komisija, bet dar nėra gavusi atitinkamos unijos sutikimo. Bandomąjį laikotarpį manoma pradėti liepos pradžioje. Jei bandymas bus sėkmingas, tokia pat tvarka gali būti įvesta ir suaugusiems, mokantiems už bilietą 30 ct. Toronte yra 275.000 moksleivių, naudojančių tramvajų ar autobusų bilietus.

Jūrų šaulių kuopa "Baltija" birželio 23 d. dalyvavo 22 kalibro šaudymo varžybose Hamiltono tinkamai įrengtoje šaudykloje "Giedraitis". Buvo varžomasi dėl jūrų šaulių vadovo Vitkaus paskirtos pereinamosios taurės. Ją laimėjo V. Keturakis su 504 taškais iš 600 galimų. Šaudymo ekipą sudarė: V. Rušas, J. Šimkus, P. Meškauskas ir V. Keturakis.

"The Toronto Star" atspausdino didelę nuotrauką, kurioje pavaizduota Dainora Gadišauskaitė — "Miss York 1973" su trimis barzdotais vyrais, laimėjusiais barzdų auginimo konkursą. Tuo būdu Yorko priemiestis paminėjo savo 180 metų įsikūrimo sukaktį. Be to, buvo ir kitokių viešų renginių — koncertų, rungtynių, paradų.

Lenkų studentų teatras "Arabeska" universiteto teatre (University College Playhouse) anglų kalba suvaidino du S. Mrozeko parašytus veikalus: "Enchanted Night" ir "The Martyrdom of Peter Ohey". Šiam spektakliui rengėjai gavo finansinę paramą iš daugiakultūrių reikalų ministerijos. "The Globe a. Mail" recenzentas birželio 28 d. laidoje gana gerai įvertino studentų iniciatyvą, be kitko pastebėdamas, kad veikalai nebuvo lengvi suprasti, nes surišti su politiniu lenkų gyvenimu.

Gerojo Ganytojo stovykla Springhurste prasidės liepos 7, šeštadienį, ir truks dvi savaites. Priimami visi lietuviai vaikai nuo 7 iki 14 m. amžiaus. Registruotis Šv. Jono Kr. klebonijoj tel. 364-7646. Stovyklai vadovaus kun. J. Staškus.

Kanados Lietuvių Katalikų Centras paruošė ir išsiuntė raštą popiežiui Pauliui VI, prašydamas paspartinti arkivyskupo Jurgio Matulaičio beatifikacijos procesą. Be to, tame rašte Centras išdėstė savo pageidavimus, liečiančius išeivijos ir okupuotos Lietuvos katalikų reikalus.

Karalienei Elzbietai ir jos vyrui kunigaikščiui Pilypui pagerbti Toronto Sheraton Four Seasons viešbutyje buvo surengtas iškilmingas banketas, kuriame dalyvauti iš lietuvių buvo pakviesti — gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas su Ponia ir liuteronų parapijų koordinatorius kun. Alg. Žilinskas su Ponia.

Lietuvių paviljonas "Vilnius", kuris buvo įrengtas Lietuvių Namuose tautybių savaitės-karavano proga, susilaukė nemažai dėmesio iš lietuvių ir kitataučių. Kasdien ištisą savaitę aplankė jį po 1000 asmenų, o savaitgalyje — po 2000. Lankytojų tarpe buvo ir žymių kanadiečių — min. dr. S. Haidasz, min. J. Yaremko, M. Shulman, Boytchuk, W. Deakon ir kt. Šiemet paviljonas buvo gerai organizuotas, skoningai, kultūringai įrengtas. Įvairiose tarnybose dalyvavo apie 100 asmenų. Bendrajam paviljono komitetui vadovavo apylinkės valdybos narys P. Butėnas, parodos komisijai — R. Siminkevičiūtė, programų — V. Verikaitis ir J. Karasiejus, maisto — p. Žemaitienė, p. Mačionienė ir p. Simanavičienė, gėrimų — K. Asevičius, finansų — p. Kazlauskas. Meno srityje talkino dail. R. Paulionis ir kun. J. Staškus. (Pilna komisijų sudėtis paskelbta "TŽ" 25 nr.). Praėjusio šeštadienio meninę programą atliko Delhi tautinių šokių grupė "Palanga", o sekmadienį — "Atžalynas", "Gintaras" ir sol. V. Verikaitis. Kitomis dienomis meninę programą atliko visa eilė vienetų: "Aidas", "Birbynė", "Varpas", sktn. S. Kairio muzikinis vienetas, "Atžalynas", "Gintaras".

Tautybių savaitės - karavano vadovybės žiniomis, šiemet tą renginį aplankė 1,323,071 asmuo per 9 dienas. Pernai karavaną aplankė 750.000 asmenų 39 paviljonus. Šiemet buvo įrengtas 51 paviljonas.

Veronika Moklickaitė perkelta į poilsio namus, 122 Tyndall Ave.

Antanas Skėrys, gyvenąs Geelonge, Australijoj, po 20 metų darbo, pasiekė pensijos amžių ir šiuo metu lankosi JAV-se ir Kanadoje. Toronte ir kituose miestuose jis rado savo pažįstamų iš Freiburgo ir kitų vietovių. Geelonge jis jau 18 metų redaguoja vietinį biuletenį.

DĖMESIO STUDENTAI!!!

Toronto Universiteto Lietuvių Studentų Klubas rengia

LAUŽA

LIEPOS 13, penktadienį

- Vieta: WILKET CREEK PARK — FIRE PIT #2
- Įvažiavimas: Leslie Street į šiaurę nuo Eglinton Ave. E.
- **Visi susirenka 8.00-8.30 valandą vakaro autoaikštėje**
- Kviečiame visus studentus. BUS LINKSMA!!!

"ATŽALYNO" ATSAKYMAS K. L. B. TORONTO APYLINKĖS VALDYBAI. "Atžalyno" vadovė R. Sapijonienė ir tėvų komitetas išsiuntinėjo visiems šokėjų tėvams visuotinio tėvų susirinkimo protokolą, kuris įvyko gegužės 3 d. Lietuvių Namuose, nes nevisi šokėjų tėvai jame dalyvavo. Tame susirinkime buvo išsiaiškinti kilę nesusipratimai ir nustatytos veikimo gairės. Kadangi senasis tėvų komitetas atsistatydino, tai buvo išrinktas naujas komitetas iš sekančių asmenų, kurie pasiskirstė pareigomis: St. Jokūbaitis — pirm., Vyt. Lenauskas — ižd., S. Čiurlienė — sekr., J. Bubulienė — parengimų vadovė, J. Vingelienė — pirm. pavaduotoja, p. Karauskas — kandidatas, P. Jurėnas, p. Poškienė ir p. Gulbinas — revizijos komisija, R. Sapijonienė — šokių vadovė.

Ant raštelio, kuriame sakoma, kad siunčiami protokalai nebuvo pasirašyti, bet ant voko buvo siuntėjo adresas. Susirinkimo protokolas pasirašytas St. Jokūbaičio ir B. Danaitienės ir posėdžio protokolas pasirašytas St. Jokūbaičio ir S. Čiurlienės. Mums neaišku, kur čia Bendruomenės valdyba įžiūri norą kelti nesusipratimus. Kai dėl nesusipratimų, tai senasis komitetas, inspiruojamas Bendruomenės valdybos, pats pradėjo kelti nesusipratimus, pašalindamas šokių vadovą R. Tamulionį, kadangi jis nesutiko, kad "Atžalyno" pinigus naudotų kiti. Tam pašalinimui pasipriešino kiti šokių mokytojai, šokėjai ir daugumas tėvų. Išsiaiškinimui ir buvo sušauktas tėvų visuotinis susirinkimas, kurio protokolus gavo tėvai. Toliau Bendruomenės valdybos rašoma, kad senasis komitetas nėra atsistatydinęs. Tai yra aiški netiesa, nes tai gali paliudyti tėvai, dalyvavę susirinkime ir pats Bendruomenės pirm. J. Karpis, kuris irgi dalyvavo susirinkime ir pareiškė, kad jis naujo tėvų komiteto nepripažinsiąs ir turįs likti senasis tėvų komitetas. Ar Bendruomenės valdybai jau prireikė griebtis netiesos ir diktatūrinio metodo?

Bendruomenės valdyba mano galinti kviesti ir atleisti mokytojus ir tėvų komiteto narius, nežiūrint mokytojų, šokėjų ir tėvų daugumos noro. Susirinkime buvo nutarta, kad tėvų komiteto pasiūlymu ir tėvų susirinkimo pritarimu mokytojai gali būti kviečiami ir atleidžiami. Tėvų komitetas renkamas susirinkimo, bet ne kieno nors skiriamas. Naujasis komitetas neturi nieko prieš Bendruomenę, nes visos lietuviškos organizacijos ir grupės jai priklauso, bet nesutinka, kad "Atžalynas" būtų tik Bendruomenės nuosavybė ir kad ji gali daryti, kas jai patinka.

Susirinkime daugumos tėvų išrinktas naujas tėvų komitetas kaip tik stengiasi, kad viskas eitų gerai ir kad susiburtų kuo daugiausia lietuviško jaunimo. Mūsų manymu, Bendruomenė turėtų jungti, o ne skaldyti.

Jaunimas kviečiamas dalyvauti "Atžalyne", registruojantis suaugusių grupėje pas R. Sapijonienę tel. 533-6602, jaunieji — pas S. Šarkutę tel. 787-5047.

Tėvų komiteto pirm. **S. Jokūbaitis**
Sekr. **S. Čiurlienė**
Revizijos komis. pirm. **P. Jurėnas**

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

rankas ir buvo paskelbta spaudoje dar prieš oficialų jos pristatymą parlamente. Studija pranašauja, kad gamtinės dujos iki 1980 m. pabrangs dvigubai ir bus perbrangios mažesnėms gamykloms. Studijos autoriai siūlo nutiesti dujotiekį iš Mackenzie slėnio į Kanados miestus. Šios minties įgyvendinimas pareikalautų $5 bilijonų, bet tokia didelė suma nesugriautų Kanados dabartinės ekonomijos. Tų šiaurinės srities gamtinių dujų Kanadai reikės 1985 m. Studija taipgi siūlo įsteigti specialią valdinę korporaciją, kuri rūpintųsi naujais dujų bei alyvos ištekliais ir tvarkytų alyvos pirkimą užsienyje rytinei Kanados daliai.

Kai federacinio parlamento teisingumo komitetas svarstė mirties bausmės panaikinimą sekantiem penkeriem metam, kalėjimų ministeris W. Allmand staiga pareikalavo visiško mirties bausmės panaikinimo visiem žmogžudžiam, net ir tiem, kurie nužudo policininkus ar kalėjimų sargus. Penkerių metų pratęsimui parlamentas jau buvo davęs principinį sutikimą 138:114 balsų santykiu. Ministerio W. Allmand staigus posūkis susilaukė aštrios kritikos. Real Caouette netgi iškėlė klausimą, ar vyriausybė neplanuoja įvesti medalių žmogžudžiams? Teisingumo komitetas atmetė W. Allmando reikalavimą kaip nieko bendro neturintį su mirties bausmės suspendavimo patvirtintu įstatymu, kuriam dabar yra pridėtas papildas, kad žmogžudžiai negalės išeiti laisvėn, kol nebus atkalėję 10 metų. Atskirais atvejais teisėjas šį minimumą bylos metu gali padidinti iki 20 metų. Kalėjimų ministeris W. Allmand žada siekti visiško mirties bausmės panaikinimo, nors statistiniai duomenys skelbia, kad kanadiečių dauguma yra už mirties bausmę žmogžudžiams.

Imigrantų skaičius Kanadoje per 1973 m. pirmąjį ketvirtį padidėjo 12% ir pasiekė 26.288. Praėjusių metų tame pačiame laikotarpyje imigrantų buvo susilaukta 23.567. Šiemetinių ateivių Kanada susilaukė: 4.091 — iš JAV, 3.127 — iš Britanijos, 1.931 — iš Portugalijos, 1.641 — iš Hong Kongo, 1.369 — iš Indijos, 955 — iš Jamaikos, 888 — iš Graikijos, 844 — iš Italijos. Likusieji atvyko nedideliais skaičiais iš kitų kraštų. Šiame sąraše pastebimas amerikiečių imigrantų sumažėjimas beveik tūkstančiu. Atrodo, karo užbaiga Vietname jau yra sustabdžiusi karinės prievolės vengusių avantiūristų antplūdį.

Kanados spaudoje nekartą buvo skundžiamasi, kad universitetuose ir kolegijose yra perdaug užsieniečių dėstytojų. Neseniai 1971-72 akademinių mokslo metų duomenis paskelbė Kanados statistika. Tada universitetuose ir kolegijose dirbo 26.244 dėstytojai, kurių 16.645 buvo Kanados piliečiai ir 9.599 užsieniečiai. Taigi, kanadiečiai sudarė 63,4% visu dėstytojų, užsieniečiai — 36,6%. Iš bendro 9.599 užsieniečių skaičiaus 4.017 buvo JAV piliečiai, 2.517 — Britanijos piliečiai, 510 — Prancūzijos piliečiai, likusieji — kitų kraštų piliečiai. Daugiausia užsieniečių dėstytojų turi Vakarų Kanados universitetai — 44,3%. Atlanto provincijose jų yra 39,1%.

EKSKURSIJOS į

Europą KLM ROYAL DUTCH AIRLINES

RUGPJŪČIO 17 – 31

KLM-4

3 dienos Vienoje **5 dienos Vilniuje**
2 dienos Maskvoje Skambinti **KLM** arba jūsų "TRAVEL AGENT"
3 dienos Amsterdame

V. Bačėnas ***278-7264***
ALL SEASONS TRAVEL

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave., TORONTO, ONTARIO **Tel. 535-1258**

- Įvairios mūsų gamybos rūkytos dešros ir salami •
- Pirmos rūšies A. 1 šviežia mėsa • Lietuviški sūriai •
- Silkės ir rūkyta žuvis • Šviežė ir kepti paršiukai •
- Šviežia, šaldyta bei mūsų rūkyta įvairi paukštiena •
- Importuoti maisto gaminiai •
- — *UŽSAKYMAI PRIIMAMI TELEFONU* — •
- — *NEMOKAMAS PRISTATYMAS* — •

MONTREAL QUE

Šv. Kazimiero par. žinios

— Jau yra gautas atsakymas iš Kvebeko provincijos valdžios mūsų parapijos metinės loterijos reikalu.

— Mūsų šventovės ir lauko dažymo darbai jau eina prie pabaigos ir tikimasi galutinai pabaigti birželio 30 d. Džiugu, kad atsirado parapijiečių, kurie paaukojo talkai net 3-4 dienas. Kaip pavyzdį galima prisiminti mūsų studentus — Liną Giriūną, St. Rašytinį ir J. Rašytinį, kurie talkino po 3-4 dienas.

— Birželio 23 d. mūsų šventovėje susituokė R. Barysaitė ir B. Čeponkus. Sutuoktuvių apeigas atliko kun. J. Aranauskas iš Aušros Vartų parapijos. Jungtuvių metu jaunoji, po visų apeigų, paliko savo vyrą stovintį prie d. altoriaus, o pati, lydima pamergių, pasuko į dešinę — prie Marijos altoriaus ir atsiklaupusi karštai meldėsi. Tuo momentu sol. G. Čapkauskienė giedojo "Ave Maria". Tai buvo gan jaudinantis momentas. Didžiulė ir turtinga vestuvių puota įvyko par. svetainėje, kur dalyvavo apie 250 svečių. Jauniesiems linkime daug džiaugsmo ir laimės bei nepamiršti savosios šventovės, iš kurios jiedu taip gražiai išėjo į gyvenimą.

K. A.

Aušros Vartų par. žinios

— A. a. Albinas Šlapelis, po ilgos ir sunkios ligos, mirė birželio 26 d. Velionis Kanadon atvažiavo 1928 m., pergyveno depresijos laikus, sunkiai dirbo įvairiose įmonėse ir iki pat savo paskutinės ligos gyveno gana taupiai. Berta Botyrienė, jo sesuo, rūpinosi juo ligos metu. Albinas paliko nuliūdusius gimines Lietuvoje ir pusbrolį Toronte.

— Parapijos išvyka-gegužinė bus rugpjūčio 5 d. p.p. Skruibių ūkyje. Išvykos reikalus tvarko A. Vaupšas ir P. Girdžius. Tai bus malonus susitikimas Kanados rytuose gyvenančių lietuvių. Bus svečių ir iš JAV.

— Metinė parapijos vakarienė bus lapkričio 3 d. Didžiosios loterijos bilietai jau atspausdinti.

— Kun. J. Aranauskas liepos 2 d. išvyko atostogų. Kun. L. Zaremba su broliu P. Kleinotu iš Čikagos atvyko į Montrealį, kur žada ilgėliau pabūti. Kun. St. Kulbis, kurį laiką pavadavęs kun. Simaitį Detroite, sugrįžo į Montrealį, bet netrukus vėl išvyks į skautų stovyklą Romuvoje prie Toronto. Važiuodamas iš Detroito, aplankė Delhi ir Toronto lietuvių parapijas.

— Užpraėjusio sekmadienio rinkliava — $142.50. Vokeliais didesnę sumą aukojo p.p. Viskantai, Girdžiai, Žižiai. P.p. Kinderiai paaukojo $20.

Daugiau darbų nei studentų. Kai daugelis studentų ir net baigusių universitetus negauna darbo, tai jo net perdaug turi baigusieji viešbučių mokyklą "L'Institut de Tourisme et d'Hotellerie du Quebec". Ši penkerių metų senumo mokykla surado darbus visiems ją baigusiems studentams — Kanadoje, JAV-se, Europoj, Afrikoj, Japonijoj. Darbdavių sąrašas kasmet didėja. Mokykla priklauso Kvebeko provincijos turizmo, žuvininkystės ir žaidimų ministerijai.

Joje yra dvejų ir trejų metų kursas. Į dvejų metų kursą priimami mokiniai, baigę 11 skyrių, o į trejų metų — 12 skyrių. Visi kandidatai turi atitarnauti bandomąjį laikotarpį. Jei randama, kad kandidatas tokiai profesijai netinka, į mokyklą nepriimamas. Kursas dėstomas prancūziškai ir angliškai. Šalia profesinių dalykų, dėstomi ir akademiniai — literatūra, matematika, chemija, psichologija ir gimnastika. Trejų metų studentai gauna papildomą kursą apie vadovavimą viešbučiui, buhalteriją ir panašius dalykus. Kitaip sakant, jie paruošiami būti viešbučių reikalų vedėjais.

Vienoje mokyklos klasėje yra 16 mažų barų, kur mokiniai turi išmokti padaryti 85 geralų mišinius. Vyno rūsyje, kur telpa 5000 butelių, mokiniai mokosi atkimšti bonkas, atskirti vyno rūšis, derinti su maistu ir pan.

Mokykla priima apie 500 mokinių, kurių 10% būna mergaitės. Dauguma jų būna kanadiečiai, nors netrūksta kandidatų ir iš kitų kraštų — Prancūzijos, Egipto, Libano, Malajų ir Maroko. Apie 4000 jų mokosi laisvų klausytojų kurse (non credit extension courses). Vasaros metu tikrieji studentai dirba viešbučiuose bei restoranuose, kad įgytų patyrimo.

Mokestis už mokslą Kvebeko provincijos gyventojams yra nemokamas. Studentai iš kitų Kanados provincijų moka $100 į metus, o iš kitų šalių — $200.

Kanadoje yra visa eilė mokyklų, turinčių panašų kursą, tačiau minėtasis institutas Montrealy yra vienintelis, kuris specialiai ruošia studentus viešbučių bei turizmo profesijai. Jis susilaukė susidomėjimo net iš tokios garsios mokyklos, kaip L'Ecole Hotellerie Lozanoje, Šveicarijoj. Ateityje planuojama Montrealio mokyklą praplėsti bei pastatydinti $10 milijonų vertės pastatą. **Can. Scene**

Civilinės tarnybos komisija (Civil Service Commission) rūpinasi Kvebeko provincijos tarnautojų samdymu. Kasmet ji pasamdo 3000-4000 naujų tarnautojų įvairioms ministerijoms. Komisijos adresas Kvebeko mieste: Complex "G" 1st floor, 1050 Conroy, tel. 343-3984; Montrealy: 225 Boulevard Crémazie East, tel. 873-3035. Norint tapti Kvebeko provincijos tarnautoju, reikia įteikti minėtai komisijai prašymą ir studijų baigimo pažymėjimą. Be to, reikalingas sveikatos ir tinkamumo patikrinimas. Pastarasis atliekamas raštu ir žodžiu. Valstybinių tarnybų gali tikėtis ir baigusieji universitetuose — socialinius mokslus, administraciją, inžineriją, miškininkystę, matininkystę, gamtos mokslus, agronomiją.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.
DRAUDIMO AGENTŪRA TEL. **727-3120**
6695 — 35th Avenue, Montreal 409 Namų 376-3781
Albertas NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.
Komercinio, privataus turto, automobilių, atsakomybės, gyvybės draudimas

"LITAS" ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET MONTREAL 205, QUE., TEL. 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamąsias s-tas	5.5%	Asmenines	8.5%
Taupomąsias s-tas	6.0%	Nekiln. turto	8.5%
Term. ind. 1 m.	6.5%	Čekių kredito	9.0%
Term. ind. 2 m.	7.0%	Investacines	nuo 9% iki 12%
Term. ind. 3 m.	7.5%		

Duoda nemokamą gyvybės apdraudą iki $2,000 už taup. s-tos sumas. Nemok. gyvybės apdr. iki $10.000 už paskolos sumą.

Kooperatinė namų (iki 4 butų) ir namų inventoriaus apdrauda.
Kreiptis: Gil Constantini, C.I.B., Quebec Credit Union League, 17 Ronald Drive, Montreal West 263. Tel. 487-5820.

KASOS VALANDOS
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 d. iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.